

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

RAPORT Z WYNIKÓW W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011

Kraków 2012

Opracowania publikacji

Urząd Statystyczny w Krakowie

Autorzy opracowania

Krzysztof Borysiak
Kinga Gorczowska
Katarzyna Janik
Maria Konieczkowska
Bogumiła Skowronek
Urszula Stasiak – Jaśkiewicz
Anna Stefan
Katarzyna Stożek
Monika Papierz
Krzysztof Perkiewicz
Renata Ptak
Monika Wałaszek
Rafał Wilk

pod kierunkiem Renaty Ptak

Skład komputerowy

Marcin Marosz

Graficzne wykonanie wykresów i map

Marcin Marosz, Małgorzata Piwowarczyk

Projekt okładki

Lidia Motrenko-Makuch

ISBN 978-83-7403-224-7

Druk i oprawa

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Zakład Poligraficzny nr 2
26-600 Radom, ul. Planty 39/45

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/krak>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

Nakład A4 80 egz.

Cena 20,00 zł

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Krakowie przekazuje państwu pierwsze opracowanie zawierające wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, który został przeprowadzony w dniach 1 kwietnia – 30 czerwca 2011 r.

Spis 2011 był pierwszym, w którym zdecydowano się na odejście od tradycyjnych metod zbierania informacji. Dane pozyskano równocześnie z rejestrów i systemów informacyjnych administracji publicznej oraz zbadano niektóre zagadnienia w dużym badaniu reprezentacyjnym. Niniejsza publikacja prezentująca wstępne wyniki spisu, została opracowana w formie raportu zawierającego część analityczną i tabelaryczną.

Cześć analityczna w syntetyczny sposób opisuje zagadnienia związane ze stanem i strukturą demograficzną ludności, charakterystyką społeczno-ekonomiczną ludności, aktywnością ekonomiczną, zasobami migracyjnymi, migracjami zagranicznymi na pobyt czasowy, strukturą narodowo-etniczną ludności oraz zasobami mieszkaniowymi.

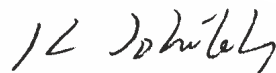
Opracowanie zawiera obszerny zakres informacji, który umożliwi uchwycenie zmian demograficznych oraz trendów społeczno-gospodarczych jakie miały miejsce w latach 2002-2011, wzbogacone zostało dodatkowo mapami i wykresami w układzie regionalnym.

Sukcesywnie będą ukazywać się kolejne publikacje zawierające wyniki spisu 2011. W nadchodzących miesiącach przewidziane jest wydanie opracowań: *Ludność w województwie małopolskim. Stan i struktura demograficzno-społeczna* oraz *Zamieszkane budynki w województwie małopolskim*. W następnym roku planowane jest udostępnienie Państwu dalszych publikacji szerzej rozwijających zagadnienia poruszone w raporcie wstępnym.

Zachęcam do odwiedzenia strony internetowej (<http://www.stat.gov.pl/krak/>), gdzie będą Państwo mogli znaleźć elektroniczne wersje publikacji spisowych oraz informacje o nowościach i planie wydawniczym.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które przyczyniły się do sprawnego zorganizowania i przeprowadzenia spisu na terenie województwa małopolskiego oraz opracowania jego wyników.

Dr Krzysztof Jakóbiak

Zastępca Wojewódzkiego Komisarza Spisowego

Dyrektor Urzędu Statystycznego

Kraków, październik 2012 r.

SPIS TREŚCI	Str.
Przedmowa	3
Rozdział I. UWAGI OGÓLNE	7
1. Podstawa prawna, termin i zakres podmiotowy spisu ludności i mieszkań 2011	7
2. Podstawowe cele spisu	8
3. Zakres tematyczny spisu	9
4. Organizacja spisu	10
5. Spis próbny	11
Rozdział II. METODOLOGIA SPISU LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011	15
1. Źródła danych	15
2. Prace przygotowawcze do spisu	15
3. Badanie pełne	17
4. Badanie reprezentacyjne	17
5. Spis osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz osób bezdomnych	23
6. Formularze wykorzystywane w spisie 2011	24
7. Spis kontrolny	25
8. Techniki pozyskiwania danych (metody CAxI) oraz zbiory danych wynikowych	26
9. Łączenie danych pozyskiwanych z różnych źródeł	27
10. Uogólnianie wyników badania reprezentacyjnego	31
Rozdział III. WAŻNIEJSZE DEFINICJE I POJĘCIA SPISOWE	32
Rozdział IV. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW SPISU 2011	45
Rozdział V. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA LUDNOŚCI	48
1. Stan ludności	48
2. Ludność według płci i wieku	52
3. Ludność według stanu cywilnego	56
Rozdział VI. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA LUDNOŚCI	62
1. Poziom wykształcenia	62
2. Osoby niepełnosprawne	69
3. Ludność według źródeł utrzymania	72
Rozdział VII. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI	79
Rozdział VIII. ZASOBY MIGRACYJNE	92
1. Kraj urodzenia	92
2. Obywatelstwo	96
Rozdział IX. MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT CZASOWY	100
1. Imigranci przebywający w województwie małopolskim czasowo	100
2. Emigranci z województwa małopolskiego przebywający czasowo za granicą	102
Rozdział X. STRUKTURA NARODOWO-ETNICZNA LUDNOŚCI	105
1. Przynależność narodowo-etniczna ludności	105
Rozdział XI. ZASOBY MIESZKANIOWE	108
1. Stan i rozwój zasobów mieszkaniowych	108
2. Forma własności	111
3. Wiek mieszkań i ich wyposażenie	112
ANEKS TABELARYCZNY	114

SPIS TABLIC**Str.**

1.	Ludność według płci i powiatów w 2011 r.	114
2.	Ludność według płci i wieku w 2011 r.	115
3.	Współczynnik feminizacji i gęstość zaludnienia według powiatów w 2011 r.	117
4.	Ludność według ekonomicznych grup wieku i powiatów w 2011 r.	118
5.	Współczynnik obciążenia demograficznego według powiatów w 2011 r.	121
6.	Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i wieku w 2011 r.	122
7.	Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego, płci i wieku w 2011 r.	126
8.	Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, płci i wieku w 2011 r.	130
9.	Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i powiatów w 2011 r.	133
10.	Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, kontynuacji nauki i płci w 2011 r.	136
11.	Ludność według głównego źródła utrzymania i powiatów w 2011 r.	137
12.	Ludność według głównego źródła utrzymania i wieku w 2011 r.	140
13.	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według powiatów w 2011 r.	143
14.	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2011 r.	144
15.	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.	149
16.	Ludność według kraju urodzenia oraz powiatów zamieszkania w 2011 r.	151
17.	Ludność według obywatelstwa oraz powiatów zamieszkania w 2011 r.	152
18.	Struktura mieszkań według liczby izb w 2011 r.	153
19.	Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej w 2011 r.	154
20.	Mieszkania według powiatów w 2011 r.	155
21.	Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno techniczne w 2011 r.	156
22.	Mieszkania według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami w 2011 r.	157
23.	Mieszkania według okresu wybudowania w 2011 r.	158

WYKAZ WYKRESÓW**Str.**

1.	Ludność według płci i wieku	53
2.	Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2011 r.	58
3.	Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego w 2011 r.	61
4.	Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w latach 2002 i 2011	66
5.	Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci w latach 2002 i 2011	67
6.	Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania w latach 2002 i 2011.	67
7.	Struktura wykształcenia ludności kontynuującej naukę według trybu kształcenia i płci w 2011 r.	68
8.	Ludność według głównego źródła utrzymania w latach 2002 i 2011 r.	73
9.	Ludność według głównego źródła utrzymania i charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.	77
10.	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.	81
11.	Wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia według grup wieku w 2011 r.	82
12.	Wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w 2011 r.	84

13.	Pracujący w wieku 15 lat i więcej według wykształcenia w 2011 r.	86
14.	Struktura biernych zawodowo według wybranych przyczyn bierności i miejsca zamieszkania w 2011 r.	90
15.	Ludność urodzona w Polsce i za granicą według płci i charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.	93
16.	Ludność urodzona za granicą według wieku w 2011 r.	93
17.	Ludność urodzona za granicą według krajów urodzenia w 2011 r.	95
18.	Ludność według obywatelstwa, płci i charakteru miejsca zamieszkania w 2011 r.	97
19.	Ludność z niepolskim obywatelstwem według 5-letnich grup wieku w 2011 r.	97
20.	Ludność z niepolskim obywatelstwem według kraju obywatelstwa w 2011 r.	98
21.	Struktura imigrantów przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy w województwie małopolskim według wieku w 2011 r.	100
22.	Imigranci przebywający czasowo powyżej 3 miesięcy w województwie małopolskim według wybranych krajów poprzedniego zamieszkania i obywatelstwa w 2011 r.	101
23.	Struktura imigrantów przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy w województwie małopolskim według płci w 2011 r.	102
24.	Struktura emigrantów przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy za granicą według wieku w 2011 r.	103
25.	Struktura emigrantów z województwa małopolskiego przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy za granicą według wybranych krajów przebywania w 2011 r.	104
26.	Emigranci przebywający za granicą czasowo powyżej 3 miesięcy według miejsca zamieszkania i płci w 2011 r.	105
27.	Przyrost liczby mieszkań w 2011 w odniesieniu do 2002 r.	109
28.	Przeciętna powierzchnia użytkowa i przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w latach 2002 i 2011	111

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska /-/ - zjawisko nie wystąpiło,
Znak „x” - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe,
„W tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy,
Kropka (.) - oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych,
(0,0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.= tysiąc

m²= metr kwadratowy

km²= kilometr kwadratowy

Rozdział I.

UWAGI OGÓLNE

1. Podstawa prawna, termin i zakres spisu ludności i mieszkań 2011

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań w Polsce w 2011 roku był pierwszym spisem realizowanym od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i przeprowadzony został na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011r. według stanu w dniu 31 marca 2011 roku, o godz. 24.00.**

Ramy tematyki spisu ludności i mieszkań w 2011 roku, zakres, formę, tryb, granice obowiązków statystycznych i dobrowolności udziału w badaniach określiła Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz.U. z 26 marca 2010 r. nr 47, poz.277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L. z dnia 13.08.2008 r. Nr 218).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe (zameldowane) na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo. Spis był przeprowadzony w budynkach, mieszkaniach, obiektach zbiorowego zakwaterowania i innych zamieszkałych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami.

W Polsce dotychczasowa praktyka spisowa opierała się na tradycyjnym sposobie przeprowadzania spisów, który polegał na angażowaniu rachmistrzów spisowych, odwiedzających wszystkie zamieszkałe jednostki i zapisujących uzyskane bezpośrednio od respondentów informacje na formularzach spisowych, dostępnych w formie papierowej. Następnie dane z formularzy były rejestrowane oraz już w formie elektronicznej podlegały dalszemu opracowaniu. Taka organizacja spisu okazała się jednak bardzo kosztowna i pracochłonna. Z tego względu Polska zdecydowała się w spisie 2011 na odejście od tradycyjnej metody na rzecz metody mieszanej, polegającej na połączeniu danych z rejestrów i systemów informacyjnych z danymi pozyskiwanymi w bezpośrednich badaniach statystycznych.

Komisja Europejska przygotowując podstawy prawne przeprowadzania spisów na obszarze UE wzięła pod uwagę dynamiczny rozwój systemów administracyjnych i rozwiązań informatycznych wykorzystywanych przy wyborze metody spisu.

W przepisach Rozporządzenia PE i Rady Nr 763/2008 określone zostały szczegółowo źródła, które mogą być wykorzystywane dla pozyskania danych statystycznych dla potrzeb spisu.

W szczególności są to:

- a) tradycyjne spisy powszechne,
- b) spisy powszechne opartych na danych z rejestrów administracyjnych,
- c) połączenie tradycyjnych spisów powszechnych z badaniami reprezentacyjnymi,
- d) połączenie spisów powszechnych w oparciu o dane z rejestrów administracyjnych z badaniami reprezentacyjnymi,
- e) połączenie spisów powszechnych w oparciu o dane z rejestrów administracyjnych z tradycyjnymi spisami powszechnymi,
- f) połączenie spisów powszechnych w oparciu o dane z rejestrów administracyjnych z badaniami reprezentacyjnymi oraz tradycyjnymi spisami powszechnymi,
- g) odpowiednie badania oparte na próbie rotacyjnej (tzw. „kroczące” spisy powszechne).

Rozporządzenie nr 763/2008 jest pierwszym aktem prawnym na skalę międzynarodową, który traktuje równorzędnie różne rodzaje podejścia do przeprowadzania spisów ludności i mieszkań w krajach członkowskich UE.

2. Podstawowe cele spisu

Podstawowe cele Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2011 roku można sprecyzować następująco:

- 1) Zaspokojenie potrzeb informacyjnych kraju, zwłaszcza zebranie informacji, których nie można uzyskać z innych źródeł;
- 2) Dostarczenie informacji na poziomie jednostek podstawowego podziału administracyjnego kraju;
- 3) Możliwie szeroka charakterystyka zmian, jakie zaszły w okresie 2002–2011 w podstawowych strukturach demograficzno-społecznych ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz zmian w wielkości i standardzie zasobów mieszkaniowych;
- 4) Zebranie informacji niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb międzynarodowych Unii Europejskiej oraz ONZ;
- 5) Aktualizacja bazy do budowy operatów losowania do badań reprezentacyjnych prowadzonych poprzez obserwacje gospodarstw domowych.

3. Zakres tematyczny spisu

Przy ustalaniu zakresu przedmiotowego spisu ludności i mieszkań 2011 została przeprowadzona analiza wykorzystania wyników poprzedniego spisu oraz analiza nowych potrzeb informacyjnych. Brano również pod uwagę możliwości pozyskania tych informacji z innych źródeł, przede wszystkim z systemów informacyjnych administracji publicznej, a także konieczność zachowania w czasie pełnej porównywalności danych oraz zobowiązania międzynarodowe określone w rozporządzeniu nr 763/2008.

W 2008 roku zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, w których zbierano uwagi i zapotrzebowanie na dane spisowe od urzędów centralnych i terenowych, samorządów, ośrodków badawczych, organizacji narodowościowych i instytucji wyznaniowych.

W wyniku tych prac ustalono następujące tematy badawcze:

- 1) Geograficzna charakterystyka ludności – miejsce przebywania, miejsce zamieszkania w okresie międzypisowym i przyczyny jego zmiany;
- 2) Demograficzna charakterystyka osób – płeć, wiek, stan cywilny (formalnoprawny i faktyczny), kraj urodzenia, w tym rodziców, obywatelstwo;
- 3) Gospodarstwa domowe i rodziny – wielkość i skład gospodarstwa domowego i rodziny, rodziny biologiczne i zrekonstruowane, rodziny niepełne, pozycja osób w gospodarstwie domowym i rodzinie;
- 4) Wykształcenie – poziom wykształcenia, kontynuacja nauki; rodzaj szkoły, dziedzina i kierunek kształcenia;
- 5) Migracje wewnętrzne i zagraniczne, w tym badanie emigracji Polaków, emigracji zarobkowej, reemigracji oraz imigracji cudzoziemców do Polski;
- 6) Dzietność kobiet;
- 7) Narodowość i język;
- 8) Wyznanie (przynależność do kościoła lub związku wyznaniowego);
- 9) Niepełnosprawność prawna i biologiczna;
- 10) Ekonomiczna charakterystyka osób, w tym:
 - Bieżąca aktywność ekonomiczna – pracujący w pracy głównej i dodatkowej, bezrobotni, bierni zawodowo, charakterystyka zawodowa pracujących;
 - Stała aktywność ekonomiczna dla pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych;
 - Dojazdy do pracy;

- 11) Główne i dodatkowe źródło utrzymania osób;
- 12) Źródła utrzymania gospodarstwa domowego, samodzielność gospodarowania i zamieszkania; Integralną częścią spisów ludności w polskiej praktyce są spisy mieszkań i budynków, w których są zlokalizowane mieszkania. Zebrane podczas spisu informacje umożliwiają wyzacowanie potrzeb mieszkaniowych, wynikających zarówno z fizycznego braku mieszkań, jak również z powodu konieczności wymiany istniejących zasobów lub zasobów nie nadających się do remontu.

Z zakresu tematyki mieszkaniowej ujęto w spisie następujące zagadnienia:

- 1) Rodzaj zamieszkanego pomieszczenia;
- 2) Charakterystyka mieszkań, w tym:
 - mieszkania zamieszkałe według rodzaju zajmowania mieszkania, własności mieszkania, wielkości mieszkania, w tym: liczba izb z wyszczególnieniem pokoi, pomieszczeń kuchennych i innych izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań, wyposażenia w instalacje sanitarno-techniczne, sposób ogrzewania mieszkania;
 - mieszkania niezamieszkałe dodatkowo charakteryzowane według przeznaczenia oraz przyczyny niezamieszkania;
- 3) Charakterystyka budynków z zamieszkanymi lokalami mieszkalnymi, w tym: rodzaj budynku, forma własności budynku, liczba mieszkań w budynku, rok wybudowania;
- 4) Informacje o tytule prawnym do zajmowanego mieszkania.

4. Organizacja spisu

W podejściu organizacyjno-planistycznym GUS podtrzymał dotychczasowe rozwiązania stosowane w poprzednich spisach ludności i mieszkań, modyfikując jedynie strukturę poprzez wprowadzenie nowych funkcji (funkcji lidera gminnego w gminnych biurach spisowych (GBS), dyspozytora wojewódzkiego w wojewódzkich biurach spisowych (WBS) oraz dyspozytora centralnego w Centralnym Biurze Spisowym (CBS). Powołane WBS i GBS pozwalały na przekazywanie zadań strukturom, pozostającym w bezpośredniej podległości, tym samym pomagały w zabezpieczeniu funkcjonowania stabilnej struktury aparatu spisowego.

Pracami związanymi z przygotowaniem, zorganizowaniem i przeprowadzeniem spisu NSP 2011 kierował:

- Prezes Głównego Urzędu Statystycznego – całością prac, jako Generalny Komisarz Spisowy,

- wojewoda – na terenie województwa, jako wojewódzki komisarz spisowy; zastępcą wojewódzkiego komisarza spisowego był dyrektor Urzędu Statystycznego,
- wójt, burmistrz, prezydent miasta – na terenie gminy, jako gminny komisarz spisowy; zastępcą gminnego komisarza spisowego była osoba wyznaczona przez komisarza gminnego.

Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań zrealizowany został jako przedsięwzięcie projektowe w ramach Projektu PSR 2010 i NSP 2011, którym zarządzał Dyrektor Centralnego Biura Spisowego, będąc jednocześnie Zastępcą Generalnego Komisarza Spisowego. Dyrektor CBS na okres gromadzenia danych spisowych powołał – w ramach Centralnego Biura Spisowego – Centrum Zarządzania Spisem (CZS), w którego strukturach znaleźli się dyspozytorzy centralni, koordynujący oraz monitorujący przebieg spisu NSP 2011 prowadzonego metodami CAPI, CATI oraz CAII.

Ponadto w ramach CBS funkcjonowały zespoły zadaniowe odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań merytorycznych i organizacyjnych.

Powołana została także Grupa robocza ds. metodologii NSP 2011, w której skład wchodził przedstawiciele wybranych departamentów GUS oraz urzędów statystycznych, odpowiedzialnych za poszczególne obszary statystyki ludności, mieszkań oraz rynku pracy.

Nowoczesne podejście do realizacji spisu wymagało przygotowania odpowiedniej struktury technologicznej do zarządzania i monitorowania przebiegu spisu. Głównym systemem wspierającym operacyjne zarządzanie spisem przez dyspozytorów była aplikacja Zarządzanie Kompletnością Spisu (ZKS) odpowiedzialna za zarządzanie i koordynację procesu gromadzenia danych spisowych z wykorzystaniem różnych kanałów pozyskiwania informacji (CAPI, CATI, CAII). Zakres funkcjonalności aplikacji ZKS obejmował:

- automatyczną wymianę danych z systemami wspierającymi obsługę poszczególnych kanałów CAxI (CAPI, CATI, CAII) oraz Operacyjną Bazą Mikrodanych,
- ręczne wyznaczanie metody spisu dla danej jednostki spisowej,
- weryfikację i zatwierdzanie ankiet wypełnionych metodą samospisu internetowego,
- monitorowanie i raportowanie przebiegu spisu, ze skalowaniem od poziomu pojedynczego obwodu do całego obszaru spisu.

Dyrektorzy urzędów statystycznych utworzyli w ramach Wojewódzkich Biur Spisowych (WBS) Wojewódzkie Centrum Zarządzania Spisem (WCZS) oraz Wojewódzkie Call Center (WCC). Kierownik WCZS był odpowiedzialny za terminowe przeprowadzenie

spisu przez rachmistrzów spisowych na terenie województwa. Dyspozytorzy wojewódzcy monitorowali przebieg spisu realizowanego przez rachmistrzów spisowych. Ważną rolę w przebiegu, nadzorowaniu i wspieraniu prac ankieterów w województwach odegrały WCC.

Praca ankieterów statystycznych polegała na:

- prowadzeniu spisu uzupełniającego metodą wywiadu telefonicznego, wspieranego formularzem elektronicznym,
- prowadzeniu serwisu informacyjnego dla respondentów oraz rachmistrzów,
- wsparciu serwisowym dla osób realizujących samospis,
- umawianiu wizyt rachmistrzów u respondentów.

Lider gminny pełnił rolę pierwszej linii wsparcia dla rachmistrzów spisowych – rozwiązując na bieżąco problemy organizacyjne, metodologiczne oraz techniczne zgłaszane przez rachmistrzów spisowych. Z kolei wdrożenie systemów: Bazy Wiedzy oraz Systemu Zgłoszeń pozwoliło na sprawą komunikację i wymianę informacji pomiędzy uczestnikami spisu oraz na bieżące reagowanie na zgłoszenia i pytania z gminnych i wojewódzkich biur spisowych.

5. Spis próbny

Spis próbny przeprowadzony został w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 maja 2010 r., według stanu na dzień 31 marca 2010 r. o godz. 24⁰⁰.

Jednostki podziału terytorialnego, w których był realizowany spis próbny, zostały dobrane celowo, biorąc pod uwagę ich zróżnicowanie pod względem gęstości zaludnienia, występujących specyficznych cech terenu, ludności tam zamieszkałej i jej warunków mieszkaniowych. Na terenie wskazanych jednostek podziału terytorialnego zostały spisane wszystkie zamieszkane budynki i mieszkania oraz osoby według zasad przyjętych do spisu powszechnego. Sprawdzone zostały rozwiązania metodologiczne i organizacyjne planowane do zastosowania w spisie powszechnym. Ze szczególnym uwzględnieniem zbadane zostały poszczególne metody zbierania danych, w tym efektywność samospisu internetowego i ankietowania telefonicznego. Równie ważne znaczenie miało przetestowanie aplikacji do formularza elektronicznego oraz sprawność pozyskiwania danych na przenośnych urządzeniach elektronicznych oraz kwestie techniczne związane z przesyłaniem wypełnionych formularzy elektronicznych do odpowiednich serwerów.

WAŻNIEJSZE POJĘCIA I SKRÓTY

Skrót (pojęcie)	Objaśnienie
Operacyjna Baza Mikrodanych (OBM)	Jeden z systemów wspierających proces spisowy, którego głównym zadaniem jest integracja danych pochodzących z różnych źródeł. Procesowi integracji towarzyszą m.in. etapy: czyszczenia danych, walidacji, deduplikacji oraz korekty. Finalnym produktem systemu jest tzw. Złoty Rekord, który jest głównym źródłem danych dla systemu ABM
Analityczna Baza Mikrodanych (ABM)	Baza danych, która przechowuje odpersonalizowane wartości zmiennych spisowych w ostatecznej wersji, zebrane podczas spisu, na której będą dokonywane wszelkie analizy statystyczne (opracowania tabelaryczne, agregaty, analizy przestrzenne) oraz udostępniane publicznie
CAII (<i>Computer Assisted Internet Interview</i>)	Pozyskiwanie informacji od respondentów poprzez samospis internetowy
CAPI (<i>Computer Assisted Personal Interview</i>)	Spis przeprowadzany przez rachmistrza przy pomocy formularza elektronicznego i terminali przenośnych (w spisie 2011 zastosowano urządzenia typu <i>handheld</i>)
CATI (<i>Computer Assisted Telephone Interviewing</i> lub <i>Computer Aided Telephone Interviewing</i>)	Pozyskiwanie informacji od respondentów za pośrednictwem łączy telefonicznych i przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania komputerowego
<i>Call Center</i>	Całość elementów sprzętowych, programowych służących do obsługi masowych kontaktów z klientami przy użyciu telefonu jako medium
Podsystem Metadanych	Repozytorium metadanych zawierające reguły biznesowe (metadane biznesowe), informacje o strukturach danych (metadane techniczne) i procesach zachodzących w hurtowni (metadane operacyjne)
Dane CAxI	Dane, które są wykorzystywane w procesach CAII, CATI, CAPI. Te dane są inicjalnie generowane przez OBM, następnie po uzupełnieniu w procesach, są ładowane do Operacyjnej Bazy Mikrodanych, stanowiąc dane źródłowe OBM
Systemy informacyjne administracji publicznej	Systemy zbierania, gromadzenia i przetwarzania informacji przez organy administracji rządowej oraz jednostek samorządu terytorialnego, inne instytucje rządowe, organy rejestrowe i Narodowy Bank Polski, prowadzone w oparciu o przepisy kompetencyjne lub inne akty prawne związane bezpośrednio z wykonywaniem przez nie zadań statutowych
Jednostka spisowa (jednostka badania)	Podmiot spisu. Pojedyncza osoba, gospodarstwo domowe, mieszkanie, budynek, dla których są gromadzone w OBM wartości zmiennych spisowych. Obiekt będący elementem zbiorowości (populacji) będącej przedmiotem badania statystycznego (tj. spisu), dla którego ustalane są wartości zmiennych spisowych

Jednostka losowania	Jednostka losowania jest ustalana na etapie wyboru schematu losowania próby do badania reprezentacyjnego. W badaniu reprezentacyjnym w NSP 2011 jednostką losowania było mieszkanie, wyodrębnione w budynku jednorodzinnym lub wielorodzinnym
Zmienna spisowa	Atrybut danych spisowych określający jedną cechę spisową jednostki badania. Wartości zmiennych spisowych w NSP 2011 zostały pozyskane od rachmistrzów w trakcie przeprowadzania badania przez rachmistrza spisowego lub zebrane poprzez wywiad telefoniczny z ankierem lub zgromadzone z rejestrów i systemów informacyjnych
Master Record	Struktura danych zawierająca spersonalizowane dane o jednostce spisowej wraz z zestawem wartości jej cech. W NSP 2011 dane zostały użyte do wygenerowania odpowiedzi do elektronicznych formularzy spisowych – na podstawie informacji dostępnych wyłącznie w rejestrach i systemach administracyjnych
Złoty Rekord (<i>Golden Record</i>)	Struktura danych zawierająca odpersonalizowane dane o jednostce spisowej wraz z zestawem wartości jej cech
GIS (<i>Geographic Information Systems</i>) – Systemy Informacji Przestrzennej	System informatyczny umożliwiający przeprowadzenie różnorodnych operacji z wykorzystaniem danych mapowych. W NSP 2011 urządzenia wyposażone w GPS wskazywały na ortofotomapie bieżącą pozycję rachmistrza oraz punkty adresowe, do których kierował się, aby dokonać spisu
Portal geostatystyczny (PGS)	Docelowa, informatyczna platforma przestrzennej prezentacji danych oraz wyników analiz geostatystycznych, dotyczących min. danych NSP 2011 gromadzonych w ABM
OLAP (<i>On-line Analytical Processing</i>)	Oprogramowanie wspierające podejmowanie decyzji, które pozwala użytkownikowi analizować szybko informacje zawarte w wielowymiarowych strukturach danych zawierających różne widoki i hierarchie. W Systemie ABM wykorzystywane jest oprogramowanie SAS OLAP Server

Rozdział II.

METODOLOGIA SPISU LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011

1. Źródła danych

Powszechny spis ludności i mieszkań 2011 został przeprowadzony metodą mieszaną, tj. poprzez pozyskiwanie danych ze źródeł administracyjnych (rejestrów i systemów informacyjnych) oraz zbieranie danych bezpośrednio od ludności w ramach badania reprezentacyjnego oraz tzw. badania pełnego. Oprócz tego przeprowadzone zostały dwa pełne badania, obejmujące osoby przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz osoby bezdomne. Zastosowane rozwiązania miały przede wszystkim zmniejszyć koszty spisu oraz obciążenie osób objętych spisem, przy zachowaniu wysokiej jakości wyników spisu.

W ustawie o NSP 2011 przyjęte zostało założenie jak najszerszego wykorzystania systemów informacyjnych administracji publicznej, jako źródeł danych do spisu, co w konsekwencji oznaczało, że informacje przewidziane do zebrania w trakcie spisu pobrane zostały przede wszystkim z dostępnych źródeł administracyjnych, a następnie wykorzystane do przygotowania i aktualizacji wykazu adresowo-mieszkaniowego, następnie do utworzenia operatu adresowo-mieszkaniowego do losowania próby do badania reprezentacyjnego oraz jako bezpośrednie źródło danych spisowych. Dane niewystępujące w systemach informacyjnych administracji publicznej lub niespełniające wymogów jakości danych statystycznych zebrano od osób objętych spisem. Jednak w tym przypadku przewidziano zastosowanie nowoczesnych technik gromadzenia danych w celu wyeliminowania formularzy papierowych.

2. Prace przygotowawcze do spisu

Ważnym obszarem prac przygotowawczych do NSP 2011 były działania związane z tworzeniem elektronicznego wykazu adresowo-mieszkaniowego na potrzeby spisu. Wykaz adresowo-mieszkaniowy przygotowany został w oparciu o rejestr TERYT (Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju) z wykorzystaniem danych pochodzących z innych źródeł, m.in. z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w zakresie lokalizacji przestrzennej budynków. W związku z połączeniem tych dwóch źródeł do identyfikatorów adresowych budynków z rejestru TERYT dołączone zostały współrzędne geodezyjne x,y (punkty adresowe). W zakresie informacji o osobach na potrzeby wykazu adresowo-mieszkaniowego wykorzystane były gminne zbiory meldunkowe, które zostały połączone

z systemem NOBC, tj. systemem identyfikacji adresowej ulic, nieruchomości, budynków i mieszkań stanowiącym część rejestru TERYT. Przygotowane w tym trybie zestawienie budynków, mieszkań i osób było weryfikowane przez urzędy gmin podczas aktualizacji przedspisowej. Na tym etapie została ustalona zbiorowość budynków, mieszkań i obiektów zbiorowego zakwaterowania podlegających spisaniu, poprawność ich adresów oraz przyporządkowanie osób do poszczególnych mieszkań i obiektów.

W trakcie obchodu przedspisowego rachmistrzowie dokonali weryfikacji wszystkich punktów adresowych, które znalazły się w obszarze przydzielonych obwodów, porównując je z pozycjami ujętymi w wykazie adresowo-mieszkaniowym do obchodu. Przedmiotem obchodu było zatwierdzenie lub modyfikacja punktów adresowych wyszczególnionych w wykazie, a także usunięcie nieistniejących punktów adresowych lub ewentualne dodanie nowych nieodnotowanych w wykazie, na których znalazły się budynki mieszkalne, budynki niemieszkalne z mieszkaniami lub budynki obiektów zbiorowego zakwaterowania, np. dom studencki. W odróżnieniu do poprzednich spisów ludności i mieszkań rachmistrzowie nie odwiedzali mieszkań w celu dokonania weryfikacji informacji dotyczących nazwiska i imienia głównego lokatora i liczby osób podlegających spisowi.

Rachmistrzowie korzystali z map cyfrowych, zainstalowanych na przenośnych urządzeniach elektronicznych typu handheld. Kartograficzna dokumentacja przedspisowa przygotowana została w formie elektronicznej i wykorzystywała narzędzia GIS (*Geographic Information Systems*). Na mapach cyfrowych zostały zaznaczone obwody spisowe z budynkami i punktami adresowymi. Mapa cyfrowa była sprzęgnięta z elektronicznym, opisanym wyżej wykazem adresowo-mieszkaniowym zawierającym adresy budynków, mieszkań i obiektów zbiorowego zakwaterowania przeznaczonych do spisania. Tak przygotowany moduł elektroniczny dokumentacji wyjściowej był dostępny na wszystkich poziomach zarządzania spisem. Aplikacja sygnalizowała na mapie aktualne położenie rachmistrza, a w przypadku stwierdzenia przez niego, że w terenie znajduje się nieujęty w operacie spisowym i nienaniesiony na mapie cyfrowej punkt adresowy, pod którym mieszkają ludzie, umożliwiała wprowadzenie tego punktu na mapę cyfrową za pomocą urządzenia GPS, zainstalowanego na przenośnym urządzeniu elektronicznym, oraz dopisanie do operatu brakującego mieszkania, czy innego obiektu.

3. Badanie pełne

Badanie zostało przeprowadzone w oparciu o pozyskane do celów statystycznych rejestry administracyjne i systemy informacyjne. Do przeprowadzenia NSP zgromadzono informacje m.in. z następujących systemów centralnych i rozproszonych: Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (zbioru PESEL) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowego Funduszu Zdrowia (Centralnego Wykazu Ubezpieczonych), urzędów gmin (gminnych zbiorów meldunkowych).

W wyniku szczegółowego przeanalizowania pozyskanych danych, połączono zebrane informacje tworząc wykaz podmiotowy do przeprowadzenia badania spisowego. Uzyskane tą metodą dane zostały również użyte do wygenerowania podpowiedzi do ankiet spisowych (na podstawie tzw. *Master Recordu*) i przyspieszenia w ten sposób zbierania informacji od respondentów. W dalszej kolejności metoda ta posłużyła do wygenerowania wyników NSP.

Podstawowym źródłem informacji na temat budynków i mieszkań w NSP 2011 była tzw. baza budynków. Została ona utworzona w wyniku połączenia danych pozyskanych w ramach NSP 2002, badań statystycznych min. dotyczących wydanych pozwoleń na budowę oraz budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w budynkach niemieszkalnych oddanych do użytkowania oraz Elektronicznej Karty Budynku, za pomocą której każdy podmiot zarządzający lub administrujący budynkami przekazał informacje dotyczące wybranych cech i parametrów poszczególnych budynków wielomieszkaniowych.

Dodatkowym źródłem danych były informacje zebrane przez rachmistrzów w trakcie obchodu przedspisowego, które umożliwiły aktualizację bazy poprzez dopisanie budynków niefigurujących w bazie, usunięcie nieistniejących, czy zmianę ich rodzaju (np. z mieszkalnego na niemieszkalny).

Szerszy zakres danych – zarówno o osobach jak i mieszkaniach – został pozyskany w ramach badania reprezentacyjnego.

4. Badanie reprezentacyjne

Przeprowadzone w ramach NSP badanie reprezentacyjne, dostarczyło danych, które nie są gromadzone w rejestrach i systemach informacyjnych. Badanie zostało przeprowadzone na próbie losowej ok. 20% mieszkań w skali kraju. Jednostką losowania było mieszkanie, a dokładniej jego adres.

Operat losowania mieszkań, który został utworzony w oparciu o rejestry i systemy informacyjne, został odpowiednio uporządkowany i podzielony na poszczególne warstwy. Najważniejsze cechy, jakie brano pod uwagę przy alokacji próby pomiędzy poszczególne jednostki podziału administracyjnego to:

- liczba osób zameldowanych w mieszkaniu,
- występowanie dużych skupisk mieszkaniowych w dużych miastach tzw. „blokowisk”
- występowanie osoby pracującej w mieszkaniu,
- występowanie emeryta lub rencisty w przypadku braku pracującego,
- występowanie bezrobotnego w mieszkaniu w przypadku braku ww. osób,
- uwzględnienie mieszkań z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Zasady tworzenia operatu losowania mieszkań

Etapy tworzenia operatu losowania mieszkań zawierały:

1. utworzenie zintegrowanego wykazu adresowo-mieszkaniowego w oparciu o Zestawienie adresowo-mieszkaniowe,
2. weryfikacja wykazu obchodem przedispisowym,
3. uzupełnienie wykazu dodatkowymi zmiennymi i utworzenie operatu losowania do badania reprezentacyjnego.

Dodatkowo do wykazu adresowo-mieszkaniowego w Operacyjnej Bazie Mikrodanych zostały wprowadzone informacje pochodzące z innych rejestrów i systemów informacyjnych lub baz statystycznych jak: zbiory Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (CRU, EiR oraz CRPS), Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), Krajowej Ewidencji Podatników (KEP), Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ), Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMoON), PESEL, spisu ludności i mieszkań 2002, bazy budynkowej oraz Wykazu bazowego do PSR 2010. Celem włączenia do wykazu dodatkowych informacji była poprawa jakości danych zgromadzonych w tym wykazie oraz zapewnienie informacji na potrzeby utworzenia operatu losowania. W trakcie weryfikacji danych w wykazie zostały ustalone kryteria (zmiennie oraz ich wartości), które zostały wykorzystane do tworzenia bardziej jednorodnych grup (warstwowania) jednostek badania.

Przy tworzeniu operatu losowania pominięto:

- a) obiekty zbiorowego zamieszkania niezawierające mieszkań,
- b) obiekty zamknięte oraz mieszkania na terenie obiektów zamkniętych,

- c) mieszkania w obiektach zbiorowego zakwaterowania stanowiących obiekty zamknięte,
- d) pomieszczenia prowizoryczne,
- e) mieszkania niezamieszkane, zniszczone na skutek klęsk żywiołowych w szczególności powodzi.

W konsekwencji do operatu weszły mieszkania zamieszkane, w których osoby były zameldowane lub przebywały bez meldunku oraz te mieszkania niezamieszkane, które były w trakcie remontu, zmiany lokatora lub nowo wybudowane. Budynki, które występowały pod jednym adresem były brane do losowania, jeżeli ich liczba nie przekroczyła dwóch. Operat losowania mieszkań został zaktualizowany w trakcie trwania obchodu przedspisowego, w wyniku którego do badania dołączono budynki jednomieszkaniowe, które nie znalazły się wcześniej w wykazie.

Zmienne uwzględnione w operacie losowania

Dla potrzeb badania reprezentacyjnego w wykazie dopisano do każdego mieszkania zestaw informacji zawarty w operacie losowania, spośród których wybrano ostateczne kryteria warstwowania:

- a) symbol terytorialny,
- b) położenie budynku/mieszkania na terenie objętym powodzią lub inną klęską żywiołową,
- c) liczba mieszkań w budynku wielomieszkaniowym,
- d) położenie mieszkania w budynku wielomieszkaniowym,
- e) rok zakończenia budowy budynku,
- f) liczba osób w mieszkaniu (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i więcej) – po dodatkowych badaniach,
- g) liczba osób zameldowanych na pobyt stały – po dodatkowych badaniach,
- h) występowanie cudzoziemca w mieszkaniu,
- i) występowanie osoby pracującej (posiadanie ubezpieczenia), emeryta lub rencisty w mieszkaniu oraz osoby bezrobotnej,
- j) występowanie osoby niepełnosprawnej,
- k) występowanie użytkownika gospodarstwa rolnego oraz powierzchni użytków rolnych,
- l) położenie mieszkania w gminie o udziale społeczności mniejszościowej (narodowej lub etnicznej) co najmniej 10%.

Wartości zmiennych, jako kryteria warstwowania zostały zróżnicowane dla obszarów miejskich i wiejskich. Wybór zmiennych został ostatecznie ustalony w trakcie losowania próbnego.

Alokacja próby w poszczególnych powiatach¹

Podstawowym celem badania reprezentacyjnego realizowanego w ramach spisu 2011 jest uzyskanie informacji o sytuacji społeczno-demograficznej na poziomie powiatu. Konieczne było więc dokonanie podziału założonej 20 %-owej próby mieszkań dla Polski pomiędzy powiaty. Dokonano tego przy wykorzystaniu metody alokacji pierwiastkowej. Metoda ta stanowi kompromis pomiędzy alokacją proporcjonalną a alokacją zapewniającą jednakową precyzję dla subpopulacji. Przy założeniu, że zastosowano by proporcjonalne losowanie próby, w każdym powiecie próba stanowiłaby 20 % populacji. Ponieważ precyzja wyników tj. wielkość błędu losowego zależy od liczebności próby, uzyskano by w efekcie niedostateczną precyzję dla wielu małych powiatów. Z kolei, w metodzie alternatywnej uzyskujemy, w przybliżeniu, jednakową precyzję wyników dla wszystkich powiatów, ale za cenę istotnego „spłaszczenia” liczebności próby. W efekcie liczebność próby, a tym samym pracochłonność przy realizacji spisu byłaby mało zróżnicowana pomiędzy dużymi i małymi powiatami. Z tych powodów jako metodę rozdziału próby przyjęto alokację pierwiastkową, w której np. liczba mieszkań losowanych w p-tym powiecie jest proporcjonalna do pierwiastka kwadratowego z populacyjnej liczby mieszkań i wyrażona wzorem:

$$n = n^* * \frac{\sqrt{N_p}}{\sum \sqrt{N_p}}$$

gdzie:

n^* - założona liczebność próby dla Polski

N_p – liczba mieszkań w p-tym powiecie

Według powyższego wzoru obliczone zostały liczebności prób dla poszczególnych powiatów. Potraktowanie Warszawy, tak jak każdego innego powiatu, mogłoby w konsekwencji spowodować niemożność uzyskania w miarę precyzyjnych wyników dla poszczególnych dzielnic. Jako ostateczną próbę dla miasta Warszawy przyjęto wartość średnią z powyższych wartości, tj. 87 500 mieszkań. Wartość ta została odjęta od założonej liczebności próby dla Polski tj. od 2 631 tys., po czym dokonano alokacji pierwiastkowej dla 378 powiatów. Próby w najmniejszych powiatach tj. beskidzkim i sejneńskim wynoszą po ok. 3200 mieszkań (49% populacji), zaś największa próba (poza Warszawą) jest w m. Łodzi – 23 000 mieszkań, czyli 6,9% liczby mieszkań w tym mieście – powiecie.

¹ Materiał roboczy opracowany przez zespół matematyków pod kierunkiem Bronisława Lednickiego.

W Warszawie, Łodzi, Krakowie, Wrocławiu i w Poznaniu podział próby pomiędzy poszczególne dzielnice i delegatury dokonany został również metodą pierwiastkową. Poza Warszawą, w pozostałych miastach, ze względu na małą liczbę delegatur (4 lub 5) nie zachodziła potrzeba zwiększania liczebności próby, tak jak w przypadku Warszawy. Ustalone dla poszczególnych delegatur w tych miastach liczebności prób zapewniają uzyskanie precyzji nie gorszej niż w najmniejszych powiatach.

Schemat losowania próby

W celu wylosowania, w każdym z powiatów, próby o ustalonej wcześniej liczebności zastosowany został schemat losowania jednostopniowego warstwowego. Jednostki losowania – mieszkania zostały przed losowaniem pogrupowane w warstwy w celu zwiększenia efektywności losowania. Zastosowano zróżnicowane podejście do warstwowania w zależności od typu powiatu i gminy.

W miastach – powiatach oraz w dzielnicach wymienionych wyżej 5 największych miast, a także w innych wyróżnionych większych miastach niebędących powiatami, w pierwszym etapie podział mieszkań na dwie kategorie:

- a) mieszkania w „blokowiskach”,
- b) pozostałe mieszkania.

Kryterium podziału na powyższe kategorie został, przypisany do każdego mieszkania, wskaźnik wyrażający liczbę mieszkań w budynku, w którym znajduje się dane mieszkanie. Do „blokowisk” zaliczone zostały mieszkania o wartości tego wskaźnika powyżej jego mediany. Następnie w każdej z powyższych grup mieszkania zostały powarstwowane ze względu na liczbę osób w mieszkaniu, po czym w ramach tak utworzonych kategorii nastąpił dalszy podział na 4 grupy ze względu na:

- a) występowanie osoby pracującej w mieszkaniu,
- b) występowanie emeryta lub rencisty w przypadku braku pracującego,
- c) występowanie bezrobotnego w mieszkaniu w przypadku braku w/w osób,
- d) mieszkania z innymi osobami.

Ponadto, w mieszkaniach poza „blokowiskami”, dodano kategorię: mieszkanie z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Warstwowanie według liczby osób zamieszkałych w danym mieszkaniu było istotnym czynnikiem mającym wpływ na precyzję wyników, zniwelowało bowiem negatywne efekty zróżnicowanej liczby osób zamieszkałych w mieszkaniach. Efektywność tego etapu warstwowania zależała od korelacji liczby osób w mieszkaniu zapisanej w operacie losowania ze stanem rzeczywistym. Warstwowanie ze względu na pozostałe zmienne miało z kolei pozytywny wpływ na wyniki spisu związane z aktywnością ekonomiczną.

W pozostałych powiatach w pierwszym etapie założono warstwowanie według gmin, przy czym gminy miejsko – wiejskie traktowane były, jako dwie oddzielne gminy. W mniejszych miastach pominięty został etap podziału na mieszkania w tzw. blokowiska i pozostałe mieszkania, a warstwowanie odbywało się b analogicznie jak w dużych miastach poza blokowiskami.

W gminach wiejskich w pierwszym etapie mieszkania podzielone zostały na dwie kategorie:

- a) mieszkania z użytkownikiem gospodarstwa rolnego,
- b) pozostałe mieszkania.

W kategorii pierwszej wykonano warstwowanie wg liczby osób zamieszkałych w mieszkaniu, a następnie, w miarę możliwości, dalsze warstwowanie wg powierzchni gospodarstwa rolnego (dwie ewentualnie trzy grupy obszarowe w zależności od liczby mieszkań z użytkownikiem gospodarstwa w gminie). W przypadku drugiej kategorii mieszkań wykonano warstwowanie analogiczne jak w małych miastach.

Przedstawiona wyżej koncepcja warstwowania mogła prowadzić do utworzenia w niektórych powiatach bardzo rozdrobnionych warstw. W związku z tym program losujący przy tworzeniu warstw sprawdzał jednocześnie czy tworzone w powyższy sposób warstwy spełniały wymóg minimalnej liczby mieszkań. Warstwy zawierające zbyt mało mieszkań zostały łączone z sąsiednimi. Założono odwrotną niż przy tworzeniu, hierarchię kryteriów tzw. sklejania warstw.

Po utworzeniu warstw ustalone zostały liczebności prób do wylosowania w poszczególnych warstwach. Przyjęto proporcjonalną alokację próby pomiędzy warstwy. Oznacza to m.in., że ustalona w wyniku alokacji pierwiastkowej frakcja losowania w danym powiecie obowiązywała we wszystkich gminach tego powiatu i w warstwach utworzonych wewnątrz gmin.

Efektom tych działań było wylosowanie, spośród prawie 13,5 mln mieszkań, próby liczącej ponad 2,7 mln mieszkań. Utworzono prawie 70,5 tys. warstw, zaś wielkość próby w poszczególnych warstwach wahała się od niemal 6% do ponad 49%.

Zakres tematyczny badania reprezentacyjnego w NSP 2011 uwzględniał sześć dużych obszarów tematycznych:

- ludność i jej charakterystyka demograficzno-społeczna,
- aktywność ekonomiczna,
- migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności,
- narodowość i wyznanie,
- gospodarstwa domowe i rodziny
- oraz budynki i mieszkania.

W ramach tych obszarów można wyróżnić 15 tematów badawczych (p. punkt 3 w rozdziale I). Badanie reprezentacyjne w NSP 2011 stanowi komplementarną całość do badania pełnego, przeprowadzanego w oparciu o rejestry i systemy informacyjne.

5. Spis osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz osób bezdomnych

W trakcie trwania spisu zebrano informacje o osobach przebywających powyżej 3 miesięcy w obiektach zbiorowego zakwaterowania, czyli w budynkach zajętych przez jeden odrębny zakład, świadczący usługi: opiekuńczo-wychowawcze, opiekuńczo-lecznicze, obiekty związane z pracą lub nauką (domy studenckie, internaty, hotele pracownicze), bądź inne, w którym to obiekcie zamieszkuje/przebywa zwykle większa liczba osób. Dane zostały pozyskane od właścicieli, administratorów lub zarządców obiektów przy wykorzystaniu specjalnej aplikacji internetowej. W szczególnych przypadkach informacje były pozyskiwane przy wsparciu pracowników wojewódzkich lub gminnych biur spisowych oraz rachmistrzów.

W dniach 15–16 kwietnia 2011 r. – przy współpracy z Pomorskim Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności – przeprowadzono również badanie osób bezdomnych.

Osoby bezdomne spisywane były przez rachmistrza na aplikacji mobilnej, w miejscu ich przebywania wskazanym przez pracowników gminnych biur spisowych w porozumieniu z placówkami udzielającymi pomocy bezdomnym. Zostały spisane osoby, które wieczór i noc w momencie spisu spędzały poza jakąkolwiek instytucją funkcjonującą całodobowo,

w miejscach ich przebywania takich jak: dworce kolejowe i autobusowe oraz ich okolice, kanały i węzły ciepłownicze, ogródki działkowe, ulice, bunkry, lasy i parki, centra handlowe, parkingi, opuszczone samochody, przyczepy kempingowe, klatki schodowe, zsypy, piwnice, śmietniki, wagony i bocznice kolejowe, ogrzewalnie itp. Osoby bezdomne przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania (schroniska, noclegownie i instytucje dla bezdomnych), zostały spisane przez administratorów tych obiektów.

6. Formularze wykorzystywane w spisie 2011

W spisie 2011 wykorzystywano dwa rodzaje formularzy, dostępnych wyłącznie w formie elektronicznej. Formularz długi, o szerokim zakresie tematycznym z dużą liczbą pytań (ponad 120 pytań), stosowany był w badaniu reprezentacyjnym, natomiast formularz krótki (16 pytań) znalazł zastosowanie w badaniu pełnym, przede wszystkim w celu aktualizacji danych pozyskiwanych do spisu z rejestrów i systemów informacyjnych. Formularze elektroniczne były dostępne w trybie on-line, a dodatkowo formularz krótki – także w trybie off-line. Formularze zostały przygotowane w wersji aplikacji na urządzenia przenośne typu handheld oraz w wersji aplikacji internetowej, która była wykorzystywana podczas samospisu. Elementem aplikacji elektronicznej były słowniki funkcjonujące przy pytaniach w poszczególnych obszarach tematycznych: edukacji, aktywności ekonomicznej, kraju obywatelstwa i urodzenia, migracji, przynależności narodowo-etnicznej, wyznania. Przy niektórych słownikach istniała możliwość swobodnego zapisu słownego. Dodatkowo w części adresowej formularzy elektronicznych podłączony był słownik TERYT.

Odrębne, uproszczone formularze elektroniczne były opracowane dla badania osób bezdomnych oraz osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

W ramach spisu 2011 przeprowadzono także pełne badanie ludności w 86 gminach, wstępnie wytypowanych na podstawie wyników spisu 2002. Kryterium do wyróżnienia tych gmin był co najmniej 10% udział osób należących do mniejszości narodowej lub etnicznej w liczbie mieszkańców gminy w 2002 roku. Dla osób zamieszkałych lub przebywających w tych gminach w wylosowanych mieszkaniach wypełniany był formularz długi, zaś w pozostałych mieszkaniach – formularz krótki. Pytania o przynależność narodowo-etniczną oraz o język używany w kontaktach domowych zostały włączone do obu formularzy, m.in. także z tego powodu, że w żadnym z systemów administracyjnych nie występowała informacja o narodowości, możliwa do wykorzystania w spisie ludności. Dane z tego badania

mają duże znaczenie dla opracowania wyników spisu w obszarze narodowości i języka, zwłaszcza w zakresie ustalania tzw. gmin mniejszościowych.

7. Spis kontrolny

W dniach od 1 do 11 lipca 2011 r. przeprowadzony został spis kontrolny do NSP 2011. Celem spisu kontrolnego 2011 było sprawdzenie kompletności przeprowadzonego spisu, poprawności danych uzyskanych w spisie oraz zgodności tych danych ze stanem faktycznym.

Spośród 2 744 tys. mieszkań, które wcześniej zostały wylosowane do badania reprezentacyjnego wylosowano 80 tys. mieszkań. Spisem kontrolnym objęto mieszkania, w których respondenci dokonali samospisu przez internet, mieszkania zostały spisane bezpośrednio przez rachmistrzów spisowych lub spisane telefonicznie – przez ankieterów, jak i takie, w których spis nie został przeprowadzony (z różnych powodów).

Spis kontrolny został przeprowadzany przez ankieterów poprzez telefon (metodą CATI), co spowodowało, iż obejmował on wyłącznie te mieszkania, w których przynajmniej dla jednej osoby udało się ustalić numer telefonu, przy czym nie miało znaczenia czy był to telefon stacjonarny, czy komórkowy. Formularz do spisu kontrolnego zawierał 14 pytań. Zebrane na jego podstawie informacje powinny pozwolić na dokonanie oceny błędów nielosowych, a przede wszystkim oceny błędów pokrycia (in plus oraz in minus), popełnianych z powodu podwójnego spisywania osób, ewentualnego dopisywania fikcyjnych osób oraz opuszczania osób, a także do określenia błędów treści (wynikających z braków odpowiedzi lub błędów w odpowiedziach). Przyjęte założenia oraz dane pozyskane w spisie kontrolnym, powinny pozwolić na ocenę wpływu czynników zewnętrznych, tj. rachmistrzów, ankieterów czy samych respondentów, którzy dokonali samospisu — na jakość wyników spisu ludności i mieszkań 2011. Efekty takiej analizy będą prezentowane w kolejnych ogólnopolskich i regionalnych publikacjach tematycznych, natomiast szczegółowe zasady metodologiczne spisu kontrolnego zostaną przedstawione w publikacji poświęconej metodologii spisu ludności i mieszkań 2011.

8. Techniki pozyskiwania danych (metody CAxI) oraz zbiory danych wynikowych

Podstawowym sposobem gromadzenia danych w spisie 2011 była technika *CAII* – *Computer Assisted Internet Interview*. Od 1 kwietnia do 16 czerwca 2011 roku ok. 12% populacji kraju spisało się bez udziału rachmistrzów w drodze tzw. samospisu internetowego. Ta forma zbierania danych polegała na udostępnieniu on-line formularzy elektronicznych, zawierających pytania spisowe. Formularze zawierały dane pozyskane z rejestrów i respondenci weryfikowali oraz uzupełniali je zgodnie ze stanem faktycznym w dniu 31 marca 2011 r.

W szczególnych przypadkach np. braku możliwości zalogowania się do systemu, respondenci mogli skorzystać z formularzy bez naniesionych danych i wypełnić je samodzielnie w całości w trybie off-line.

CAPI – *Computer Assisted Personal Interview*. Od 8 kwietnia do 30 czerwca 2011 roku rachmistrzowie spisowi przeprowadzili wywiady w terenie na podstawie przydzielonej puli adresów mieszkań, wylosowanych do badania reprezentacyjnego. Odpowiedzi respondentów były w trakcie wywiadu rejestrowane na przenośnych urządzeniach elektronicznych typu handheld.

CATI – *Computer Assisted Telephone Interview*. Ankieterzy statystyczni przeprowadzali spis telefonicznie, uzupełniając zebrane dane za pośrednictwem dedykowanej aplikacji elektronicznej.

Zbiory danych wynikowych

W wyniku zebrania informacji objętych spisem powstały zbiory danych wynikowych z wyodrębnionymi obiektami, powiązanych ze sobą wspólnym identyfikatorem:

- Budynki
- Mieszkania
- Osoby
- Gospodarstwa domowe
- Rodziny
- Obiekty zbiorowego zakwaterowania
- Bezdomni

Zakres informacji dla powyższych obiektów został ujęty w tzw. złotym rekordzie (ZR), zawierającym zmienne informacyjne obejmujące zarówno dane ze spisu pełnego (czyli pozyskiwane z rejestrów i systemów administracyjnych), jak też z badania reprezentacyjnego. Zakres informacyjny złotego rekordu zawiera zmienne bezpośrednio pozyskane oraz wyprowadzone wtórnie.

Wyliczenie tych zmiennych odbywa się w środowisku Operacyjnej Bazy Mikrodanych (OBM) – systemie wspierającym proces spisowy. Jego głównym zadaniem jest integracja danych pochodzących z różnych źródeł. System ten wykorzystywany jest głównie na etapie: czyszczenia, walidacji, deduplikacji oraz korekty danych. W OBM następuje przekształcenie danych źródłowych na dane spisowe².

W kolejnych etapach przetwarzania danych złoty rekord przekazywany jest do środowiska Analitycznej Bazy Danych – bazy, w której są przechowywane odpersonalizowane dane spisowe w ostatecznej wersji. W ABM są wykonywane dalsze przekształcenia (głównie wyprowadzanie kolejnych zmiennych i obiektów pochodnych). Dodatkowo środowisko to posiada narzędzia dla prowadzenia analiz statystycznych oraz udostępniania wyników spisu.

Algorytmy wyprowadzania zmiennych zawartych w złotym rekordzie zawierają wskazanie najbardziej odpowiedniego źródła danej zmiennej oraz sposobu jej wyliczenia (tj. uwzględnienia zależności merytorycznych pomiędzy zmiennymi i kontroli logicznej).

9. Łączenie danych pozyskanych z różnych źródeł

Metody przetwarzania zbiorów danych administracyjnych w zbiory statystyczne

Dla potrzeb spisu informacje pozyskiwane z rejestrów zostały poddane odpowiednim mechanizmom i procedurom zarówno informatycznym, jak też merytorycznym. Głównym celem tych działań było przekształcenie zmiennych zawartych rejestrach do postaci, która umożliwiałaby statystyczne przetwarzanie wartości zmiennych.

W ramach podejmowanych działań merytorycznych nad przygotowaniem rejestrów do wykorzystania w spisie zostały przygotowane min. następujące procedury:

- normalizacji zmiennych, której celem było doprowadzenie do jednolitego zapisu tych samych zmiennych pochodzących z różnych rejestrów;
- reguły kontroli i korekty, której celem było sprawdzenie poprawności oraz powiązań logicznych między zmiennymi w ramach jednego rejestru lub systemu informacyjnego;

² Każde źródło informacyjne tj. rejestry, dane pozyskane z formularzy CAXI posiada swoje miejsce w Operacyjnej Bazie Mikrodanych, jako odrębna warstwa danych źródłowych. Integracja danych w bazie OBM polega na łączeniu warstw według identyfikatorów lub kluczowych atrybutów.

- synchronizacji – niektóre rejestry zawierały informacje o faktach/zdarzeniach dotyczących osób, które należało przetworzyć i przekształcić w informacje o osobie;
- konwersji, która miała na celu doprowadzenie do ujednoczenia klasyfikacji danej zmiennej pochodzącej z różnych rejestrów niezależnie od oznaczenia jakie było stosowane w rejestrze;
- procedury deduplikacji zmiennych z rejestrów administracyjnych.

Działaniem wspierającym był tzw. słownik zmiennych logicznych, który zawierał wystandaryzowane nazwy zmiennych z wskazaniem źródła pochodzenia danej. W oparciu o tak przygotowane dane opracowywane były w dalszych etapach algorytmy wyliczania poszczególnych zmiennych złotego rekordu.

Procedury deduplikacji ankiet zebranych metodami CAxI

Z względu na przyjętą rozwiązania w badaniu reprezentacyjnym i badaniu pełnym osoba mogła zostać spisana więcej niż jeden raz. Przyjęto przy tym założenie, że rozpatrywane ankiety są kompletne i zamknięte, co oznacza, że dla każdej ankiety osobowej uzyskano wszystkie informacje wynikające ze „ścieżek przejścia” w formularzu spisowym.

Procedury wyboru ankiety zostały przeprowadzone po etapie weryfikacji i ustaleniu kompletności osób w oparciu o informacje zawarte w wykazie adresowo-mieszkaniowym po spisie oraz po deduplikacji mieszkań. Proces ten polegał na wyborze zestawu „najlepszych” ankiet osobowych dla danego mieszkania tzw. „paczki osobowej” („paczka osobowa” rozumiana, jako zestaw ankiet osobowych powiązanych z danym mieszkaniem – spisanych w danym mieszkaniu). Po wybraniu odpowiednich ankiet na ich podstawie zbudowane zostały warstwy CAxI zawierające informacje pozyskane z formularzy spisowych na potrzeby wyliczania zmiennych wynikowych wyspecyfikowanych w złotym rekordzie.

Proces wyboru najlepszych ankiet dla warstw CAxI zakładał, że w zbiorze wejściowym, którym jest zbiór wszystkich ankiet w podsystemie CAxI, dostępnych było wiele ankiet mieszkaniowych dla jednego mieszkania oraz wiele ankiet osobowych dla tej samej osoby. W rezultacie wykonania procesu, na który składały się:

- procedura wyboru ankiety mieszkaniowej;
- procedura wyboru ankiety osobowej z badania reprezentacyjnego (a dokładniej wybór najlepszej „paczki osobowej” dla danego ID_MIESZKANIA);
- procedura wyboru ankiety osobowej z badania pełnego;
- procedura wyboru ankiety osobowej w przypadku występowania ankiety z badania pełnego i reprezentacyjnego;

w warstwach CAxI znalazła się jedna, najlepsza ankieta dla mieszkania i osoby.

Szczególne znaczenie miało opracowanie procedur wyznaczenia najlepszej ankiety z badania reprezentacyjnego. Procedury te obejmowały wykonanie algorytmów korekty oraz obliczenie wskaźników wymaganych na późniejszych etapach selekcji ankiet. Opracowane algorytmy wyliczały 13 wskaźników szczegółowych oraz 2 wskaźniki globalne, charakteryzujące cały rekord danych o osobach w warstwach CAxI ze spisu reprezentacyjnego.

Wskaźnik szczegółowy sprawdzał stan kompletności (niekompletność) danych dla każdego z 13 modułów w oparciu o zmienną lub zmienne zamykające (reprezentujące) dany moduł. Istota wskaźnika polegała na sprawdzeniu czy zmienna (zmienne) reprezentująca moduł posiadała w danym rekordzie wartość, zarówno przy założeniu, że powinna ją mieć według założonej ścieżki przejścia (czyli wartości innej zmiennej lub zmiennych implikujących posiadanie wartości przez daną zmienną), ale także wtedy gdy nie można było sprawdzić czy dana zmienna powinna mieć wartość (gdyż zmienne warunkujące ją mają braki danych).

Na podstawie wartości wskaźników szczegółowych wyliczone zostały dwa wskaźniki globalne, tj. liczba niekompletnych modułów oraz procent niekompletnych danych. Wartości wyliczonych wskaźników pozwoliły na wybór najbardziej wartościowej informacyjnie ankiety i przygotowanie zbioru unikalnych ankiet dla osoby i mieszkania.

Opracowywanie algorytmów wyprowadzania zmiennych

Dane dotyczące osób i mieszkań pozyskane w spisie 2011 na etapie opracowywania wyników tworzą dwa podstawowe zakresy informacyjne:

- 1) z **badania pełnego**, obejmują dane odnoszące się do wszystkich mieszkańców kraju. Zakres informacji jest jednakże stosunkowo wąski pod względem tematycznym, co jest konsekwencją dostępności danych w systemach administracyjnych. Złoty rekord w części badania pełnego zawiera zmienne wyliczone na podstawie danych dostępnych w rejestrach i systemach informacyjnych oraz zweryfikowanych przez respondentów w samospisie internetowym (formularz krótki) i z badania reprezentacyjnego (formularz długi) – w części zakresowo wspólnej dla obu formularzy. Połączenie informacji z tych trzech źródeł pozwoliło przede wszystkim na ustalenie stanów i struktury ludności według płci i wieku;
- 2) z **badania reprezentacyjnego**, pozyskane dla 20% ludności, zawierają szeroki pod względem przedmiotowym zakres danych, które po uogólnieniu na całą populację

pozwalają na szeroka charakterystykę demograficzno-społeczną i ekonomiczną ludności.

Pierwszy etap wyliczenia wartości zmiennych spisowych odbywa się w środowisku operacyjnym (OBM), gdzie wyprowadzane zostają zmienne tzw. pierwotne. Algorytm każdej zmiennej wskazuje źródło pochodzenia zmiennej oraz matematyczną regułę jej wyliczania – bezpośrednie przeniesienie wartości z jednego lub z kilku źródeł lub „złożenie” wartości zmiennej z wartości kilku zmiennych.

Następny etap przetwarzania danych odbywa się w Analitycznej Bazie Mikrodanych (ABM), w której tworzone są i wyliczane kolejne zmienne, tzw. zmienne pochodne z poszczególnych obszarów tematycznych (wyliczane min. w oparciu o zmienne pierwotne) i obiekty pochodne takie jak gospodarstwa domowe i rodziny.

Wyliczanie tego typu zmiennych odbywa się w środowisku ABM ze względu na jego funkcjonalność umożliwiającą implementację bardziej skomplikowanych algorytmów. Algorytmy wyliczania zmiennych pochodnych polegają zarówno na tworzeniu agregatu zmiennej lub uzyskania ze złożenia z kilku zmiennych pierwotnych nowej zmiennej, jak również dokonania zakodowania poszczególnych typów gospodarstw domowych i rodzin, charakterystycznych ze względu na ich skład, np. gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi, emigrantami czy też osobami pracującymi, bezrobotnymi itp.

Zmienne pochodne pozwalają m.in. na łatwiejsze opracowywanie wyników, tworzenie tablic dla użytkowników oraz prowadzenie analiz.

Przyjęte założenia metodologiczne dla badania reprezentacyjnego pozwalały wybrać skrócony sposób spisania. Ta możliwość dotyczyła wyłącznie tych osób, które nie mieszkały pod danym adresem i nie zamierzały pod ten adres powrócić lub przypadków, gdy mieszkańcy nie byli w stanie odpowiedzieć na pytania z formularza spisowego odnoszące się do tych osób. W konsekwencji dla osób nieobecnych nie pozyskano odpowiedzi na większość pytań z formularza długiego. Jeżeli dana informacja była możliwa do pozyskania z rejestrów, to algorytmy wyliczania zmiennych taką informację uwzględniały. Pozostało jednak wiele braków danych, które w dalszych pracach analitycznych w miarę możliwości będą imputowane przy wykorzystaniu – mniej lub bardziej – zaawansowanych metod statystycznych.

10. Uogólnianie wyników badania reprezentacyjnego

Na etapie opracowania wyników badania reprezentacyjnego wyodrębnione zostały dwa etapy uogólniania (ważenia) wyników tego badania:

1. etap I – ważenie przy zastosowaniu skorygowanych wag „z frakcji”, będących odwrotnością frakcji losowania,
2. etap II – ważenie przy zastosowaniu skalibrowanych wag dla jednostek badania będących osobami.

Pierwotne wagi zostały wyznaczone jako odwrotność frakcji losowania dla 70,5 tys. warstw. Należy przypomnieć, że celem warstwowania było wyodrębnienie możliwie jednorodnych grup jednostek. W ramach każdej z warstw – wagi były identyczne. Pierwotne wagi z frakcji musiały zostać skorygowane z uwagi na 13,7% braki wypełnionych ankiet mieszkaniowych w badaniu reprezentacyjnym.

Wagi skorygowane, wyznaczone w I etapie są stosowane do uogólniania wyników spisu w zakresie mieszkań, gospodarstw domowych oraz rodzin. Natomiast dla budynków jednorodzinnych, w ramach których występują 1 lub 2 mieszkania, wyprowadzone zostały odrębne wagi.

Z uwagi na konieczność zintegrowania wyników badania reprezentacyjnego ze spisem pełnym (w zakresie podstawowych zmiennych dotyczących: płci, wieku oraz miejsca zamieszkania – poziom powiatu z wyodrębnieniem części miejskiej i wiejskiej) zaistniała potrzeba wyprowadzenia skalibrowanych wag dla poszczególnych osób.

Kalibracja jest metodą odpowiedniego doboru wag, tak aby zostały zrekompensowane straty informacji związane z występującymi brakami odpowiedzi. W NSP 2011 kalibracja miała na celu dostosowanie struktur płci i wieku pozyskanych w badaniu reprezentacyjnym do struktur ludności wg płci i wieku ustalonych w spisie pełnym, którego wyniki stanowiły populację referencyjną (odniesienia).

Kalibracja wag została wykonana przy wykorzystaniu programu CALMAR (*Calibration on Margins*) przez przedstawicieli środowiska naukowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu³.

³ Materiał roboczy: „Raport z opisem wyników z zakresu możliwości wykorzystania kalibracji na potrzeby korygowania wag w złotym rekordzie” pod kierunkiem prof. dr hab. Jana Paradysza.

Rozdział III.

WAŻNIEJSZE DEFINICJE I POJĘCIA SPISOWE

W raporcie zostały przedstawione definicje pojęć niezbędne do właściwej interpretacji wyników spisu.

Na podstawie wyników NSP 2011 zostały wyodrębnione trzy podstawowe kategorie ludności:

- 1) ludność stała (stale zamieszkała),
- 2) ludność faktycznie zamieszkała,
- 3) rezydenci (ludność rezydująca).

We wszystkich tablicach publikacji informacje dotyczą kategorii ludności faktycznie zamieszkałej – dalej określanej jako „ludność”.

Ludność stale zamieszkała (ludność stała)

Kategoria obejmuje osoby mieszkające stale (z reguły zameldowane na pobyt stały) bez względu na to czy w momencie krytycznym spisu były obecne czy nieobecne w miejscu zamieszkania.

Ludność faktycznie zamieszkała (ludność faktyczna)

Kategoria ta obejmuje następujące grupy osób:

1. mieszkające stale, które:

- a) były obecne w momencie spisu;
- b) były nieobecne w momencie spisu, ale ich nieobecność trwała krócej niż 3 miesiące;
- c) były nieobecne w momencie spisu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, ale ich nieobecność wynikała z powodu:
 - przebywania w zakładzie karnym lub śledczym,
 - pobytu za granicą.

2. przebywające czasowo przez okres powyżej 3 miesięcy. Dotyczy to osób, które mieszkają na stałe w innym (są tam zameldowane na pobyt stały), natomiast w miejscu spisania przebywają czasowo z następujących powodów: nauka, praca, warunki rodzinne lub mieszkaniowe, leczenie lub rehabilitacja, przebywanie w domu opieki.

Jako czas okresowej nieobecności lub przebywania przyjęty został czas zamierzony.

Do kategorii ludności faktycznej nie są zaliczane osoby przybyłe z zagranicy na pobyt czasowy, tj. te, które nie posiadają stałego pobytu w Polsce (pozwolenia na osiedlenie się).

Ludność rezydująca (rezydenci)

Do rezydentów zalicza się:

- 1) stałych mieszkańców, z wyjątkiem osób przebywających poza miejscem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą – wyjątek stanowią polscy dyplomaci na placówkach oraz żołnierze stacjonujący na zagranicznych misjach wojskowych);
- 2) osoby mieszkające czasowo przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (cudzoziemcy bez stałego pobytu w Polsce).

Jako kryterium przemieszczania się ludności przy wyodrębnianiu kategorii rezydentów przyjmuje się: naukę, pracę, warunki rodzinne i mieszkaniowe, leczenie i rehabilitację, pobyt w domu opieki. Oznacza to, że osoby przebywające w zakładach karnych czy aresztach - bez względu na czas nieobecności – są zaliczane do rezydentów miejscowości, w których zamieszkiwali przed jej „przymusowym” opuszczeniem.

Wiek osób – określony liczbą lat ukończonych – ustalono poprzez porównanie pełnej daty urodzenia z dniem przeprowadzenia spisu tzw. dniem krytycznym spisu tj. 31 marca 2011.

Stan cywilny prawny osób – (zgodnie z rekomendacjami EKG/ONZ) definiuje się jako prawny status danej osoby w zakresie stanu małżeńskiego lub partnerskiego w myśl prawa lub obyczajów danego kraju (status de jure).

Dla każdej osoby w wieku 15 lat i więcej ustalono stan cywilny prawny według następujących kategorii:

- 1) kawaler, panna,
- 2) żonaty, zamężna,
- 3) wdowiec, wdowa,
- 4) rozwiedziony, rozwiedziona.

Stan cywilny faktyczny osób został określony wtórnie: na podstawie stanu cywilnego prawnego, **charakteru** związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- 1) kawaler, panna;

- 2) żonaty, zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie. Dla pełniejszej charakterystyki sytuacji rodzinnej osoby o statusie prawnym zamężna/żonaty podzielono na:
 - a) pozostające w związku małżeńskim – niezależnie od tego, czy współmałżonkowie zostali spisani razem czy też oddzielnie (np. nieobecność spowodowana była nauką, pracą, brakiem własnego mieszkania),
 - b) niepozostające w związku małżeńskim – osoby, które decyzją jednego lub obojga małżonków nie tworzyły wspólnoty małżeńskiej, ale rozpad związku nie został usankcjonowany decyzją sądu (tzn. osoby te nie miały sądowego orzeczenia rozwodu czy też separacji);
- 3) partner, partnerka. Partnerów wyodrębniano w ramach tego samego gospodarstwa domowego – bez względu na ich stan cywilny prawny;
- 4) wdowiec/wdowa;
- 5) rozwiedziony/rozwiedziona – orzeczeniem sądu;
- 6) separowany/separowana. Kategoria ta dotyczyła osób:
 - a) pozostających w separacji prawnej i nietworzących formalnych związków (partnerskich) z innymi osobami;
 - b) o stanie cywilnym prawnym żonaty/zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących formalnych związków (partnerskich) z innymi osobami.

Osoba niepełnosprawna – jest to taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osobę, która takiego orzeczenie nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

Przez czynności zwykłe (podstawowe) dla danego wieku należy rozumieć:

- 1) dla niemowląt – prawidłową reakcją na bodźce zewnętrzne (płacz, uśmiech, właściwe gesty i odruchy),
- 2) dla dzieci w wieku przedszkolnym – zdolność brania udziału w grach i zabawach w grupie rówieśników,
- 3) dla dzieci w wieku szkolnym – uczęszczanie do szkoły oraz uczestnictwo we wszystkich rodzajach obowiązkowych zajęć,
- 4) dla osób w wieku aktywności zawodowej – pracę zawodową, naukę lub prowadzenie gospodarstwa domowego,

5) dla osób w wieku starszym – podstawową samoobsługę przy czynnościach higienicznych, zakupach, przyrządzaniu posiłków itp.

Źródła utrzymania – w spisie powszechnym ustalano główne i dodatkowe źródło utrzymania dla poszczególnych osób oraz odrębnie dla gospodarstw domowych. Informacje o źródłach dochodów, z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb osób dotyczyły całego roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu. Ustalano je niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej osób.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność można podzielić na dwie podstawowe kategorie: ludność posiadająca własne źródła utrzymania (w wieku 15 lat i więcej) i ludność utrzymywaną. Do ludności utrzymywanej zaliczono wszystkie osoby niezależnie od wieku nieposiadające własnych źródeł dochodów.

Główne źródło utrzymania osoby – jest to źródło przynoszące jej największy zarobek lub dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów – było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.

Za **dotatkowe źródło utrzymania** uważa się źródło najważniejsze spośród wszystkich pozostałych po wyodrębnieniu głównego źródła utrzymania, czyli przynoszące dochód drugi pod względem wysokości.

W spisie 2011 wyróżniono następujące grupy źródeł utrzymania:

- 1) dochody (zarobki) z pracy osobiście wykonywanej niezależnie od charakteru zatrudnienia,
- 2) inne dochody pochodzące z własności lub z wynajmu,
- 3) niezarobkowe źródło (w tym emerytury, renty, zasiłki),
- 4) pozostałe źródła osobno nie wymienione,
- 5) pozostawanie na utrzymaniu.

Kraj urodzenia – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby, np. jeżeli osoba urodziła się w Wilnie, to – bez względu na rok jej urodzenia – jako kraj urodzenia należało wpisać Litwa. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte w związku z koniecznością zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim nie dublowania danych w skali międzynarodowej.

Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego

obywatelstwa. Osoba mająca obywatelstwo polskie i inne jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski – nie jest cudzoziemcem.

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów. Cudzoziemcy, przybyli do Polski na pobyt stały, są traktowani jako osoby mieszkające stale, pozostali zaś, w zależności od czasu faktycznego pobytu w naszym kraju:

- jako przebywający czasowo (imigranci krótkookresowi) – w przypadku przebywania przez okres poniżej 1 roku,
- jako rezydenci (imigranci długookresowi) – w przypadku przebywania przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

Migracje zagraniczne to wyjazdy z kraju stałego zamieszkania (emigracja) lub przyjazdy do kraju (imigracja) w celu zamieszkania na stałe lub na pobyt czasowy.

W zaleceniach ONZ migracje zagraniczne są zdefiniowane jako fakt zmiany kraju głównego miejsca zamieszkania, przy czym główne miejsce zamieszkania oznacza miejsce, w którym osoba spędza większość czasu podczas pewnego okresu; długość tego okresu może wynosić – w zależności od przyjętych uregulowań prawnych w poszczególnych krajach – 3 miesiące, 6 miesięcy, najczęściej co najmniej 12 miesięcy.

Przyjmując za kryterium obserwacji długość pobytu (nieobecności) migracje dzieli się na:

- 1) **krótkookresowe** – pobyt czasowy trwający od 3 do 12 miesięcy,
- 2) **długookresowe** – pobyt czasowy trwający co najmniej 12 miesięcy oraz zamieszkanie na stałe – bez względu na okres zamieszkiwania.

Osoba migrująca (migrant) to osoba, która zmienia swoje miejsce zamieszkania.

Emigrant to osoba przemieszczająca się z kraju za granicę na pobyt stały lub czasowy.

Imigrant to osoba przybyła z zagranicy do kraju na pobyt stały lub czasowy.

Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna – jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy w historii polskich spisów powszechnych umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości

narodowo-etnicznych, poprzez zadanie osobom spisywanym dwóch pytań o przynależność narodowo-etniczną.

Poziom wykształcenia jest to najwyższy ukończony cykl kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczenia wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły: dziennej, wieczorowej, zaocznej czy eksternistycznej. W porównaniu do NSP 2002 klasyfikacja poziomów wykształcenia została poszerzona o informacje o absolwentach posiadających dyplom ukończenia kolegium (na poziomie szkoły policealnej) oraz o absolwentach szkół gimnazjalnych. Informacje o poziomie wykształcenia pozyskiwano dla wszystkich osób w wieku 13 lat i więcej.

Grupowanie poziomów wykształcenia

1. wykształcenie wyższe

- a) ze stopniem naukowym co najmniej doktora;
- b) z tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym;
- c) z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty.

2. policealne

- a) dyplom ukończenia kolegium (na poziomie szkoły policealnej);
- b) z maturą (pomaturalne);
- c) bez matury.

3. średnie

- a) zawodowe z maturą;
- b) zawodowe bez matury;
- c) ogólnokształcące z maturą;
- d) ogólnokształcące bez matury .

4. zasadnicze zawodowe

5. gimnazjalne

6. podstawowe ukończone

7. podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego

Bezdomny to osoba, która z różnych przyczyn – ekonomicznych, rodzinnych lub administracyjnych – deklaruje brak stałego miejsca zamieszkania. Do osób bezdomnych nie należy zaliczać takich, które są pozbawione dachu nad głową z powodu wypadków losowych (kataklizmów, powodzi, pożarów itp.).

Aktywność ekonomiczna ludności – W spisie zastosowano definicje aktywności ekonomicznej ludności zalecane przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat). Zgodnie z tymi zaleceniami przedmiotem badania był fakt wykonywania pracy, czyli wykonywanie, posiadanie bądź poszukiwanie pracy, a nie formalna sytuacja zawodowa osób badanych w okresie badanego tygodnia – tj. od 25.03 do 31.03.2011 r. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności w wieku 15 lat i więcej gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej z trzech kategorii: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia (25–31 marca 2011 r.):

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- 2) nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia wyróżnia następujące kategorie pracujących:

Pracownicy najemni

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, umowa-zlecenie, umowa o dzieło, powołanie, wybór lub mianowanie) w jednostkach państwowych, spółdzielniach, jednostkach organizacji społecznych, politycznych i związków zawodowych, w jednostkach prywatnych (również u osób fizycznych) i w indywidualnych gospodarstwach rolnych,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- uczniów (oraz osoby przebywające na praktykach), z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymują wynagrodzenie,
- osoby zatrudnione w rodzinnym gospodarstwie rolnym bądź rodzinnej działalności gospodarczej i jednocześnie otrzymujące za wykonywaną pracę ustalony zarobek

lub dochód (niekoniecznie w formie pieniężnej) – niezależnie od związku z gospodarstwem domowym użytkownika gospodarstwa rolnego czy właściciela rodzinnej działalności gospodarczej (np. syn systematycznie pomagający swojemu ojcu w pracy w gospodarstwie rolnym i otrzymujący za to ustalone wynagrodzenie, powinien być traktowany jako pracownik najemny, a nie jako pomagający członek rodziny).

Pracujący na własny rachunek – do tych osób zalicza się:

- właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców indywidualnych gospodarstw rolnych pracujących w tych gospodarstwach,
- członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- agentów we wszystkich systemach agencji,
- osoby prowadzące własną działalność gospodarczą poza rolnictwem (zarejestrowaną lub niezarejestrowaną),
- osoby, którym narzucono zarejestrowanie własnej działalności jako 1-osobowy podmiot gospodarczy.

z tego: **pomagający członkowie rodzin** – osoby, które bez umownego – ustalonego wcześniej – wynagrodzenia pomagały w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym również w prowadzeniu gospodarstwa rolnego i wykonywały tę pracę w badanym tygodniu.

Pracodawcy – to osoby pracujące na własny rachunek, które w badanym tygodniu zatrudniały przynajmniej 1 pracownika najemnego.

Pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania aby znaleźć pracę, w okresie od 1 do 31 marca,
- 3) były zdolne / gotowe podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierną zawodowo stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne / gotowe do jej podjęcia w okresie od 1 do 14 kwietnia,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie: dłuższym niż 3 miesiące lub do 3 miesięcy ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Pracujący i bezrobotni tworzą razem kategorię **aktywnych zawodowo**.

Obiekt zbiorowego zakwaterowania jest to zespół pomieszczeń (pokoi i innych pomieszczeń pomocniczych), zlokalizowanych w jednym lub kilku budynkach, zajętych przez jeden odrębny zakład, świadczący usługi: opiekuńczo-wychowawcze, opiekuńczo-lecznicze, hotelarskie, bądź inne, w którym to obiekcie zamieszkuje/przebywa zwykle większa liczba osób.

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Przez pomieszczenie pomocnicze należało rozumieć: przedpokój, hol, łazienkę, ustęp, garderobę, spiżarnię, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców.

Za **mieszkanie zamieszkane stale** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób i co najmniej jedną z tych osób uznano za faktycznie stale zamieszkałą. Za mieszkanie **zamieszkane czasowo** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób, ale żadna z tych osób nie została uznana za mieszkańca faktycznie stale zamieszkałego na danym terenie.

Za **izbę** uznano pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami sięgającymi od podłogi do sufitu, z **bezpośrednim oświetleniem dziennym i o powierzchni nie mniejszej niż 4 m²**. Izbami są pokoje oraz kuchnie spełniające powyższe kryteria. Inne pomieszczenia w mieszkaniu, takie jak: przedpokój, hol, łazienka, ubikacja, spiżarnia, schowek, garderoba, alkowa, obudowana weranda, ganek, są pomieszczeniami pomocniczymi i nie uznaje się ich za izby.

W spisie wykazano odrębnie pokoje i odrębnie kuchnie będące izbami. Spośród ogólnej liczby pokoi wyodrębniono **pokoje wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej** tj. takie, które wykorzystywane były jako siedziby różnych firm, biur, kancelarii, gabinetów, pracowni, warsztatów, zakładów itd. Pokoje te były spisywane tylko wówczas, gdy znajdowały się w obrębie mieszkania i nie prowadziło do nich oddzielne wejście z ulicy, podwórza lub ogólnodostępnego korytarza.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności: pokoi, kuchni (z oknem i bez okna), alkow, spiżarni, przedpokoi, holi, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy lub ganku oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnym lub gospodarczym potrzebom mieszkańców lokalu, bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania.

W powierzchni użytkowej mieszkania wyodrębniono również powierzchnię pokoi wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej tj. tych, które wykazane zostały w liczbie pokoi, a także powierzchnię innych pomieszczeń wykorzystywanych do tej działalności, jeżeli nie prowadziło do nich oddzielne wejście z ulicy, podwórza lub ogólnodostępnego korytarza.

Rodzaj podmiotu będącego właścicielem mieszkania – w spisie ustalono rodzaj podmiotu, który posiadał prawo własności do mieszkania. Stan prawny do mieszkania ustalano na tzw. krytyczny moment spisu. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

– **osób fizycznych**; zaliczono tu zarówno mieszkania stanowiące cały budynek będący własnością osoby fizycznej jak też mieszkania stanowiące wyodrębnione lokale na rzecz osób fizycznych znajdujące się w budynku wielomieszkaniowym będącym nieruchomością wspólną. Do podgrupy wyodrębnionych lokali w budynkach wielomieszkaniowych zaliczono również mieszkania w budynkach spółdzielczych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych, np. małżeństwa), ujawnione w księdze wieczystej,

– **spółdzielni mieszkaniowych**; z rozróżnieniem, czy mieszkanie jest na statusie mieszkania własnościowego czy lokatorskiego; do tych ostatnich zaliczone zostały mieszkania stanowiące własność spółdzielni, zajmowane na podstawie stosunku najmu,

– **gmin**; wykazano tu mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające

w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej takich jak: zakładów opieki zdrowotnej, ośrodków pomocy społecznej, jednostek systemu oświaty, instytucji kultury,

– **Skarbu Państwa**; zaliczono tu mieszkania:

– przejęte i pozostające w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych,

– przejęte i pozostające w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej,

– pozostające w zarządzie jednostek podległych ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości oraz Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu.

– pozostające w zarządzie organów: władzy państwowej, administracji państwowej oraz kontroli państwowej,

– **zakładów pracy**; (sektora publicznego i prywatnego),

– **towarzystw budownictwa społecznego**;

– **innych podmiotów**; do tej kategorii zaliczono mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność **instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.**

Urządzenia (instalacje) techniczno-sanitarne w mieszkaniu – wykazano w spisie urządzenia czynne jak i chwilowo nieczynne, a także te, które już zainstalowano w mieszkaniu, ale nie podłączono ich jeszcze do sieci.

Wodociąg. Jako wyposażone w wodociąg uznano mieszkanie, w obrębie którego znajdował się kran z wodą bieżącą.

Ustęp splukiwany. W spisie wykazano tylko urządzenia znajdujące się w obrębie mieszkań, splukiwane wodą ze spluczki podłączonej do instalacji wodociągowej.

Łazienka. Za łazienkę uznano pomieszczenie w mieszkaniu, w którym zamontowana była wanna lub prysznic bądź oba te urządzenia oraz instalacja odprowadzająca zużyta wodę na zewnątrz budynku (do sieci, do szamba lub do innych odbiorników).

Ciepła woda bieżąca. Jako wyposażone w ciepłą wodę bieżącą uznano mieszkanie, w obrębie którego znajdował się kran z ciepłą wodą bieżącą bez względu na miejsce ogrzewania wody tj. w mieszkaniu np. przy wykorzystaniu termy elektrycznej lub bojlera lub poza mieszkaniem tj. dostarczaną z elektrociepłowni, ciepłowni bądź z kotłowni osiedlowej, a także z kotłowni lokalnej w budynku wielomieszkaniowym.

Gaz. Rozróżniono instalacje gazu z sieci i gazu z butli. Nie brano pod uwagę butli turystycznych, a jedynie butle o pojemności 11 kg i większe, w tym również „kontenery”

z gazem płynnym, z których gaz dostarczany jest do więcej niż 1 mieszkania, np. do całego budynku wielomieszkaniowego lub kilku budynków jednorodzinnych.

Sposób ogrzewania mieszkania. Rozróżniono w spisie 3 główne sposoby ogrzewania:

- centralne ogrzewanie (c.o),
- piece,
- inny sposób.

Mieszkania ogrzewane przy pomocy c.o. pogrupowano, w zależności od źródła wytwarzania ciepła, na wyposażone w:

- **centralne ogrzewanie zbiorowe z sieci;** wykazywano wówczas, gdy ciepło do mieszkania (mieszkań) doprowadzane było (siecią cieplną) z elektrociepłowni, ciepłowni, kotłowni osiedlowej lub lokalnej obsługującej więcej niż jeden budynek,
- **centralne ogrzewanie zbiorowe ze źródła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy;** wykazywano wówczas, gdy ciepło do mieszkania (mieszkań) doprowadzane było z kotłowni obsługującej tylko ten jeden budynek. Do tej podgrupy zaliczono również mieszkania wyposażone w c.o. znajdujące się w budynku niemieszkalnym lub zbiorowego zakwaterowania, w których ciepło do mieszkań, jak też do innych pomieszczeń w tym budynku doprowadzone było z lokalnej kotłowni obsługującej ten budynek,
- **centralne ogrzewanie indywidualne;** wykazywano wtedy, gdy źródło wytwarzania ciepła znajdowało się w budynku jednorodzinym (piec do c.o. zainstalowany we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu, np. w piwnicy, bądź też zainstalowane było elektryczne ogrzewanie podłogowe), lub też źródło ciepła znajdowało się w obrębie mieszkania zlokalizowanego w budynku wielorodzinnym np. piec do c.o. zainstalowany w kuchni, w łazience (tzw. instalacja etażowa).

Rok (okres) budowy budynku – za rok wzniesienia budynku przyjęto rok, w którym budowa została zakończona, tzn. budynek został oddany do użytku, jeżeli budynek oddawany był do użytku częściami (klatkami, skrzydłami) przyjęto rok oddania do użytku ostatniej części budynku. Dla budynków zrekonstruowanych po całkowitym zniszczeniu przyjęto rok zakończenia rekonstrukcji.

Zastosowane w NSP 2011 klasyfikacje wykorzystywały:

1. Grupowania i klasyfikacje, określone w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1201/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 763/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań w zakresie specyfikacji technicznych tematów i dotyczących ich podziałów
2. *The International Standard Classification of Education (ISCED – UOE, 1997)*
3. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności 2010, wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku (Dz.U.Nr 82, poz. 537).
4. Polska Klasyfikacja Działalności 2007 wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności.
5. *International Standard ISO 3166-1, Codes for the representation of names of countries and their subdivisions--Part 1: Country codes, ISO 3166-1: 2006 (E/F), International Organization on Standardization (Geneva, 2006).*

Rozdział IV.

UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW SPISU

Sposoby i formy upowszechniania wyników spisu

W upowszechnianiu wyników spisu ludności i mieszkań 2011 będą wykorzystywane następujące sposoby:

- publikacje tabelaryczno-analityczne oraz analityczne,
- udostępnianie danych na nośnikach informatycznych,
- udostępnianie danych przez Internet,
- przez Bank Danych Lokalnych (BDL),
- przez tematyczne (dziedzinowe) bazy danych, np. bazę DEMOGRAFIA,
- przez bezpośredni dostęp do baz z wynikowymi informacjami statystycznymi –poprzez dostęp do Analitycznej Bazy Mikrodanych (ABM).

Większość działań związanych z opracowaniem i udostępnianiem wyników spisu odbywa się w ramach systemu ABM. Dla użytkowników wewnętrznych będzie to pełny dostęp, także do danych jednostkowych (nieidentyfikowalnych) ze spisu 2011, natomiast dla użytkowników zewnętrznych dostęp będzie standaryzowała specjalna aplikacja.

Można wyróżnić trzy główne procesy obsługiwane przez system ABM, tj. przetwarzanie danych, analizę danych oraz udostępnianie danych. Zakłada się, że w ramach procesu udostępniania danych w systemie ABM będą realizowane:

- przygotowanie produktów do udostępniania
- zarządzanie udostępnianymi produktami
- monitorowanie i analiza zapytań użytkowników.

Narzędziem wykorzystywanym do obsługi systemu ABM jest SAS, aczkolwiek będzie możliwość łączenia wyników przygotowanych poza ABM, np. w aplikacji SPSS czy w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Ważną funkcję ABM w ramach udostępniania danych będzie pełnił moduł wspierający monitorowanie i analizę potrzeb informacyjnych użytkowników w zakresie danych spisowych. Informacje zwrotne uzyskane dzięki wprowadzeniu tego modułu będą mogły być wykorzystane do modyfikacji kierunków upowszechniania wyników spisu.

W zależności od sposobu upowszechniania wyników spisu stosowane będą różne formy ich prezentacji jako:

- dane zagregowane w tablicach predefiniowanych ogólnodostępnych

- dane tworzone przez użytkowników na bazie mikroagregatów
- dane opracowywane przez statystyków na zamówienie
- wyniki prac analitycznych prowadzonych na danych w kostkach OLAP lub na zbiorze danych jednostkowych nieidentyfikowalnych
- graficzna prezentacja danych (wykresy, kartogramy)
- wizualizacja wyników spisu z zastosowaniem narzędzi GIS przez portal geostatystyczny (PGS)

Różnorodne formy upowszechniania danych spisowych, a w szczególności bogaty zestaw tablic publikowanych oraz tablic predefiniowanych, dostępnych w systemie ABM oraz w innych bazach – powinny zabezpieczać podstawowe potrzeby na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym szerokiego grona użytkowników wyników spisu. Obiekty predefiniowane tzn. agregaty oraz kostki wielowymiarowe będą stanowiły podstawowe źródło danych dla odbiorców zewnętrznych, ale także wewnętrznych. Zakłada się bowiem, że naliczenie ok. 90% tablic statystycznych powinno być możliwe, w oparciu o przygotowane uprzednio agregaty w kostkach OLAP.

Bardziej „przygotowani” od strony informatycznej użytkownicy wyników spisu będą mieli możliwość samodzielnego naliczania prostych tablic korelacyjnych, poprzez dostęp do ABM oraz do Podsystemu Metadanych. Dostęp do baz danych będzie uwzględniał zasadę ochrony danych osobowych; prezentowane dane nie mogą być identyfikowalne. Natomiast tablice wymagające przetwarzania danych (naliczania) według indywidualnych specjalnych zamówień odbiorców, obejmujące nietypowe przekroje terytorialne, szerszą korelację danych lub niestandardowe grupowania – będą opracowywane przez wyspecjalizowane jednostki statystyki.

Publikowanie wyników NSP 2011

Publikacje tabelaryczno-analityczne przewidziane do wydania można ująć w trzech następujących grupach:

- ogólnokrajowe (z danymi dla kraju, regionów z wyróżnieniem obszarów miejskich i wiejskich – oraz województw);
- regionalne (z danymi dla województwa, podregionów, powiatów z wyróżnieniem obszarów miejskich i wiejskich, a także ważniejszymi informacjami dla gmin w każdym z województw);
- lokalne (z danymi dla wybranych lub wszystkich gmin imiennie).

W 2012 r. poza Raportem z wynikami NSP 2011 zostaną wydane następujące publikacje tematyczne:

1. Ludność. Stan i struktura demograficzno-społeczna
2. Migracje zagraniczne ludności
3. Aktywność ekonomiczna ludności Polski
4. Zamieszkane budynki
5. Mieszkania

Ponadto w 2012 roku zostaną także opracowane i wydane publikacje regionalne (raporty i inne opracowania) przez wszystkie urzędy statystyczne. Opracowania te będą dotyczyły tematyki ludności, migracji, aktywności ekonomicznej i zasobów mieszkaniowych w każdym z województw.

Rozdział V.

STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA LUDNOŚCI

1. Stan ludności

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 wykazały, że w dniu 31 marca 2011 roku liczba ludności województwa małopolskiego wyniosła 3 337,5 tys. osób zaliczanych do kategorii ludności faktycznej. W okresie międzyspisowym (tzn. 2002-2011) liczba ludności województwa zwiększyła się o 105,1 tys. tj. o 3,3%. Istotnie, bo o 91,0 tys. (5,7%) zwiększyła się liczba ludności wiejskiej. Liczba mieszkańców miast rosła mniej dynamicznie, wzrost o 14,1 tys. (0,9%). W 2011 r. ludność miejska stanowiła 49,2% ogółu ludności, ludność wiejska natomiast 50,8%. W 2002 r. było to odpowiednio: 50,3% (spadek o 1,1 p.proc.), 49,7% (wzrost o 1,1 p.proc.).

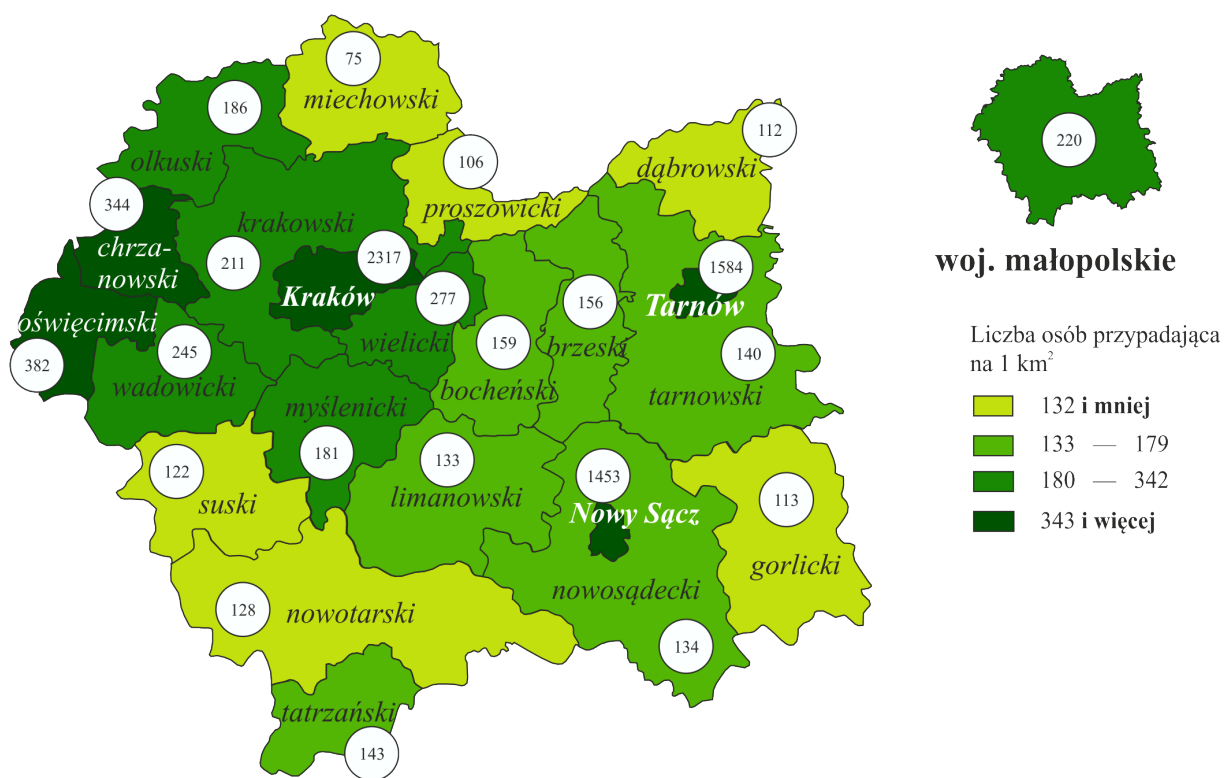
Tabl. 5.1. Ludność według płci w miastach i na wsi w latach 2002 i 2011

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
Stan ludności w tys. (20 V 2002 r.)	3232,4	1569,6	1662,8	1626,9	1605,5
w %	100,0	48,6	51,4	50,3	49,7
Stan ludności w tys. (31 III 2011 r.) .	3337,5	1619,8	1717,7	1641,0	1696,5
w %	100,0	48,5	51,5	49,2	50,8
Różnica w latach 2002–2011 (przyrost/ubytek w tys.)	105,1	50,2	54,8	14,1	91,0
Dynamika zmian (2002 r. = 100)	103,3	103,2	103,3	100,9	105,7

W 2011 r. w województwie małopolskim spisano 1619,8 tys. mężczyzn i 1717,7 tys. kobiet. W okresie 2002-2011 nieznacznie o 0,1 p.proc. zmieniły się proporcje ludności wg płci.

Gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 220 osób (w 2002 r. – 214); w miastach 991, na obszarze wiejskim 125. W Polsce były to 123 osoby (w 2002 r. – 122); w miastach 1085, na wsi 52 osoby. Województwem o najwyższej gęstości niezmiennie pozostaje śląskie z liczbą 375 osób na km², najmniejszą zanotowano w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim – 60 osób na km².

Mapa 5.1. Gęstość zaludnienia według powiatów (stan w dniu 31 marca 2011 r.)

Najliczniejszym pod względem ludności jest województwo mazowieckie liczące 5268,7 tys. mieszkańców. Następnie kolejno województwa: śląskie – 4630,4 tys., wielkopolskie – 3447,4 tys. Województwo małopolskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju. Jego liczba ludności stanowiła 8,7% ogółu ludności Polski. Najmniejszą liczbę ludności odnotowano w województwach: lubuskim 1022,8 tys. i opolskim 1016,2 tys.

Według wyników spisu 2011 r. wśród powiatów Kraków posiadał największą liczbę ludności - 757,6 tys. (o 0,9 tys. mniej niż w 2002 r.). Drugim w kolejności był powiat krakowski ziemski - 259,7 tys. (o 21,4 tys. więcej niż w 2002 r.). Łącznie w powiatach grodzkim i ziemskim krakowskim mieszkało 30,5% ogółu populacji województwa małopolskiego. Trzecim pod względem liczby mieszkańców był powiat nowosądecki ziemski 207,8 tys.

Największym stopniem zurbanizowania charakteryzowały się powiaty zachodniej części wśród powiatów ziemskich województwa małopolskiego. Najbardziej zurbanizowanym powiatem był powiat chrzanowski, w którym mieszkańcy miast stanowili 62,6% ogółu ludności całego powiatu, a następnie powiat oświęcimski – 54,4%, oraz olkuski – 49,5%. Najmniejszym odsetkiem charakteryzował się powiat tarnowski ziemski – 12,2%. W województwie wskaźnik ten wyniósł 49,2%.

Tabl. 5.2. Ludność według płci i powiatów w latach 2002 i 2011

Wyszczególnienie	2002			2011		
	Ogółem	mężczy- źni	kobiety	Ogółem	mężczy- źni	kobiety
	w tys.					
WOJEWÓDZTWO....	3232,4	1569,6	1662,8	3337,5	1619,8	1717,7
Powiaty:						
bocheński	97,7	48,0	49,7	103,4	50,8	52,5
brzeski	89,2	44,0	45,2	92,2	45,6	46,6
chrzanowski.....	129,1	62,8	66,3	128,0	62,2	65,8
dąbrowski.....	58,4	29,0	29,3	59,5	29,6	29,9
gorlicki	106,2	52,2	54,0	109,2	54,0	55,2
krakowski	238,3	116,5	121,7	259,7	127,0	132,7
limanowski	118,8	59,5	59,3	126,8	63,4	63,4
miechowski	51,7	25,3	26,4	50,5	24,8	25,7
myślenicki	113,7	56,6	57,2	121,8	60,4	61,4
nowosądecki	192,8	96,2	96,6	207,8	103,7	104,0
nowotarski	178,8	87,7	91,0	188,0	92,0	96,0
olkuski	115,0	56,3	58,7	114,8	56,1	58,7
oświęcimski	153,3	74,8	78,5	155,0	75,5	79,5
proszowicki	43,6	21,5	22,1	44,0	21,7	22,3
suski	81,1	40,2	40,9	83,8	41,5	42,3
tarnowski	181,9	90,0	91,9	197,8	98,1	99,7
tatrzański	65,3	31,2	34,1	67,4	32,4	34,9
wadowicki	152,7	74,8	77,9	158,0	77,5	80,6
wielicki	102,0	49,5	52,5	114,0	55,6	58,4
m. Kraków.....	758,5	355,6	403,0	757,6	353,6	404,0
m. Nowy Sącz.....	84,5	40,6	43,9	84,3	40,3	44,0
m. Tarnów.....	119,9	57,1	62,8	114,0	53,9	60,1

Zmiany w liczbie ludności, jakie zaobserwowano w latach 2002-2011, były zróżnicowane w poszczególnych powiatach. W sześciu z nich odnotowano spadek liczby ludności - największy w Tarnowie o 4,9% i powiecie miechowskim o 2,4%. Natomiast najwyższy wzrost wystąpił w powiatach: wielickim o 11,8% i krakowskim ziemskim o 9,0%.

Tabl. 5.3. Przyrosty/ubytki liczby ludności miejskiej i wiejskiej według powiatów w latach 2002-2011

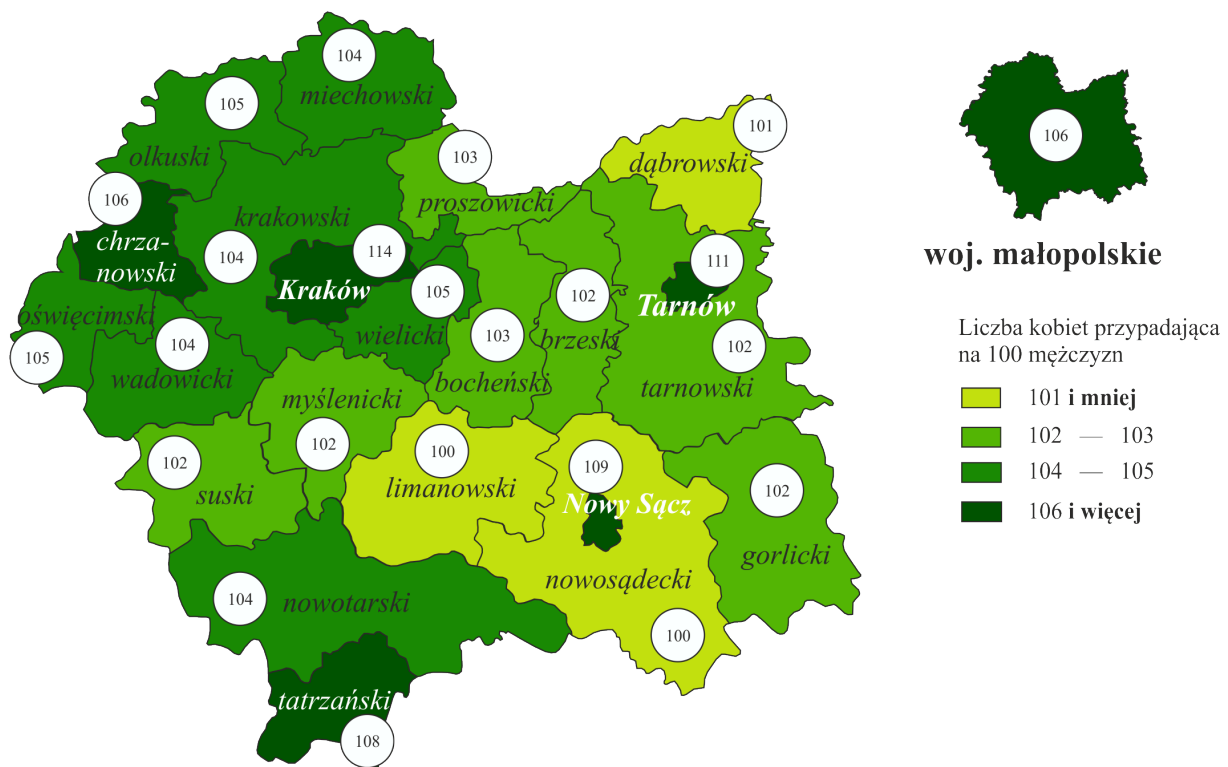
Wyszczególnienie	Przyrost/Ubytek					
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś
	w liczbach bezwzględnych			w % (2002 r. = 100)		
WOJEWÓDZTWO	105063	14100	90963	103,3	100,9	105,7
Powiaty:						
bocheński	5658	931	4727	105,8	102,9	107,2
brzeski	3032	357	2675	103,4	101,9	103,8
chrzanowski	-1118	-962	-156	99,1	98,8	99,7
dąbrowski	1137	4736	-3599	101,9	142,1	92,4
gorlicki	2970	2818	152	102,8	108,4	100,2
krakowski	21449	866	20583	109,0	102,0	110,6
limanowski	7998	1221	6777	106,7	105,6	107,0
miechowski	-1217	57	-1274	97,6	100,5	96,8
myślenicki	8080	1068	7012	107,1	103,5	108,4
nowosądecki	15002	-3	15005	107,8	100,0	109,7
nowotarski	9200	-448	9648	105,1	99,2	107,7
olkuski	-176	-1375	1199	99,8	97,6	102,1
oświęcimski	1660	-1793	3453	101,1	97,9	105,1
proszowicki	377	1701	-1324	100,9	127,3	96,5
suski	2701	522	2179	103,3	102,6	103,6
tarnowski	15910	8169	7741	108,7	151,5	104,7
tatrzański	2056	-346	2402	103,1	98,8	106,5
wadowicki	5306	-657	5963	103,5	98,6	105,6
wielicki	12018	4218	7800	111,8	116,0	110,3
m. Kraków	-933	-933	-	99,9	99,9	-
m. Nowy Sącz	-187	-187	-	99,8	99,8	-
m. Tarnów	-5860	-5860	-	95,1	95,1	-

W poszczególnych powiatach województwa małopolskiego skala rozbieżności między wynikami spisu a danymi z bieżących bilansów ludności z końca 2010 roku była w niewielkim stopniu zróżnicowana. Tylko w dwóch powiatach odnotowano mniejszą, w stosunku do bilansów liczbę ludności: w Tarnowie (o 582 osoby) i Nowym Sączu (o 247 osób). W pozostałych powiatach odnotowano wzrost liczby ludności w porównaniu do danych bilansowych. Najwyższy, w powiecie nowosądeckim ziemskim (o 3661 osób), krakowskim ziemskim (o 3446) i nowotarskim (o 2065). Dla całego województwa małopolskiego różnica ta wynosiła 27377 osób.

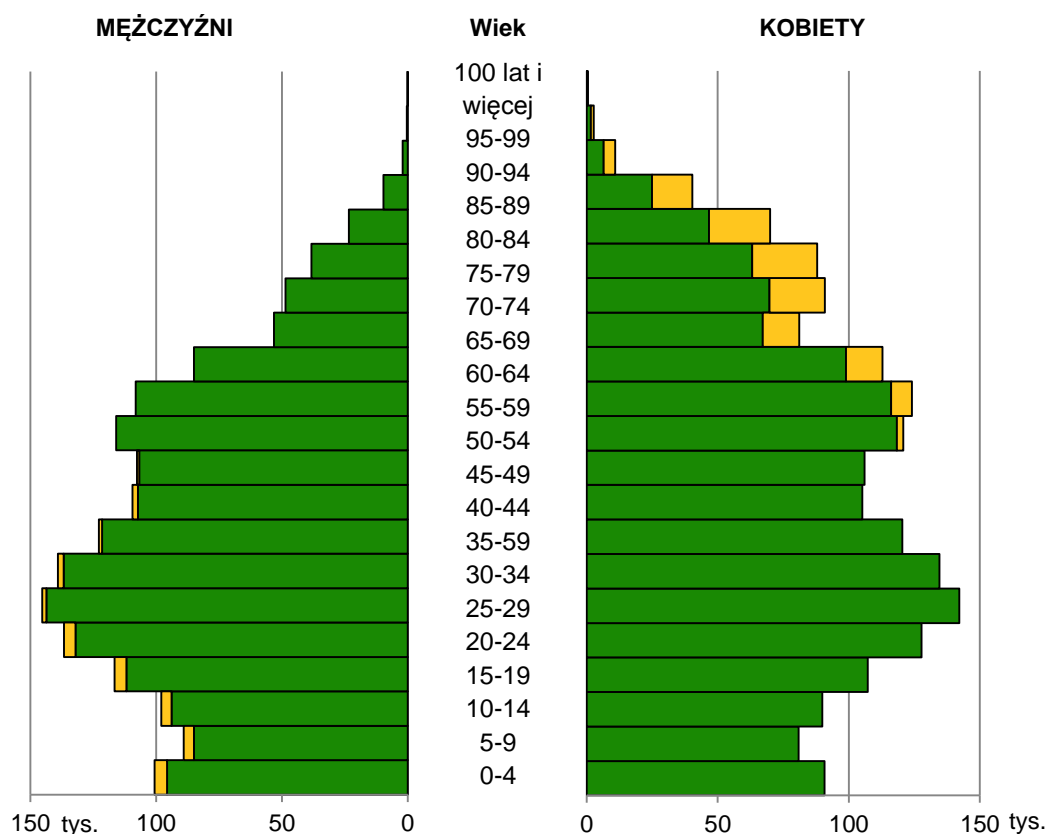
2. Ludność według płci i wieku

W okresie międzypisowym w województwie małopolskim nieznacznej zmianie uległy proporcje ludności według płci; w 2011 r. mężczyźni stanowili 48,5% ogółu ludności wobec 48,6% w 2002 r. Tym samym udział kobiet zwiększył się o 0,1 p.proc. do 51,5%. Nie zmienił się natomiast współczynnik feminizacji – na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet. Warto zauważyć, iż wspomniany współczynnik zmienia się wraz ze wzrostem wieku ludności. W województwie małopolskim mężczyźni przeważają liczebnie aż do wieku 48 lat – na 100 mężczyzn przypada 97 kobiet, z kolei wśród ludności od 49-go roku życia – współczynnik feminizacji wynosi 125, a w najstarszych grupach – 174 (od 70 lat wzwyż). W stosunku do wyników NSP 2002 granica wieku liczebnej przewagi mężczyzn przesunęła się o 4 lata (w 2002 r. tylko do wieku 44 lat notowano mniejszą liczbę kobiet niż mężczyzn). Najwyższym współczynnikiem feminizacji w 2011 r. spośród powiatów województwa małopolskiego odznaczały się miasta na prawach powiatu: Kraków (114), Tarnów (111), Nowy Sącz (109), a także powiat tatrzański (108). Najmniejszy współczynnik charakteryzował zaś powiaty nowosądecki (100), dąbrowski (101) oraz myślenicki (102). Jedynie w powiecie limanowskim odnotowano niewielką nadwyżkę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet.

Mapa 5.2. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn według powiatów w 2011 r.

Wykr. 5.1. Ludność według płci i wieku w 2011 r.

W zakresie struktury wieku wyniki spisów ludności 2011 i 2002 zarówno dla Polski, jak i województwa małopolskiego znacznie się różnią. Wspomniana różnica wynika głównie z przesuwania się w czasie wyżów i niżów demograficznych przez kolejne grupy wieku ludności. Stało się to przyczyną wzrostu w okresie międzyspisowym w województwie małopolskim liczby osób w wieku 15 lat i więcej o ponad 194 tys. (7,4%). Z kolei efektem niskiej dzietności obserwowanej w minionym dziesięcioleciu jest spadek liczby dzieci (0–14 lat) o blisko 89 tys. (14,2%). Mediana wieku statystycznego mieszkańca województwa małopolskiego (wartość – wyznaczająca granicę, którą połowa populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła) wyniosła 36,9. Mężczyźni są młodsi – wiek środkowy mężczyzn wyniósł 35,4 lata, natomiast kobiet 38,5 lat. Parametr ten wzrósł w porównaniu z danymi NSP 2002 o ponad 2 lata. Mediany wieku wynosiły wówczas: dla obydwu płci – 34,3, dla mężczyzn – 32,5 i dla kobiet – 36,2. Zmiany w strukturze wieku ludności (w poszczególnych grupach wieku) przedstawiają piramidy wieku.

Wynikiem niesprzyjających trendów demograficznych jest spadek odsetka ludności w wieku przedprodukcyjnym (*patrz tabl. 5.4.*). W województwie małopolskim w 2011 r. udział ludności w wieku 0–17 lat w ogólnej populacji wyniósł 19,8% wobec 24,3% w 2002 r. Zmniejszenie się liczby dzieci i młodzieży zaobserwowano zarówno wśród ludności

wiejskiej (spadek udziału do 22,5% o 5,4 p.proc.) jak i wśród ludności zamieszkującej miasta (udział tej grupy ludności w porównaniu z rokiem 2002 zmniejszył się o 3,9 p.proc. i wyniósł 16,9%).

Jeśli chodzi o ludność w wieku produkcyjnym to w stosunku do danych NSP 2002 odnotowano w województwie małopolskim wzrost liczebności prawie o 162 tys. osób, jak również wzrost udziału tej ludności w ogólnej populacji regionu o 2,9 p.proc. Przy czym, w porównaniu z rokiem 2002 liczebność grupy wieku mobilnego (18–44 lata) zwiększyła się o 4,6%, zaś liczba osób w wieku produkcyjnym niemobilnym (mężczyźni 45–64 lata oraz kobiety 45–59 lat) wzrosła aż o 15,5%.

Zwiększył się także – do 16,6% (tj. o 1,6 p.proc.) – udział ludności w wieku poprodukcyjnym (w 2002 r. wynosił 15%). W stosunku do poprzedniego spisu liczba osób w wieku emerytalnym wzrosła o prawie 69 tys.

Tabl. 5.4. Stan i struktura ludności według wieku w latach 2002 i 2011

Wyszczególnienie		Ogółem	Ludność w wieku				
			przed-produkcyjnym (0–17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18–64, kobiety 18–59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)
				razem	mobilnym (18–44 lata)	niemobilnym (mężczyźni 45–64, kobiety 45–59 lat)	
w tysiącach							
2002 ^a	Ogółem	3 232,4	785,6	1 960,8	1 305,8	655,0	485,8
	Miasta	1 626,9	338,5	1 039,8	669,1	370,6	248,5
	Wieś	1 605,5	447,2	921,0	636,7	284,3	237,3
2011	Ogółem	3 337,5	660,3	2 122,5	1 366,2	756,3	554,6
	Miasta	1 641,0	277,8	1 061,3	669,9	391,5	301,8
	Wieś	1 696,5	382,5	1 061,2	696,3	364,9	252,8
w odsetkach							
Ogółem	2002 ^a	100,0	24,3	60,7	40,4	20,3	15,0
	2011	100,0	19,8	63,6	40,9	22,7	16,6
Miasta	2002 ^a	100,0	20,8	63,9	41,1	22,8	15,3
	2011	100,0	16,9	64,7	40,8	23,9	18,4
Wieś	2002 ^a	100,0	27,9	57,4	39,7	17,7	14,8
	2011	100,0	22,5	62,6	41,0	21,5	14,9
Dynamika zmian (2002 r. = 100)							
Ogółem		103,3	84,1	108,2	104,6	115,5	114,2
Miasta		100,9	82,1	102,1	100,1	105,6	121,4
Wieś		105,7	85,5	115,2	109,4	128,3	106,5

a Dla 2002 r. w podziale według wieku nie uwzględniono osób o nieustalonym wieku (0,1 tys.).

W województwie małopolskim według danych NSP 2011 najmłodszymi powiatami były powiat limanowski oraz nowosądecki. Liczba dzieci i młodzieży (w wieku 0–17 lat) stanowiła odpowiednio 25,6% i 25,2% ogółu populacji we wspomnianym powiecie. Najniższy odsetek osób w wieku 0-17 lat wystąpił w Krakowie i wyniósł 15,4%. Najwyższy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 lat i mężczyźni powyżej 65 lat) występował w powiecie miechowskim (20,4%). Powiat nowosądecki charakteryzował natomiast najniższy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (13,3%).

Skutkiem zmian w ekonomicznych grupach wieku był spadek współczynnika obciążenia demograficznego (*patrz tabl. 5.5.*). W 2011 r. w województwie małopolskim na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 57 osób w wieku nieprodukcyjnym – o 8 osób mniej niż miało to miejsce w roku 2002. Znaczny spadek wskaźnika – aż o 14 punktów odnotowano dla ludności mieszkającej na wsi. Wspomniany wskaźnik dotyczący ludności miejskiej zmniejszył się zaledwie o 1 punkt. Obniżenie się współczynnika obciążenia dotyczy grupy wieku przedprodukcyjnego, dla której odnotowano spadek o 9 punktów (z 40 w 2002 r. do 31 osób w 2011 r.), natomiast wskaźnik dla wieku poprodukcyjnego wzrósł o 1 punkt do 26.

Tabl. 5.5. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2002	ogółem	65	55	75
	przedprodukcyjnym	40	40	40
	poprodukcyjnym	25	16	34
2011	ogółem	57	46	69
	przedprodukcyjnym	31	31	32
	poprodukcyjnym	26	16	37
Miasta	2002	56	48	65
	2011	55	43	66
Wieś	2002	74	63	87
	2011	60	49	72

Najniższy współczynnik obciążenia demograficznego – 54 – charakteryzuje powiat olkuski, chrzanowski oraz miasto Kraków. Oznacza to, iż w wyżej wymienionych powiatach na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 54 osoby w wieku nieprodukcyjnym. Z kolei najwyższe współczynniki – 65 i 63 – odnotowano odpowiednio w powiecie limanowskim i miechowskim. Warto dodać, iż w powiecie miechowskim, chrzanowskim, Krakowie oraz Tarnowie na rynek pracy wchodzi mniejsza liczba osób, niż ten rynek opuszcza. Świadczy

o tym wartość wskaźnika dla wieku poprodukcyjnego przewyższająca wartości wskaźnika dla wieku przedprodukcyjnego.

Coraz mniejszy udział dzieci i młodzieży w ogólnej populacji, starzenie się osób w wieku produkcyjnym, jak również rosnący odsetek ludności w wieku emerytalnym stanowią stały trend obserwowany od dłuższego czasu. Jego główną przyczyną jest niska dzietność, która nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń, pogłębia to proces starzenia się społeczeństwa.

Struktura wieku ludności województwa małopolskiego z NSP 2011 w porównaniu z danymi bilansowymi z końca 2010 r. nie różni się istotnie. Nieznacznie spadł udział w przypadku wieku poprodukcyjnego (o 0,4 p.proc.) oraz produkcyjnego mobilnego (o 0,1 p.proc.). Natomiast niewielki wzrost udziału odnotowano dla wieku przedprodukcyjnego (o 0,4 p.proc.), a także dla wieku produkcyjnego niemobilnego (o 0,1 p.proc.). W województwie małopolskim jednocześnie w różnym stopniu uległa zmianie liczebność ekonomicznych grup wieku ze względu na większą (o blisko 18,5 tys.) liczbę ludności uzyskaną w NSP 2011 w porównaniu z danymi bilansu z 2010 roku.

3. Ludność według stanu cywilnego

Kolejną strukturalną cechą demograficzną jest stan cywilny. Można go badać w aspekcie prawnym albo w aspekcie faktycznym.

W spisie ludności 2011 r. już po raz drugi (pierwszy raz badanie przeprowadzono w roku 2002) ustalono stan cywilny prawny ludności.

Przepisy prawa dotyczące dolnej granicy wieku umożliwiającego zawarcie związku małżeńskiego różnią się w poszczególnych krajach, dlatego też w celu ich porównania, w spisach przyjęto za wiek graniczny 15 rok życia.

Struktura ludności według stanu cywilnego uwarunkowana jest następującymi czynnikami: liczbą osób w poszczególnych grupach wieku, płcią, liczbą małżeństw i rozwodów, zgonów, migracji. Również czynnikami pozademograficznymi, takimi jak: sytuacja społeczno-ekonomiczna lub społeczno-kulturowa, które również mają wpływ na podejmowanie decyzji prorodzinnych.

Stan cywilny prawny

Ponad 1/4 kobiet (26,2%) w wieku 15 lat i więcej stanowiły panny. W porównaniu do NSP 2002 poziom odsetka nie zmienił się. Natomiast odsetek kawalerów był wyższy

i przekraczał 1/3 (35,3%) badanej populacji województwa małopolskiego - wzrost o 0,7 p.proc. w porównaniu do NSP 2002.

Rozpatrując strukturę ludności w aspekcie stanu cywilnego, wyniki NSP 2011 wykazały, że odsetek żonatych mężczyzn wynosił 58,6% i był wyższy o 3,7 p.proc. w porównaniu z zamężnymi kobietami. W 2002 r. różnica była wyższa i wynosiła 4,2 p.proc.

Nadumieralność mężczyzn wpływa bezpośrednio na owdowienie kobiet. W województwie małopolskim różnica pomiędzy odsetkiem wdów i wdowców była mniejsza niż w Polsce (12,4 p.proc.) i wynosiła 11,5 p.proc. Wskaźnik nieznacznie zmienił się, o 0,1 p.proc. w porównaniu do wyników NSP 2002.

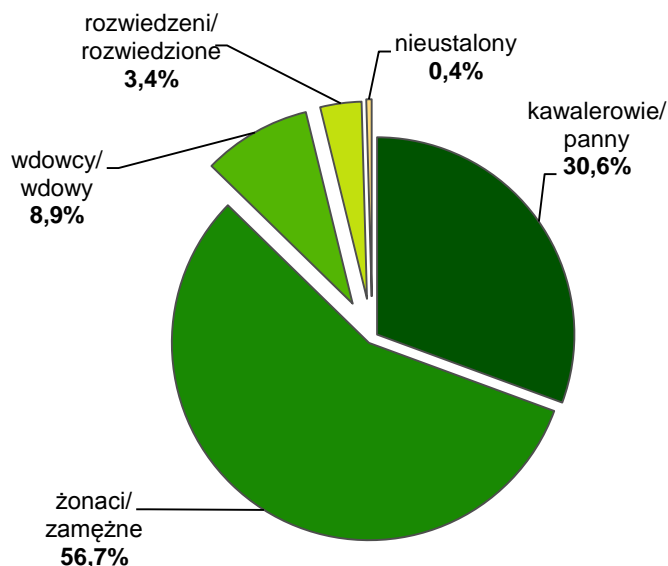
Osoby rozwiedzione stanowiły najmniej liczną grupę osób: kobiety 57,5 tys. (4,0%), mężczyźni 37,1 tys. (2,8%). W Polsce ich odsetek był większy i wynosił odpowiednio: 5,7% i 4,2%. W 2002 roku w województwie małopolskim liczba osób rozwiedzionych była niższa i wynosiła: kobiety 38,8 tys. (2,9%), mężczyźni 24,1 tys. (1,9%).

Tabl. 5.6. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kawalerowie, panny	Żonaci, zamężne	Wdowcy, wdowy	Rozwiedzeni, rozwiedzione	Nieusta- lony
			w tys.			
Ogółem	2 801,5	857,4	1 588,3	248,9	94,7	12,3
Mężczyźni	1 345,2	475,2	788,2	39,0	37,1	5,7
Kobiety	1 456,2	382,2	800,1	209,8	57,5	6,6
Miasta	1 413,8	426,0	779,8	129,3	70,1	8,5
Wieś	1 387,7	431,4	808,5	119,5	24,6	3,7
			w odsetkach			
Ogółem	100,0	30,6	56,7	8,9	3,4	0,4
Mężczyźni	100,0	35,3	58,6	2,9	2,8	0,4
Kobiety	100,0	26,2	54,9	14,4	4,0	0,5
Miasta	100,0	30,1	55,2	9,1	5,0	0,6
Wieś	100,0	31,1	58,3	8,6	1,8	0,3

To, że mieszkańcy wsi wciąż praktykują bardziej tradycyjny model rodziny przekłada się bezpośrednio na dane dotyczące ilości małżeństw i rozwodów w ujęciu przestrzennym. Analizując dane, można zaobserwować wyższy odsetek osób żonatych/zamężnych na terenach wiejskich 58,3% (808,5 tys.), w miastach było to 55,0% (779,8 tys.). Natomiast osób rozwiedzionych na wsi było zdecydowanie mniej 24,6 tys. (1,8%), w miastach natomiast 70,1 tys. (5,0%).

Wykr. 5.2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2011 r.

Tabl. 5.7. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i grup wieku w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	W wieku				
		15-24	25-34	35-49	50-64	65 lat i więcej
Mężczyźni (tys.)	1 345,2	244,0	280,6	33,5	309,1	175,8
		w odsetkach				
Kawalerowie	475,2	95,8	47,4	19,4	11,5	4,5
Żonaci	788,2	3,6	50,7	75,4	80,6	76,9
Wdowcy	39,0	-	0,0	0,4	3,1	16,0
Rozwiedzeni	37,1	0,0	1,5	4,4	4,4	2,4
Nieustalony	5,7	0,6	0,4	0,4	0,4	0,2
Kobiety (tys.)	1 456,2	234,9	276,6	331,4	333,4	279,9
		w odsetkach				
Panny	382,2	88,9	32,8	12,2	7,7	5,9
Zamężne	800,1	10,2	63,7	78,5	71,9	35,8
Wdowy	209,8	0,0	0,3	2,5	13,9	55,1
Rozwiedzione	57,5	0,1	2,7	6,4	6,2	2,9
Nieustalony	6,6	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3

Wiek jest cechą, która bardzo determinuje stan cywilny, a proporcje osób wchodzących w skład określonych kategorii stanu cywilnego są wzajemnie zależne, np.

zawarcie związku małżeńskiego pomniejsza liczbę osób będących w stanie wolnym, a zwiększa liczbę osób pozostających w związkach małżeńskich. Rozwody natomiast pomniejszają liczbę osób będących w związkach małżeńskich a powiększają liczbę osób rozwiedzionych.

W świetle wyników NSP 2011 w województwie małopolskim w przedziale wiekowym 15-24 lata, mężczyźni stanu wolnego stanowili 95,8% populacji tej grupy. Odsetek panien w tej grupie wieku był mniejszy – 88,9%. W Polsce odpowiednio: 95,4%, 88,6%.

W województwie małopolskim ponad 58% mężczyzn było żonatych, a największy ich odsetek stanowiły osoby w przedziale wiekowym 50-64 lat – 80,6%. W Polsce wskaźnik ten wynosił 79,2%. Wśród kobiet granica wieku przesuwa się, najwięcej mężatek było w grupie wiekowej 35-49 lat. Stanowiły one 78,5 % ogółu kobiet zamężnych. W kraju odsetek ten był nieco niższy i wynosił 76,2 %.

Analizując dane dotyczące osób owdowiałych w poszczególnych grupach wiekowych zauważamy nasilenie się zjawiska wraz z przechodzeniem do starszych grup wieku. W grupie wiekowej 65 lat i więcej wskaźnik osiągnął największe wartości: dla kobiet – 55,1%, i dużo mniejszy dla mężczyzn 16,0%. Również dużą różnicę było widać w grupie wiekowej 50-64 lat. Tutaj także wśród osób owdowiałych dominowały kobiety, było ich 46,3 tys. (13,9%), wdowców natomiast 9,6 tys. (3,1%).

Najwięcej osób rozwiedzionych było w przedziale wiekowym 35-64 lat. Wśród mężczyzn wskaźnik wynosił 4,4%, u kobiet nieco ponad 6%.

W ujęciu przestrzennym, najmniejszy odsetek osób stanu wolnego – 25,2%, tj. o 5,4 p.proc. mniej niż średnio w województwie małopolskim zamieszkiwało w powiecie olkuskim. Powiat olkuski zajmował również pierwsze miejsce w województwie pod względem odsetka ludności pozostającej w związku małżeńskim – 61,1% i jest to o 4,4 p.proc. więcej niż średnio w województwie. Udział osób owdowiałych w ogólnej liczbie osób w poszczególnych powiatach charakteryzował się dużą rozpiętością, od 7,4% w powiecie nowosądeckim do 12,4% w powiecie miechowskim. Największy odsetek osób rozwiedzionych odnotowano w Krakowie – 5,8%, najmniejszy zaś w powiecie limanowskim - 1,1%.

Stan cywilny faktyczny

Stan cywilny faktyczny oprócz kategorii prawnych: kawaler/panna, osoby pozostające w związku małżeńskim, wdowy/wdowcy, rozwiedzeni/rozwiedzione, wyodrębnia jeszcze

dwie dodatkowe kategorie, tj. osoby żyjące w związkach partnerskich oraz małżonków pozostających w separacji.

Tabl. 5.8. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kawalerowie, panny	Żonaci, zamężne	Partnerzy, partnerki	Wdowcy, wdowy	Rozwiedzeni, rozwiedzione	Separowani, separowane	Nieustalony
	w tys.							
Ogółem	2 801,5	821,0	1 558,9	39,9	246,0	85,2	15,8	34,6
Mężczyźni	1 345,2	457,6	774,0	20,6	38,4	32,1	6,7	15,8
Kobiety	1 456,2	363,4	784,9	19,4	207,6	53,0	9,1	18,8
Miasta	1 413,8	396,0	761,3	30,1	127,1	62,9	9,8	26,4
Wieś	1 387,7	425,0	797,6	9,8	118,8	22,3	6,0	8,2
	w odsetkach							
Ogółem	100,0	29,3	55,6	1,4	8,8	3,0	0,6	1,2
Mężczyźni	100,0	34,0	57,5	1,5	2,9	2,4	0,5	1,2
Kobiety	100,0	25,0	53,9	1,3	14,3	3,6	0,6	1,3
Miasta	100,0	28,0	53,8	2,1	9,0	4,5	0,7	1,9
Wieś	100,0	30,6	57,5	0,7	8,6	1,6	0,4	0,6

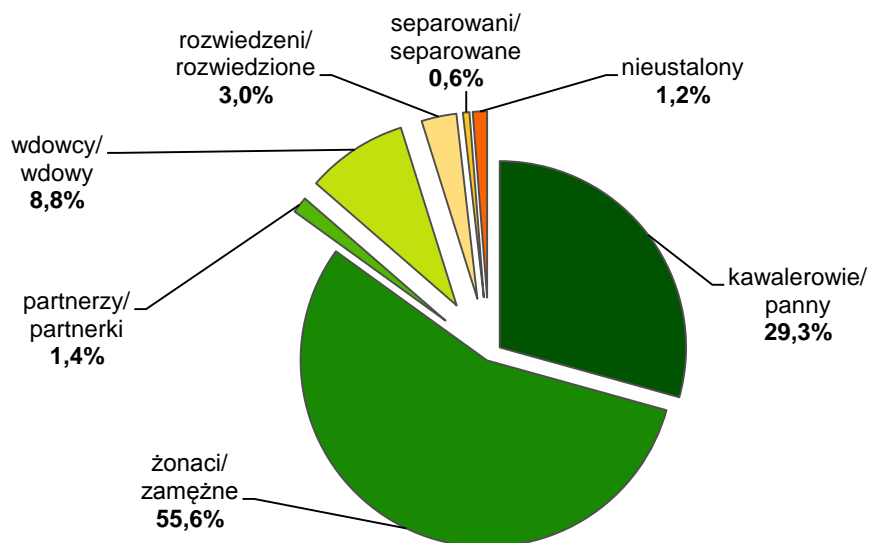
Wyniki NSP 2011 umożliwiają porównanie ludności według stanu cywilnego prawnego i faktycznego.

Z przedstawionych w tabelach danych wynika, że różnica pomiędzy stanem prawnym a faktycznym wśród osób wolnych wynosiła 36,4 tys. na korzyść stanu prawnego. Około 4% kawalerów i panien zadeklarowało związek partnerski. Podobnie sytuacja wyglądała wśród osób pozostających w związkach małżeńskich - o 29,3 tys. Wśród tych osób z prawnego punktu widzenia, około 2% pozostających w związkach małżeńskich stwierdziło, że ich małżeństwo rozpadło się. Osoby te zadeklarowały separację lub związek partnerski. Największa różnica między stanem prawnym a faktycznym dotyczy osób rozwiedzionych. Z punktu widzenia faktycznego stanu cywilnego jest ich o 10,0% mniej niż tych orzeczonych przez sąd. Różnica dotycząca mężczyzn wynosi 13,5%, a dla kobiet 7,8%. Analizując te dane należy pamiętać, że są to deklaracje osób, np. kobieta, której małżeństwo zostało rozwiązane przez sąd niejednokrotnie deklarowała zgodnie ze swoim odczuciem, że w dalszym ciągu pozostaje w związku małżeńskim. Podobnie osoby żyjące w związkach partnerskich mogły zadeklarować małżeństwo.

W okresie międzypisowym zaistniały dość duże zmiany dotyczące struktury ludności według stanu cywilnego faktycznego. W NSP 2011 w województwie małopolskim wyodrębniono 39,9 tys. osób żyjących w związkach partnerskich, tj. 1,4% ludności w wieku 15 lat i więcej. W 2002 roku było to 17,6 tys. (wzrost w okresie międzypisowym o około

126%). Najliczniejszą grupę stanowili partnerzy w przedziale wiekowym 25-29 lat. Zdecydowana większość deklarujących życie w nieformalnym związku była mieszkańcami miast 30,1 tys., na wsi było to 9,8 tys. Największy odsetek zanotowano w: Krakowie - 3,0%, powiecie chrzanowskim - 1,6%, najmniejszy w powiecie limanowskim - 0,3%.

Wykr. 5.3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego w 2011 r.

Rozdział VI.

CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA LUDNOŚCI

1. Poziom wykształcenia

W spisie 2011 wszystkim osobom w wieku 13 lat i więcej zadano pytanie mające na celu ustalenie najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia. Podstawą zaliczenia osoby do danego poziomu wykształcenia było posiadane świadectwo lub dyplom ukończenia odpowiedniej szkoły: dziennej, wieczorowej, zaocznej lub eksternistycznej. We wszystkich tabelach i analizach niniejszego podrozdziału zostały uwzględnione tylko te osoby, które ukończyły 13 rok życia.

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 r. wykazały, że wśród mieszkańców województwa małopolskiego powyżej 13 roku życia przeważały osoby legitymujące się świadectwem ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej (22,8%) oraz szkoły podstawowej i gimnazjalnej (22,1%). Absolwenci szkół wyższych stanowili 17,2% ludności. W kolejnej grupie pod względem liczebności znalazły się osoby z wykształceniem średnim — zawodowym (16,8%), ogólnokształcącym (11,9%) oraz policealnym (2,5%). Przedstawione powyżej wyniki charakteryzujące udział poszczególnych kategorii osób w strukturze ludności całego województwa sytuują województwo małopolskie na trzecim miejscu w Polsce — licząc od województwa cechującego się najwyższą wartością — pod względem odsetka ludności posiadającej wykształcenie wyższe, na dziewiątym pod względem odsetka ludności posiadającej wykształcenie średnie i policealne oraz na szóstym pod względem odsetka ludności z ukończoną zasadniczą szkołą zawodową. Analogiczne wskaźniki charakteryzujące obszar całej Polski wyniosły odpowiednio 17,0%, 31,6% oraz 21,7%. Pozytywnie o poziomie wykształcenia mieszkańców województwa małopolskiego świadczy także występowanie niskiego odsetka osób bez ukończonej szkoły podstawowej. Udział tej kategorii osób w grupie mieszkańców po 13 roku życia wyniósł 1,1%. Odsetek ten był o 0,3% p.proc niższy od wartości charakteryzującej ludność całej Polski. Na tle pozostałych województw był to czwarty z najniższych wyników w kraju.

Tabl. 6.1. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób	
	w tys.	w %
Ogółem	2877,3	100,0
Wyższe	493,8	17,2
Policealne	70,6	2,5
Średnie zawodowe	482,4	16,8
Średnie ogólnokształcące	342,6	11,9
Zasadnicze zawodowe	655,9	22,8
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	635,5	22,1
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	33,0	1,1
Nieustalony poziom wykształcenia	163,4	5,7

Wyniki spisu z 2011 r. potwierdziły utrzymywanie się różnic w strukturze wykształcenia kobiet i mężczyzn. Wśród mieszkańców województwa małopolskiego kobiety częściej posiadały wykształcenie wyższe (19,3% w stosunku do 14,8%) oraz średnie ogólnokształcące (14,6% w stosunku do 9,0%). Mężczyźni natomiast znacznie częściej kończyli szkoły zawodowe (29,3% w stosunku do 16,7%).

Tabl. 6.2. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci w 2011 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób			
	mężczyźni		kobiety	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem^a	1383,9	100,0	1493,3	100,0
Wyższe	204,9	14,8	288,9	19,3
Średnie i policealne	392,2	28,3	503,4	33,7
Zasadnicze zawodowe	405,9	29,3	250,0	16,7
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	290,5	21,0	345,0	23,1
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	13,3	1,0	19,7	1,3

a Liczebności i odsetki w kolumnach nie sumują się do wartości ogółem ponieważ w tabeli nie pokazano kategorii osób o nieustalonym poziomie wykształcenia

Istotne różnice w poziomie wykształcenia utrzymywały się również pomiędzy mieszkańcami miast i wsi. Wśród mieszkańców wsi województwa małopolskiego przeważały osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (29,1% w stosunku do 15,2%) oraz zawodowym (28,5% w stosunku do 17,1%). Wśród mieszkańców miast natomiast większość stanowiły osoby posiadające wykształcenie średnie — ogólnokształcące, zawodowe i policealne — (35,9% w stosunku do 26,3%) oraz wyższe (24,5% w stosunku do 9,7%).

Z pośród miast szczególnie wyróżniał się Kraków. W stolicy województwa małopolskiego spisano dużą część wszystkich osób zamieszkałych w województwie posiadających wykształcenie średnie (26,7%), policealne (31,2%) oraz wyższe (43,0%). W dwóch pozostałych największych pod względem liczby ludności miastach województwa (Tarnów, Nowy Sącz) analogiczne wskaźniki nie przekraczały 5%.

Tabl. 6.3. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób			
	miasta		wieś	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem^a	1443,8	100,0	1433,4	100,0
Wyższe	354,2	24,5	139,6	9,7
Średnie i policealne	518,5	35,9	377,1	26,3
Zasadnicze zawodowe	247,5	17,1	408,4	28,5
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	219,0	15,2	416,5	29,1
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	9,6	0,7	23,4	1,6

a Liczebności i odsetki w kolumnach nie sumują się do wartości ogółem, ponieważ w tabeli nie pokazano kategorii osób o nieustalonym poziomie wykształcenia

Kolejnym czynnikiem, który istotnie wpływał na strukturę wykształcenia ludności był wiek. W województwie małopolskim największy odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe i średnie występował wśród osób poniżej 30 roku życia. Natomiast w starszych grupach wiekowych zaobserwowano występowanie trendu charakteryzującego się stopniowym spadkiem odsetka osób posiadających wykształcenie wyższe wraz ze wzrostem wieku ludności. W parze ze wzrostem wieku rósł odsetek osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym oraz osób niemających ukończonego wykształcenia podstawowego. W obrębie każdej analizowanej grupy wiekowej zaobserwowano także różnice w wykształceniu kobiet i mężczyzn. Kobiety częściej posiadały wyższe wykształcenie, jednak tylko wśród osób do 59 roku życia. Różnica ta systematycznie malała wraz z wiekiem. W grupie ludności powyżej 59 lat wyższe wykształcenie częściej posiadali mężczyźni. Kobiety natomiast częściej posiadały wykształcenie podstawowe i gimnazjalne oraz średnie. Warto również podkreślić, że we wszystkich analizowanych grupach wiekowych to wśród mężczyzn występował wyższy odsetek osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe.

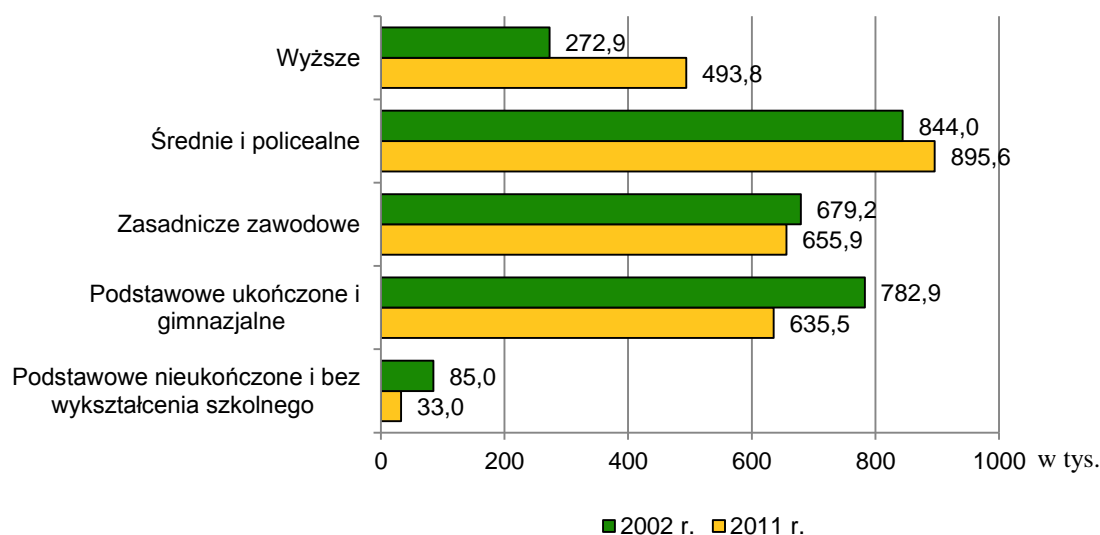
Tabl. 6.4. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i wieku w 2011 r.

Wiek	Poziom wykształcenia							
	ogółem	wyższe	średnie ogółem	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
	w odsetkach ^a							
Ogółem	100,0	17,2	31,1	19,3	11,9	22,8	22,1	1,1
20 - 24 lata.....	100,0	13,7	60,4	22,4	38,0	12,0	6,8	0,2
25 - 29.....	100,0	37,0	34,8	21,9	12,9	15,1	3,7	0,2
30 - 34.....	100,0	32,6	30,8	21,5	9,3	22,0	4,7	0,2
35 - 39.....	100,0	24,5	30,9	21,7	9,2	30,5	6,2	0,2
40 - 44.....	100,0	18,1	31,7	22,5	9,2	36,1	7,5	0,2
45 - 49.....	100,0	15,1	33,1	24,5	8,6	38,0	8,0	0,3
50 - 54.....	100,0	13,9	34,5	25,7	8,7	36,3	10,3	0,4
55 - 59.....	100,0	13,7	33,0	24,1	8,9	32,8	16,2	0,4
60 - 64.....	100,0	14,2	31,2	21,1	10,1	28,9	22,0	0,6
65 - 69.....	100,0	12,8	26,6	17,5	9,0	22,7	34,3	1,0
70 - 74.....	100,0	10,2	25,3	16,3	9,0	17,3	43,0	2,0
75 lat i więcej.....	100,0	8,1	20,8	11,7	9,0	11,1	51,3	6,2
Mężczyźni	100,0	14,8	28,3	19,4	9,0	29,3	21,0	1,0
20 - 24 lata.....	100,0	9,0	58,0	25,6	32,4	17,0	9,4	0,2
25 - 29.....	100,0	28,6	37,3	24,7	12,6	20,2	5,1	0,3
30 - 34.....	100,0	26,6	29,9	22,2	7,7	27,6	6,3	0,3
35 - 39.....	100,0	19,9	27,8	21,4	6,4	37,0	7,7	0,3
40 - 44.....	100,0	14,2	27,6	21,4	6,1	43,0	8,9	0,3
45 - 49.....	100,0	11,6	27,6	22,3	5,3	46,6	8,5	0,4
50 - 54.....	100,0	12,2	27,3	22,4	4,8	44,6	10,6	0,4
55 - 59.....	100,0	12,9	25,7	21,3	4,4	40,8	16,1	0,5
60 - 64.....	100,0	14,4	25,3	20,3	5,1	36,8	19,6	0,6
65 - 69.....	100,0	13,9	23,0	17,7	5,4	31,3	27,9	0,9
70 - 74.....	100,0	12,5	21,3	16,0	5,3	27,0	35,5	1,6
75 lat i więcej.....	100,0	13,4	20,3	14,7	5,7	19,0	41,2	4,2
Kobiety	100,0	19,3	33,7	19,1	14,6	16,7	23,1	1,3
20 - 24 lata.....	100,0	18,5	62,9	19,1	43,8	6,8	4,2	0,2
25 - 29.....	100,0	45,5	32,3	19,0	13,2	9,9	2,2	0,1
30 - 34.....	100,0	38,7	31,7	20,7	11,0	16,3	3,2	0,2
35 - 39.....	100,0	29,0	34,0	22,0	12,0	23,9	4,6	0,2
40 - 44.....	100,0	22,2	36,0	23,7	12,3	29,1	6,2	0,2
45 - 49.....	100,0	18,6	38,7	26,7	12,0	29,3	7,4	0,2
50 - 54.....	100,0	15,5	41,5	29,0	12,5	28,1	10,0	0,3
55 - 59.....	100,0	14,4	39,8	26,7	13,1	25,3	16,2	0,3
60 - 64.....	100,0	13,9	36,3	21,8	14,5	22,2	24,1	0,5
65 - 69.....	100,0	12,0	29,4	17,4	11,9	15,8	39,3	1,2
70 - 74.....	100,0	8,6	28,2	16,6	11,6	10,5	48,3	2,2
75 lat i więcej.....	100,0	5,4	21,0	10,2	10,7	7,0	56,5	7,2

a Odsetki w wierszach nie sumują się do 100 ponieważ w tabeli nie pokazano kategorii osób o nieustalonym poziomie wykształcenia

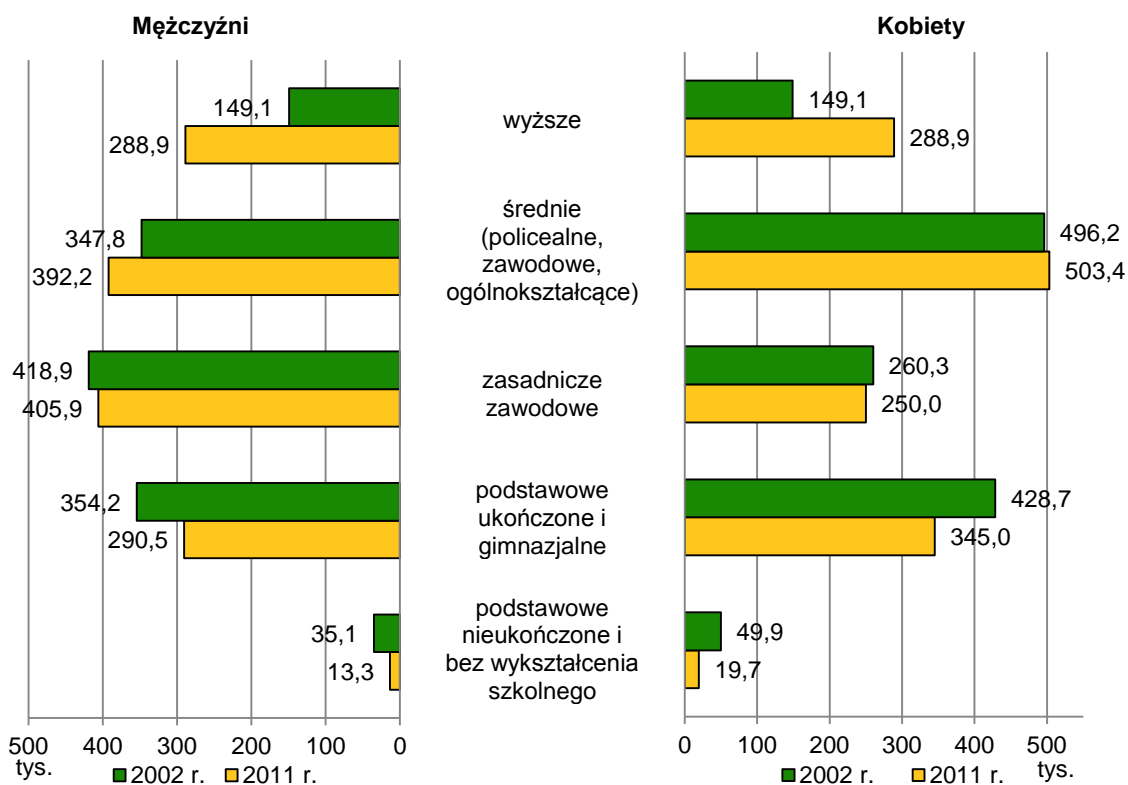
Porównanie aktualnych wyników z danymi pochodzącymi ze spisu przeprowadzonego w 2002 r. wykazało, że w okresie 9 lat, jakie dzielą dwa wspomniane badania nastąpił istotny wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców województwa małopolskiego. W stosunku do 2002 r. liczba osób z wykształceniem wyższym wzrosła o około 81%, średnim (policealnym, zawodowym i ogólnokształcącym) o 6,1%. Zmalała natomiast liczba osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 3,4%) oraz podstawowym i gimnazjalnym (o 18,9%). Aż o 61,2% zmniejszyła się także liczba osób, które nie posiadały wykształcenia podstawowego.

Wykr. 6.1. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w latach 2002 i 2011

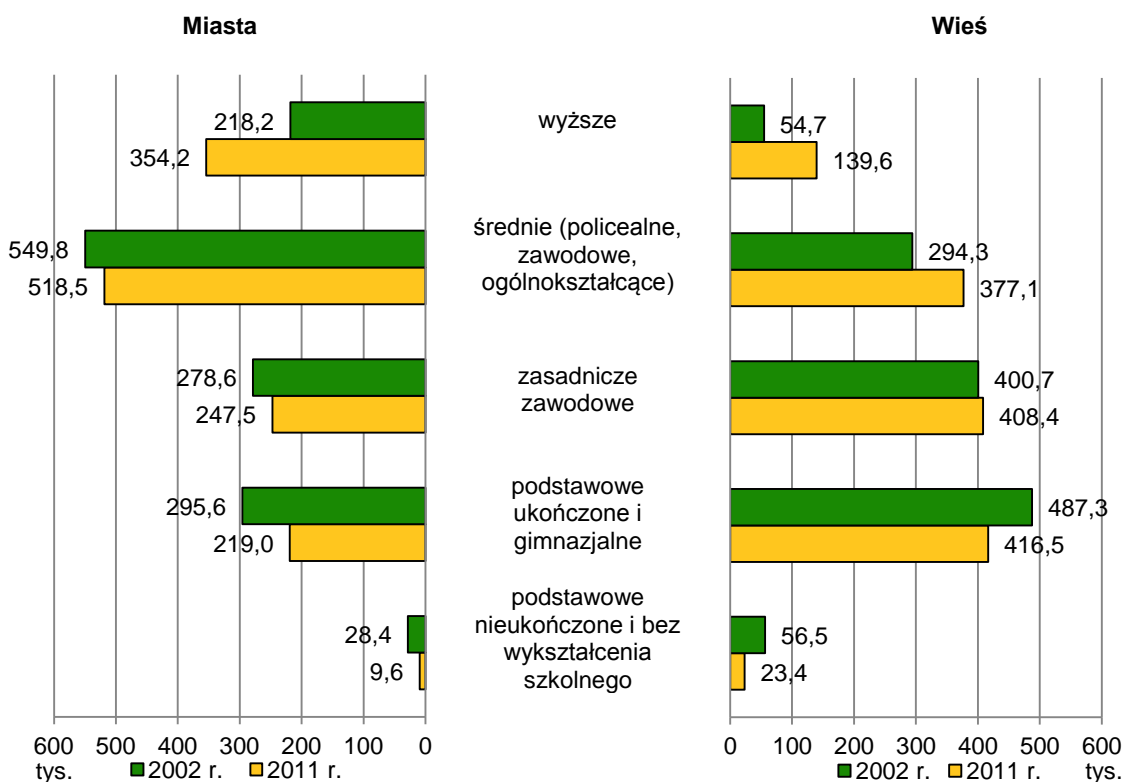

Skala opisywanych zmian miała inny przebieg w miastach i na wsi oraz różniła się ze względu na płeć. Na obszarze województwa małopolskiego liczba kobiet z wykształceniem wyższym zwiększyła się aż o 93,7%. Nieznacznie zwiększyła się również liczebność kobiet posiadających wykształcenie średnie (1,4%). Poziom wykształcenia mężczyzn charakteryzował się niższą dynamiką wzrostu. Liczba mężczyzn z wykształceniem wyższym zwiększyła się o 65,6%, ze średnim natomiast o 12,8%. W obu porównywanych grupach zaobserwowano podobny spadek liczby osób osiągających pozostałe niższe poziomy wykształcenia. Zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn w największym stopniu zmieniła się struktura wykształcenia mieszkańców wsi. Na obszarach wiejskich liczebność ludności, która ukończyła szkoły wyższe wzrosła aż o 155,4%. W przypadku absolwentów szkół średnich wzrost wyniósł 28,2%. Z kolei w miastach liczba ludności posiadająca wykształcenie wyższe zwiększyła się o 62,3%. Na obszarach miejskich zaobserwowano spadek liczby osób z wykształceniem średnim o 5,7%.

Wykr. 6.2. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci w latach 2002 i 2011

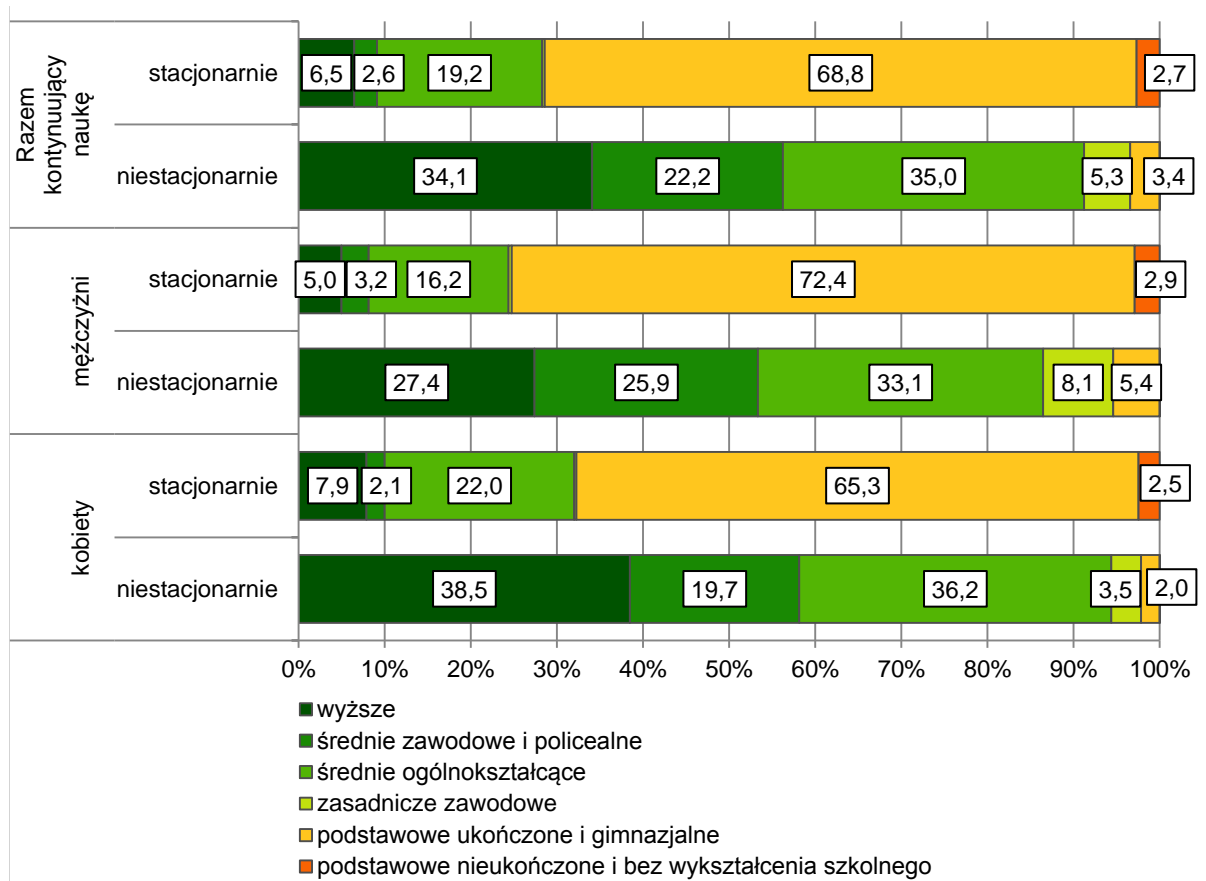

Wykr. 6.3. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania w latach 2002 i 2011

Wyniki spisu z 2011 r. dostarczają również informacji dotyczących podejmowania dalszej nauki mającej na celu podniesie dotychczasowego poziomu wykształcenia. Zebrane dane wykazały, że 15,7% mieszkańców województwa małopolskiego powyżej 13 roku życia kontynuowało edukację. W wymienionej grupie 77,9% osób korzystało z dziennych, stacjonarnych form kształcenia. Wśród nich przeważali absolwenci szkół podstawowych i gimnazjalnych (68,8%), a następnie średnich ogólnokształcących (19,2%) oraz wyższych (6,5%). Natomiast ze szkół zaocznych, wieczorowych lub z różnych form kształcenia na odległość korzystały osoby w większości posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące (35,0%), następnie wyższe (34,1%) oraz średnie zawodowe i policealne (22,2%). Płeć nie była czynnikiem, który w dużym stopniu różnicowałby mieszkańców województwa małopolskiego pod względem opisywanego aspektu aktywności edukacyjnej. Na podjęcie dalszego kształcenia decydował się podobny odsetek kobiet i mężczyzn — odpowiednio 16,0% oraz 15,3% (patrz tabl. 6.5.). Obie płcie nie różniły się również istotnie pod względem preferencji dotyczących trybu kształcenia. Wśród osób kontynuujących naukę zdecydowana większość kobiet (74,8%) i mężczyzn (81,3%) uczęszczała do szkół dziennych.

Wykr. 6.4. Struktura wykształcenia ludności kontynuującej naukę według trybu kształcenia i płci w 2011 r.

Tabl. 6.5. Osoby kontynuujące naukę według poziomu wykształcenia w 2011 r.

Wyszczególnienie	Osoby kontynuujące naukę									
	naukę w trybie stacjonarnym lub niestacjonarnym		mężczyźni				kobiety			
			razem		w trybie dziennym/stacjonarnym	w trybie zaocznym/niestacjonarnym	razem		w trybie dziennym/stacjonarnym	w trybie zaocznym/niestacjonarnym
	w tys.	w % ^a	w tys.	w % ^b	w tys.	w tys.	w tys.	w % ^c	w tys.	w tys.
Razem kontynuujący naukę.....	450,8	15,7	211,8	15,3	172,3	39,5	239,0	16,0	178,8	60,2
Wyższe.....	56,7	2,0	19,4	1,4	8,6	10,8	37,2	2,5	14,1	23,2
Średnie zawodowe i policealne.....	31,3	1,1	15,7	1,1	5,4	10,3	15,7	1,0	3,8	11,8
Średnie ogólnokształcące	102,2	3,6	41,1	3,0	28,0	13,1	61,1	4,1	39,4	21,8
Zasadnicze zawodowe.....	6,4	0,2	3,8	0,3	0,6	3,2	2,5	0,2	0,4	2,1
Podstawowe ukończone i gimnazjalne.....	244,8	8,5	126,8	9,2	124,7	2,1	118,0	7,9	116,7	1,3
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.....	9,4	0,3	5,0	0,4	5,0	0,0	4,4	0,3	4,4	0,0

a Procenty obliczone w oparciu o całkowitą liczbę osób, które ukończyły 13 rok życia

b Procenty obliczone w oparciu o całkowitą liczbę mężczyzn, którzy ukończyli 13 rok życia

c Procenty obliczone w oparciu o całkowitą liczbę kobiet, które ukończyły 13 rok życia

2. Osoby niepełnosprawne

Ze względu na specyfikę i wrażliwość tematu, jakim jest niepełnosprawność, zapisy ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. dopuszczały dobrowolne udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności. Na pytania odpowiadały wyłącznie osoby dorosłe, które wyraziły na to zgodę, natomiast na temat dzieci informacji udzielali rodzice lub opiekunowie.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż w związku z dobrowolnym charakterem pytań dotyczących niepełnosprawności można przypuszczać, że w zbiorowości osób sprawnych znajdują się osoby niepełnosprawne, które mogą posiadać udokumentowane orzeczenie, jednak nie chciały udzielić odpowiedzi na pytania formularza w części dotyczącej

niepełnosprawności. Również braki danych mogą rzutować na uzyskaną w spisie strukturę osób niepełnosprawnych. Bardzo liczną grupą ludności, o której nie zebrano bardziej szczegółowych danych (również w innych obszarach tematycznych) są przede wszystkim osoby przebywające za granicą 12 miesięcy lub dłużej.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na 2 podstawowe grupy:

1. osoby niepełnosprawne **prawnie**, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
2. osoby niepełnosprawne **tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

W 2011 r. niepełnosprawni w województwie małopolskim stanowili 11,8% z ogółu Małopolan. W skali całego kraju odsetek wszystkich osób niepełnosprawnych wynosił 12,3%. W przypadku miejsca zamieszkania, spośród ludności zamieszkującej miasta, niepełnosprawni stanowili 13,2% wszystkich mieszkańców małopolskich miast zaś w przypadku ludności wiejskiej, osób niepełnosprawnych było mniej i stanowili oni 10,5% ogółu mieszkańców małopolskich wsi. Biorąc pod uwagę płeć, w 2011 r. więcej było niepełnosprawnych kobiet (55,1%) niż niepełnosprawnych mężczyzn (44,9%). Prawidłowość ta zaznacza się zarówno w miastach jak i na wsi. Kobiety niepełnosprawne prawnie stanowiły 55,6% ogółu osób niepełnosprawnych w miastach, zaś na wsi 51,1%. W przypadku niepełnosprawności tylko biologicznej w miastach niepełnosprawne kobiety również były w większości i stanowiły 59,8% osób niepełnosprawnych oraz 57,5% na wsi.

Tabl. 6.6. Osoby niepełnosprawne według miejsca zamieszkania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta	Wieś
	w tys.		
Ogółem osoby niepełnosprawne	394,4	216,4	178,0
mężczyźni	177,3	93,8	83,4
kobiety	217,2	122,5	94,6
Niepełnosprawni prawnie	283,9	162,3	121,6
mężczyźni	131,5	72,1	59,4
kobiety	152,3	90,2	62,1
Niepełnosprawni tylko biologicznie	110,6	54,1	56,5
mężczyźni	45,7	21,7	24,0
kobiety	64,8	32,3	32,5

Wśród osób niepełnosprawnych największą grupę stanowili niepełnosprawni zarówno biologicznie jak i prawnie (62,2%). W przypadku mężczyzn odsetek ten wynosił 64,4%, a dla kobiet 60,5%. Osoby te charakteryzuje głównie umiarkowany stopień niepełnosprawności (ponad połowa z nich). Pozostałe osoby tej grupy to niepełnosprawni w stopniu poważnym oraz całkowitym (odpowiednio 28,1% oraz 19,5% ogółu osób niepełnosprawnych zarówno biologicznie jak i prawnie). Drugą najliczniejszą grupę osób niepełnosprawnych stanowiły osoby niepełnosprawne tylko biologicznie (28,0%). Podobnie jak w przypadku poprzedniej grupy osób niepełnosprawnych, również w tej zbiorowości najczęściej występowała niepełnosprawność umiarkowana (72,5%), następnie poważna (22,5%) i najmniej liczna niepełnosprawność o stopniu całkowitym (5,0%). Najmniej liczną grupę osób niepełnosprawnych stanowili niepełnosprawni tylko prawnie (9,7%), u których również stopień umiarkowany był najczęstszym stopniem niepełnosprawności (40,8%).

Tabl. 6.7. Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
		w tys.	
Osoby niepełnosprawne	394,4	177,3	217,2
		w odsetkach	
Niepełnosprawni tylko biologicznie, odczuwający ograniczenie sprawności:..	28,0	25,8	29,9
całkowite	1,4	1,2	1,5
poważne	6,3	5,7	6,8
umiarkowane	20,3	18,9	21,5
Niepełnosprawni biologicznie i prawnie, odczuwający ograniczenie sprawności: ..	62,2	64,4	60,5
całkowite	12,1	12,3	12,0
poważne	17,5	17,8	17,2
umiarkowane	32,6	34,4	31,2
Niepełnosprawni tylko prawnie o stopniu:	9,7	9,8	9,7
znacznym	1,7	1,5	2,0
umiarkowanym	4,0	3,9	4,0
lekkim	3,1	3,4	2,9
osoby w wieku (0–15) posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	0,2	0,3	0,2
nieustalonym	0,7	0,7	0,6

3. Ludność według źródeł utrzymania

Wyniki NSP 2011 pozwoliły określić główne źródła dochodów, z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb ludności zamieszkałej na terenie województwa małopolskiego. Do analizy brano źródła dochodów uzyskane w ciągu całego roku (12 miesięcy) poprzedzające moment krytyczny spisu, tj. dzień 31 marca. Przy ustalaniu źródeł utrzymania nie zbierano danych dotyczących wysokości uzyskiwanych dochodów, a jedynie źródła, z których one pochodziły.

Zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby NSP, główne źródło utrzymania osoby jest to źródło przynoszące jej największy zarobek lub dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów, to było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.

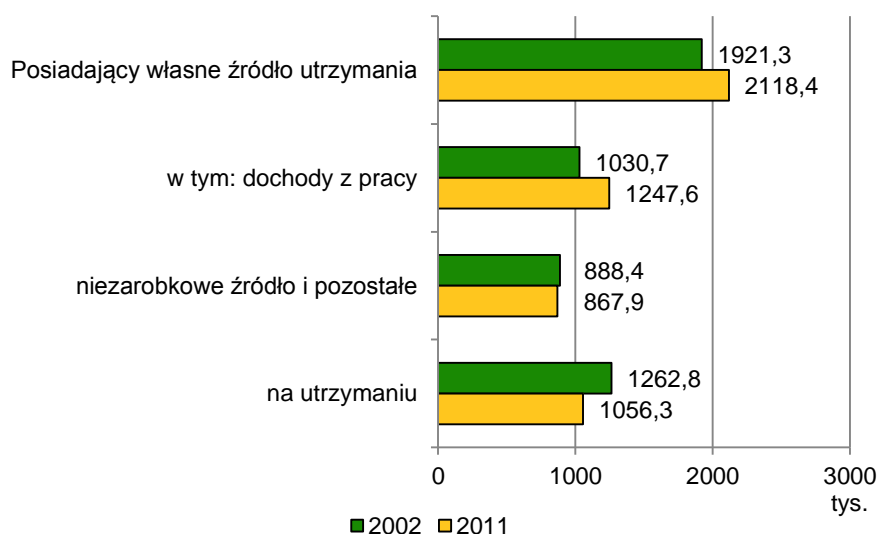
Do analizy włączone zostały następujące grupy źródeł utrzymania:

- dochody (zarobki) z pracy osobiście wykonywanej, niezależnie od charakteru zatrudnienia,
- niezarobkowe źródła dochodów (w tym świadczenia społeczne: emerytury, renty, zasiłki, również świadczenia przedemerytalne oraz pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione),
- pozostawanie na utrzymaniu innych osób, posiadających własne źródła dochodów.

Dodatkowo wyróżniono dwie kategorie ludności ze względu na posiadane źródła utrzymania. Pierwsza kategoria to osoby posiadające własne źródła utrzymania (w wieku 15 lat i więcej), tj. dochody z pracy, ze źródeł niezarobkowych i pozostałych a druga to ludność utrzymywana, czyli wszystkie osoby bez względu na wiek i nieposiadające własnych źródeł dochodów (w tym dzieci do lat 14 –tu).

Wyniki spisu powszechnego przeprowadzonego w 2011 r. stanowią bogate źródło informacji w zakresie struktury społeczno-ekonomicznej ludności województwa małopolskiego. Pozwoliły dostrzec zmiany w strukturze źródeł utrzymania ludności, które pojawiły się na przestrzeni 9 lat.

Wykr. 6.5. Ludność według głównego źródła utrzymania w latach 2002 i 2011

W 2011 r. w stosunku do danych z 2002 r. wzrósł odsetek osób posiadających własne źródło utrzymania o 10,3%. W 2011 r. dochody z pracy, jako główne źródło utrzymania deklarowało 1247,6 tys. osób i ich liczba w porównaniu do wyników spisu 2002 wzrosła o 216, 8 tys. osób, tj. o 21,0%. Nieznacznie, bo o około 2,0% obniżył się za to udział osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. Dość znaczną dynamikę zmian w stosunku do spisu 2002 można zauważyć w przypadku liczby osób utrzymywanych, nastąpił spadek ich liczby o 16,0% (patrz wykres 6.5.).

Tabl. 6.8. Ludność według głównego źródła utrzymania i płci w 2011 r.

Główne źródło utrzymania	Ogółem		Mężczyźni	Kobiety
	w tys.	w %		
Ogółem^a.....	3337,5	100,0	100,0	100,0
Posiadający własne źródło utrzymania.....	2 118,4	63,5	65,3	61,8
w tym:				
dochody z pracy.....	1 247,6	37,4	43,0	32,2
najemnej.....	1 013,3	30,4	33,6	27,3
na rachunek własny ^b	234,2	7,0	9,3	4,9
Niezarobkowe źródło i pozostałe źródła osobno nie wymienione ^c	868,0	26,0	22,0	29,5
Na utrzymaniu.....	1 056,3	31,7	30,0	33,2

a W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego źródła utrzymania dla osób przebywających za granicą, co najmniej 12 miesięcy i pozostałych oraz dochodów z własności.

b Łącznie z dochodami z wynajmu.

c Dla porównania z NSP 2002 łącznie z pozostałymi dochodami osobno nie wymienionymi.

Czynnikiem, który bez wątpienia różnicuje strukturę ludności według źródeł utrzymania jest płeć. W 2011 r. mężczyźni nieco częściej niż kobiety posiadali własne źródło utrzymania – odpowiednio 65,3% i 61,8%. Przy czym dla 43,0% mężczyzn były to dochody z pracy. Tylko 32,2% kobiet wskazało dochód z pracy, jako główne źródło utrzymania. Kobiety, rzadziej niż mężczyźni, osiągały dochody z pracy najemnej - 27,3% z nich oraz 34% mężczyzn deklarowało je, jako główne źródło utrzymania. W przypadku pracy na rachunek własny, to kobiety uzyskiwały z niej dochody prawie dwukrotnie rzadziej niż mężczyźni - odpowiednio 4,9% i 9,3%.

Analizując wiek oraz główne źródło utrzymania również można zaobserwować, że zaledwie 0,5% osób w wieku przedprodukcyjnym (tj. 0–17 lat) posiadało własne źródła utrzymania (*patrz tabl. 6.9.*).

Homogeniczną grupę stanowiły także osoby w wieku poprodukcyjnym, wśród których aż 93,1% posiadało niezarobkowe źródło utrzymania. Warto tutaj dodać, że w sumie niemal cała ta grupa (95,9%) utrzymywała się z własnych źródeł, a tylko 1,5% deklarowało pozostawanie na utrzymaniu.

Większe zróżnicowanie źródeł utrzymania można zaobserwować wśród osób w wieku produkcyjnym. Blisko 3/4 osób tej zbiorowości posiadało własne źródła utrzymania. Dochody z pracy stanowiły podstawę utrzymania dla 58,0% osób w wieku produkcyjnym, źródła niezarobkowe dla 16,5%, natomiast pozostawanie na utrzymaniu deklarowało 18,7% osób spośród tej grupy. Poddając bardziej szczegółowej analizie osoby aktywne zawodowo wyróżniono dwie dodatkowe kategorie – osoby w wieku produkcyjnym mobilnym, czyli w wieku największej aktywności (18-44 lata) oraz osoby w wieku produkcyjnym niemobilnym (45-59 lat kobiety i 45-64 lata mężczyźni).

Rozpatrując źródła utrzymania osób będących w wieku mobilnym należy zwrócić uwagę na fakt, że – w porównaniu do ogółu ludności w wieku produkcyjnym – odsetek osób posiadających własne źródła utrzymania był mniejszy (68,2%), natomiast odsetek utrzymywanych większy – 23,8%. Wśród posiadających własne źródła utrzymania odsetek osób utrzymujących się z pracy był wyższy (o przeszło 2 p.proc), natomiast zdecydowanie mniej osób deklarowało źródła niezarobkowe w porównaniu do ogółu osób w wieku produkcyjnym (o 8,5 p.proc). Spośród ludności w wieku niemobilnym 85,8% osób deklarowało posiadanie własnych źródeł utrzymania, a więc o 11,3 p.proc. więcej niż ogół ludności w wieku produkcyjnym. Dochody z pracy stanowiły podstawę utrzymania dla 54,1% osób, natomiast niezarobkowe źródła aż dla 31,7% osób.

Tabl. 6.9. Ludność według głównego źródła utrzymania, płci i ekonomicznych grup wieku w 2011 r.

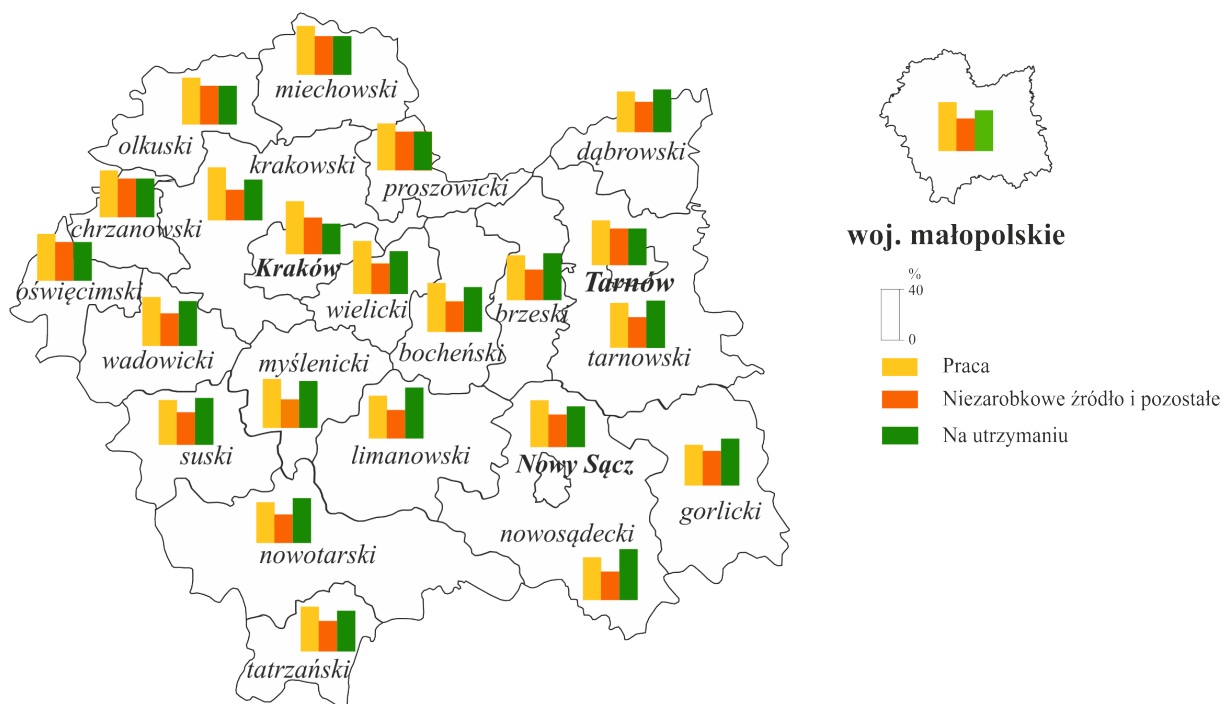
Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Główne źródło utrzymania ^a w %		
		w tym		
		dochody z pracy	niezarobkowe i pozostałe	na utrzymaniu
Ogółem.....	3337,5	37,4	26,0	31,7
w wieku ^b				
przedprodukcyjnym	660,3	0,1	0,4	98,7
produkcyjnym.....	2122,5	58,0	16,5	18,7
mobilnym	1366,2	60,2	8,0	23,8
niemobilnym	756,3	54,1	31,7	9,5
poprodukcyjnym.....	554,6	2,8	93,1	1,5
Mężczyźni.....	1619,8	42,9	22,3	30,0
w wieku:				
przedprodukcyjnym.....	338,1	0,1	0,4	98,6
produkcyjnym.....	1105,9	62,3	17,5	13,7
mobilnym.....	690,0	66,5	7,3	18,5
niemobilnym	415,9	55,3	34,4	5,6
poprodukcyjnym	175,8	2,7	94,6	0,4
Kobiety.....	1717,7	32,2	29,5	33,2
w wieku:				
przedprodukcyjnym.....	322,2	0,1	0,4	98,7
produkcyjnym.....	1016,6	53,3	15,3	24,1
mobilnym.....	676,2	53,7	8,7	29,1
niemobilnym.....	340,4	52,5	28,5	14,2
poprodukcyjnym	378,8	2,8	92,4	2,0

a W dalszym podziale nie uwzględniono dochodów z własności i nieustalonego źródła utrzymania

b Przedprodukcyjny – 0–17 lat; produkcyjny – dla mężczyzn 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat; mobilny 18–44 lata; niemobilny – dla mężczyzn 45–64 lata, dla kobiet 45–59 lat; poprodukcyjny – dla mężczyzn 65 lat i więcej, dla kobiet 60 lat i więcej

Biorąc dodatkowo pod uwagę płeć również można zaobserwować pewne prawidłowości. O ile w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym nie występują znaczne różnice, o tyle w wieku produkcyjnym są one wyraźne. Spośród mężczyzn w wieku produkcyjnym 79,8% deklarowało posiadanie własnych źródeł utrzymania, a na utrzymaniu znalazło się jedynie 13,7%. Natomiast wśród kobiet odsetek posiadających własne źródło utrzymania był mniejszy i wyniósł 68,6%, na utrzymaniu zaś znalazło się 24,1% kobiet w wieku produkcyjnym.

Mapa. 6.1. Ludność według głównego źródła utrzymania w 2011 r.

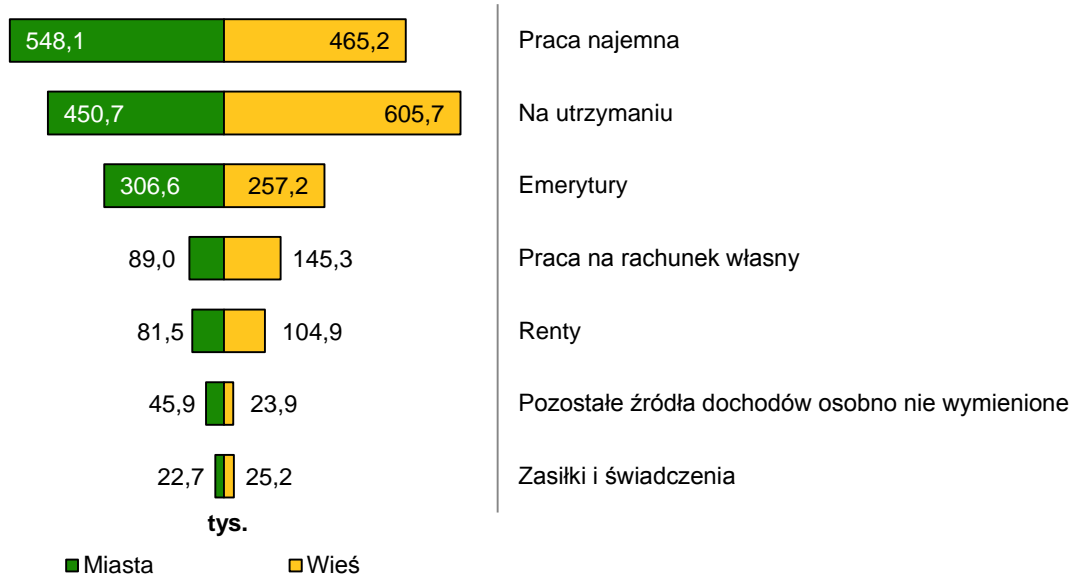

Rozpatrując strukturę ludności według głównego źródła utrzymania w poszczególnych powiatach województwa małopolskiego możemy zaobserwować pewne różnice. Najwięcej osób posiadających własne źródło utrzymania mieszkało w Krakowie (70,1%) oraz w powiatach: miechowskim (67,9%), proszowickim (67,4%), olkuskim (67,2%), chrzanowskim (66,8%) i oświęcimskim (66,4%). W większości powiatów, podobnie jak w całym województwie małopolskim, największy odsetek stanowiły osoby utrzymujące się z dochodów z pracy, dalej osoby na utrzymaniu, a najmniej było osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania. Inaczej przedstawiała się sytuacja na wschodzie województwa małopolskiego, gdzie odsetek osób deklarujących pozostawanie na utrzymaniu przewyższał liczbę utrzymujących się z dochodów z pracy oraz z niezarobkowych źródeł. Warto zwrócić uwagę na miasto Kraków, gdzie odsetek osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania przewyższał liczbę osób znajdujących się na utrzymaniu (o 4,3%).

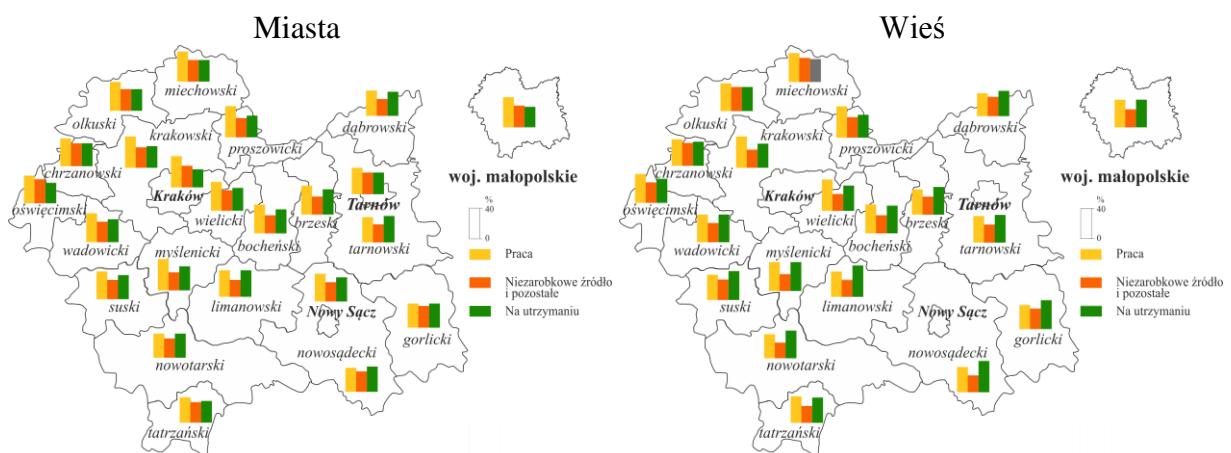
Analizując charakter miejsca zamieszkania możemy zauważyć różnice w źródłach utrzymania pomiędzy mieszkańcami miast i wsi. W miastach dochody z pracy stanowiły główne źródło utrzymania dla prawie 637,0 tys. mieszkańców (38,8%), na wsi natomiast ten odsetek był niższy i stanowił 36,0%. Blisko 548,0 tys. (33,4%) mieszkańców miast i 465,0 tys. (27,4%) mieszkańców wsi deklarowało dochody z pracy najemnej, jako główne źródło swego utrzymania. Na terenach wiejskich 145,0 tys. (8,6%) ludności wskazało pracę na

rachunek własny, jako główne źródło utrzymania. W miastach odsetek ten był niższy o 3,2 p. proc. Zarówno w miastach jak i na wsi obserwowana była wysoka liczba osób pozostających na utrzymaniu, czyli nie posiadających własnego źródła dochodów. W miastach na utrzymaniu pozostawało blisko 451,0 tys. mieszkańców, natomiast na wsi nieco więcej, bo prawie 606,0 tys. (patrz wykres 6.6.).

Wykr. 6.6. Ludność według głównego źródła utrzymania i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Mapa 6.2. Ludność według głównego źródła utrzymania i miejsca zamieszkania w 2011 r.

W miastach województwa małopolskiego w 2011 r. ponad 55,0% osób posiadało własne źródła utrzymania. Największy odsetek tychże osób przypadł na miasto Kraków (70,1%) i powiaty: krakowski, oświęcimski (po 68,0%), wielicki (67,4%) oraz chrzanowski, miechowski i olkuski (po 67,2%). Odsetek osób pozostających na utrzymaniu przewyższył liczbę osób utrzymujących się z dochodów z pracy lub z niezarobkowych źródeł tylko w dwóch powiatach – nowosądeckim i tarnowskim. Natomiast na wsi najwyższy odsetek osób utrzymujących się z własnych źródeł odnotowano w powiatach: miechowskim (68,2%), proszowickim (67,6%) oraz olkuskim (67,1%).

Rozdział VII.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Zgodnie z międzynarodowymi standardami stosowanymi w statystyce rynku pracy ludność dzieli się na trzy podstawowe kategorie, istotne z punktu widzenia podaży pracy i jednoczesnego dopasowania do strony popytowej. Są to: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Za minimalny wiek wejścia na rynek pracy przyjmuje się umownie moment ukończenia 15-go roku życia, nie wyznaczając jednocześnie górnej granicy wieku kończącego aktywność zawodową. Określa się natomiast precyzyjne ramy czasowe pozwalające na jednoznaczne uchwycenie stopnia dopasowania obu stron rynku pracy – podażowej i popytowej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia (25 – 31 marca 2011 r.):

- *wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,*
- *nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.*

Bezrobotni są to osoby w wieku 15 – 74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany) aby znaleźć pracę, były gotowe (zdolne) podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierną zawodowo stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne (tzn. nie pracują i nie chcą pracować lub chcą ale nie spełniają ww. warunków zaliczenia ich do bezrobotnych).

Pracujący i bezrobotni tworzą razem kategorię aktywnych zawodowo.

Do *podstawowych* wskaźników zaprezentowanych w raporcie i opisujących sytuację na rynku pracy należą:

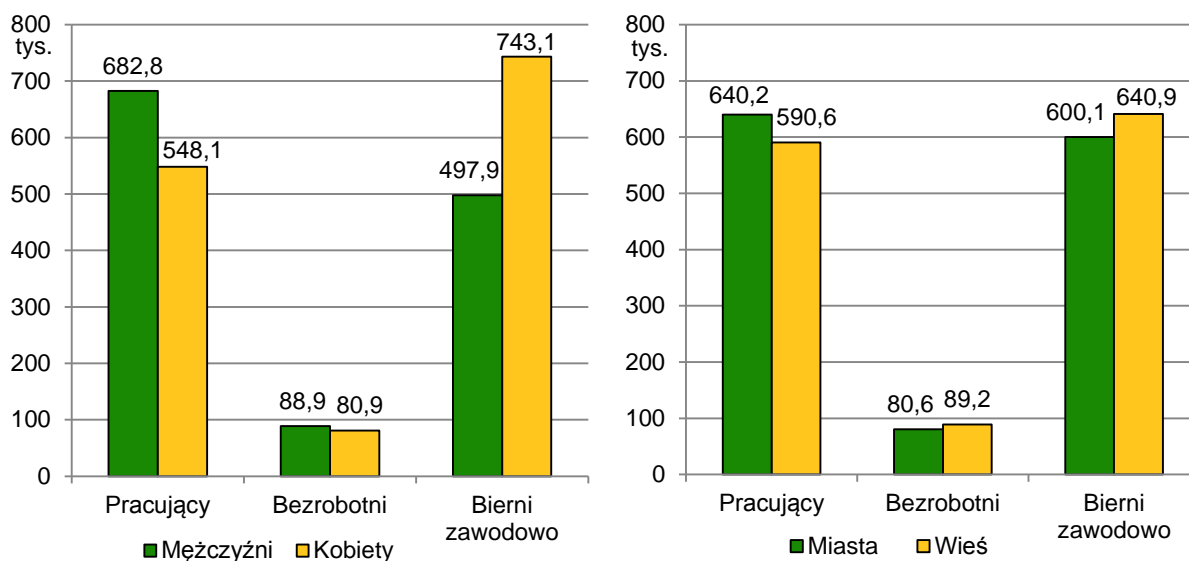
- *współczynnik aktywności zawodowej* – stosunek liczby aktywnych zawodowo do sumy aktywnych i biernych zawodowo,
- *wskaźnik zatrudnienia* – stosunek liczby pracujących do sumy aktywnych i biernych zawodowo,
- *stopa bezrobocia* – stosunek liczby bezrobotnych do aktywnych zawodowo.

W NSP 2011 pytania dotyczące aktywności ekonomicznej skierowano tylko do osób zamieszkałych w mieszkaniach, w związku z tym nie ma możliwości określenia statusu na rynku pracy osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz bezdomnych. Poza zakresem analizy znalazły się także osoby, które co prawda podlegały badaniu, ale dla których nie udało się ustalić jaki mają status na rynku pracy, co w znacznej części wynikało z faktu przebywania tych osób za granicą.

Dalsza, szczegółowa analiza wyników spisu z punktu widzenia sytuacji osób na rynku pracy dotyczy więc w praktyce zbiorowości 2641,7 tys. osób, a więc tych dla których uzyskano informacje o aktywności ekonomicznej.

W marcu 2011 r. w województwie małopolskim liczba osób aktywnych zawodowo (w wieku 15 lat i więcej) wynosiła 1400,6 tys., co stanowiło 53,0% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej. Na populację aktywnych zawodowo składały się dwa typy ludności według statusu na rynku pracy: pracujący i bezrobotni. Zbiorowość pracujących liczyła 1230,8 tys. osób, zaś osób bez pracy, ale pracy poszukujących i gotowych ją podjąć – 169,8 tys. Niemal połowa (46,6%) osób w wieku 15 lat i więcej miała pracę, natomiast 12,1% ogółu aktywnych zawodowo doświadczyło problemów z jej znalezieniem. W badanym okresie liczba biernych zawodowo wyniosła 1241,1 tys. osób, co stanowiło 47,0% ogółu ludności (15 lat i więcej). Na tysiąc osób pracujących przypadało 1146 osób niepracujących (bezrobotni oraz bierni zawodowo).

Wykr. 7.1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Wśród aktywnych zawodowo przeważali liczebnie mężczyźni – zarówno wśród pracujących jak i bezrobotnych). Odsetek pracujących (do ogółu aktywnych zawodowo) mężczyzn wyniósł 88,5%, zaś wśród kobiet wskaźnik ten był niższy o 1,4 p.proc. Konsekwencją tego była wyższa stopa bezrobocia kobiet – 12,9%, przy wskaźniku 11,5% dla mężczyzn. Kobiety dominowały również w grupie biernych zawodowo. Na jednego mężczyznę przypadało 1,5 kobiety w tej zbiorowości. Powodem tej sytuacji były przerwy w wykonywaniu pracy przez kobiety ze względu na obowiązki rodzinne, wcześniejsze niż mężczyźni przechodzenie na emeryturę i znacznie dłuższe przeciętne trwanie życia.

Istotnym czynnikiem determinującym status na rynku pracy stanowiło miejsce zamieszkania. Z liczby 1400,6 tys. aktywnych zawodowo 51,4% zamieszkiwało w miastach (720,8 tys.). Na terenach wiejskich mieszkało 679,9 tys. (48,6%).

Zróznicowanie na rynku pracy występujące pomiędzy mieszkańcami miast charakteryzowały wskaźniki rynku pracy. Wyższy współczynniki aktywności i zatrudnienia oraz niższa stopa bezrobocia wskazywały na zdecydowanie lepszą sytuację mieszkańców miast na rynku pracy. Wśród zbiorowości aktywnych zawodowo w miastach udział pracujących stanowił 88,8%, a bezrobotnych – 11,2%, podczas gdy analogiczne wskaźniki dla terenów wiejskich wynosiły odpowiednio – 86,9% oraz 13,1%.

Tabl. 7.1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
w tys.							w %		
Ogółem^a	2 801,5	1 400,6	1 230,8	169,8	1241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
mężczyźni	1 345,2	771,7	682,8	88,9	497,9	75,6	60,8	53,8	11,5
kobiety	1 456,2	628,9	548,1	80,9	743,1	84,1	45,8	39,9	12,9
Miasta	1 413,8	720,8	640,2	80,6	600,1	92,9	54,6	48,5	11,2
Wieś	1 387,7	679,9	590,6	89,2	640,9	66,9	51,5	44,7	13,1

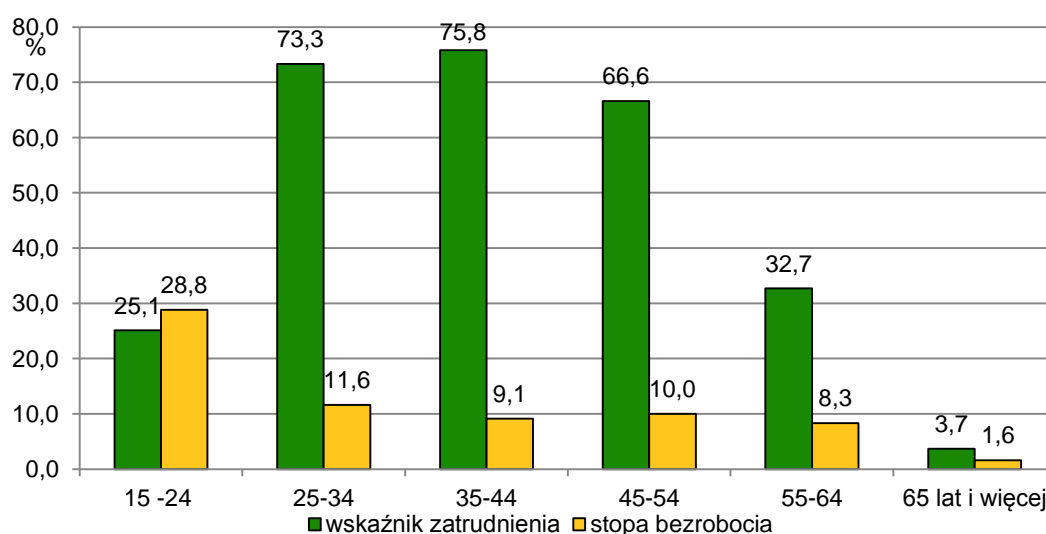
a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem

b Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy

Ważną cechą, z punktu widzenia sytuacji na rynku pracy, stanowił wiek badanej społeczności. W znakomitej większości – 97,8% ogółu aktywnych zawodowo to osoby w wieku produkcyjnym. Ich liczebność wyniosła 1370,3 tys. osób. Siedem na dziesięć osób w wieku produkcyjnym pracowało, bądź poszukiwało pracy i było gotowych do jej podjęcia. Obrazuje to współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym, który wyniósł 69,2%, podczas gdy dla całej zbiorowości osób w wieku 15 lat i więcej – 53,0%.

Wśród osób w wieku produkcyjnym wyróżnia się dwie kategorie: wiek produkcyjny mobilny (18-44 lata) oraz niemobilny (45-59 kobiety, 45-64 mężczyźni). Według wyników spisu po osiągnięciu granic wieku mobilnego współczynnik aktywności zawodowej stopniowo malał, przy czym gwałtownie pośród kobiet w wieku 55 lat i więcej, zaś mężczyzn powyżej 60 roku życia. Było to związane z wchodzeniem tych osób w wiek emerytalny.

Wykr. 7.2. Wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia według grup wieku w 2011 r.

Biorąc pod uwagę bardziej szczegółowe, dziesięcioletnie grupy wieku, można zauważyć, że w najlepszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby z przedziału wieku 25-44 lata. W nieco gorszej osoby w wieku 45-54 lata. Wskazują na to zarówno wyższy wskaźnik zatrudnienia jak i niższa niż dla ogółu zbiorowości stopa bezrobocia (*patrz tabl. 7.2.*). W szczególnie niekorzystnej sytuacji znalazły się osoby młode, do 24 roku życia, w znacznej mierze wchodzące dopiero na rynek pracy, bądź bierne zawodowo ze względu na naukę lub z innych powodów. Wśród ludności w wieku 15-24 lata wskaźnik zatrudnienia wyniósł 25,1%, zaś stopa bezrobocia osiągnęła poziom 28,8% i była wyższa od stopy bezrobocia dla ogółu zbiorowości o 16,7 p.proc.

Tabl. 7.2. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
w tys.							w %		
Ogółem^a	2 801,5	1 400,6	1 230,8	169,8	1241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
15–24 lat	478,9	159,2	113,3	45,9	292,8	26,9	35,2	25,1	28,8
25–34	557,2	418,3	369,8	48,5	86,1	52,8	82,9	73,3	11,6
35–44	454,4	352,0	319,9	32,2	70,2	32,2	83,4	75,8	9,1
45–54	447,0	313,7	282,4	31,3	110,4	22,9	74,0	66,6	10,0
55–64	408,3	140,6	128,9	11,7	253,5	14,1	35,7	32,7	8,3
65 lat i więcej	455,7	16,8	16,5	0,3	428,1	10,8	3,8	3,7	1,6
Z ogółem wiek ^c :									
przedprodukcyjny	124,3	2,0	1,8	0,2	117,7	4,6	1,7	1,5	10,6
produkcyjny.....	2 122,5	1 370,3	1 201,3	169,0	610,7	141,5	69,2	60,6	12,3
mobilny	1 366,2	927,5	801,2	126,4	331,4	107,2	73,7	63,6	13,6
niemobilny	756,3	442,8	400,1	42,7	279,3	34,3	61,3	55,4	9,6
poprodukcyjny ...	554,6	28,3	27,8	0,6	512,6	13,6	5,2	5,1	2,1

a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem

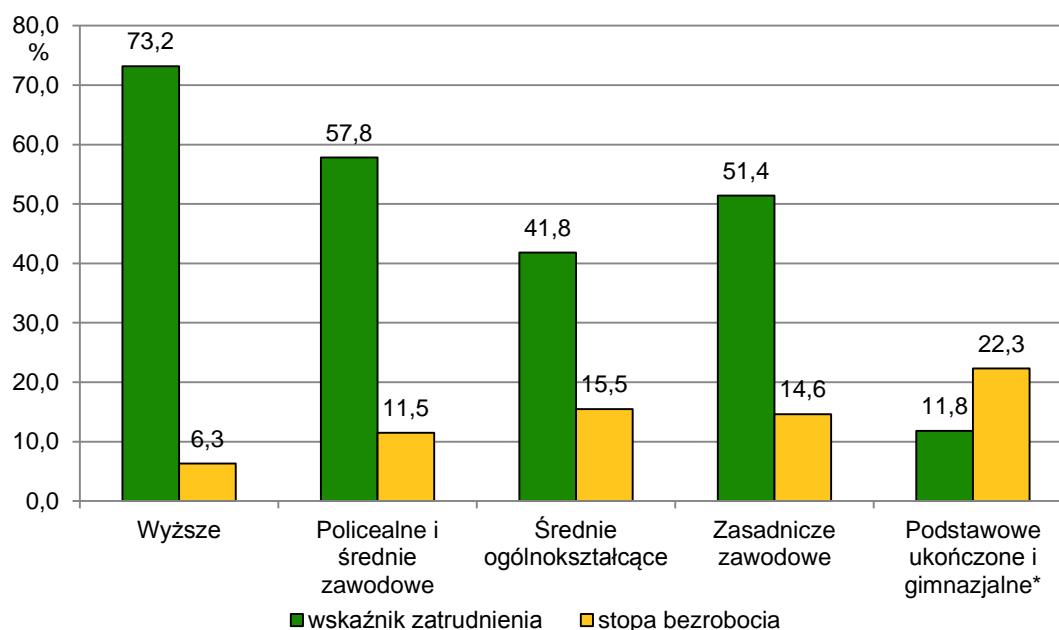
b Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy

c Przedprodukcyjny – 15–17 lat; produkcyjny – dla mężczyzn 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat; mobilny 18–44 lata; niemobilny – dla mężczyzn 45–64 lata, dla kobiet 45–59 lat; poprodukcyjny – dla mężczyzn 65 lat i więcej, dla kobiet 60 lat i więcej

Aktywność na rynku pracy była w znacznej mierze uzależniona od stopnia osiągniętego poziomu wykształcenia. Generalnie im wyższy, tym większe szanse na znalezienie zatrudnienia. Niemal 30% (29,3%) osób z ogółu pracujących legitymowało się wyższym wykształceniem. Wskaźnik zatrudnienia w tej grupie ukształtował się na poziomie 73,2% przy czym można dostrzec jego zróżnicowanie ze względu na płeć. Odsetek zatrudnionych mężczyzn wynosił 76,2%, natomiast w zbiorowości kobiet był o 5,2 p.proc niższy. Stosunkowo niewielka liczba aktywnych zawodowo z wykształceniem wyższym miała problemy ze znalezieniem pracy. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 6,3%

(5,2% mężczyźni, 7,1% kobiety). Wysokim wskaźnikiem zatrudnienia – 57,8%, a co za tym idzie, stosunkowo niska stopą bezrobocia – 11,5% (0,6 p.proc. niższą od wartości dla całej zbiorowości) charakteryzowała się grupa osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Największe problemy ze znalezieniem pracy miały osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym i gimnazjalnym, wśród których stopa bezrobocia wyniosła 22,3%, a wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom zaledwie 11,8% (17,6% mężczyźni, 7,0% kobiety).

Wykr. 7.3. Wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w 2011 r.

a łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego

W marcu 2011 roku liczba pracujących w województwie małopolskim wyniosła 1230,8 tys. osób, co stanowiło 87,9% zbiorowości aktywnych zawodowo. W miastach mieszkało 52,0% (640,2 tys.) ogółu pracujących, na wsi – 48,0% (590,6 tys.). Liczba pracujących mężczyzn osiągnęła poziom 682,8 tys., co stanowiło 55,5% populacji.

Charakteryzując osoby pracujące nie można w żaden sposób pominąć ich statusu zatrudnienia. Najliczniejszą grupę pracujących stanowili pracownicy najemni – 80,9%, z czego tylko niecałe 10 procent stanowili pracownicy niepełnozatrudnieni. Z pozostałych pracujących 17,2% to pracujący na własny rachunek, a 1,9% - pomagający członkowie rodzin. Z ogółu 211,1 tys. pracujących na rachunek własny tylko 25,8% stanowili pracodawcy.

Tabl. 7.3. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Ogółem^a	2 801,5	1 400,6	1 230,8	169,8	1 241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
Wyższe	493,8	385,4	361,1	24,2	108,8	0,3	78,1	73,2	6,3
Policealne i średnie zawodowe	553,0	360,8	319,4	41,4	192,1	0,9	65,3	57,8	11,5
Średnie ogólnokształcące	342,6	169,2	143,0	26,2	173,3	0,1	49,4	41,8	15,5
Zasadnicze zawodowe	655,9	394,6	336,9	57,7	261,3	0,4	60,2	51,4	14,6
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^c	595,1	90,1	70,0	20,1	505,0	0,3	15,1	11,8	22,3
Nieustalony poziom wykształcenia ...	160,9	0,5	0,3	0,2	1,3	159,2	27,8	15,1	45,5

a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem

b Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy

c Łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego

Zarówno wśród mężczyzn jak i wśród kobiet w strukturze według statusu zatrudnienia zdecydowanie dominowali pracownicy najemni, przy czym w przypadku kobiet odsetek ten był wyższy i wynosił 85,2% wobec 77,4% dla mężczyzn.. Kobiety, w porównaniu z mężczyznami, częściej pracowały w charakterze pracowników najemnych niepełnozatrudnionych (11,4% kobiet, 8,2% mężczyzn).

Wśród pracujących na rachunek własny zdecydowanie przeważali mężczyźni – 143,1 tys. Tylko 68,0 tys. kobiet zdecydowało się na taką formę zatrudnienia. Kobiety, rzadziej niż mężczyźni zatrudniały pracowników – odpowiednio 24,4% oraz 26,5%.

Odsetek kobiet pomagających w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej przewyższał analogiczny odsetek mężczyzn (2,4% wobec 1,6%).

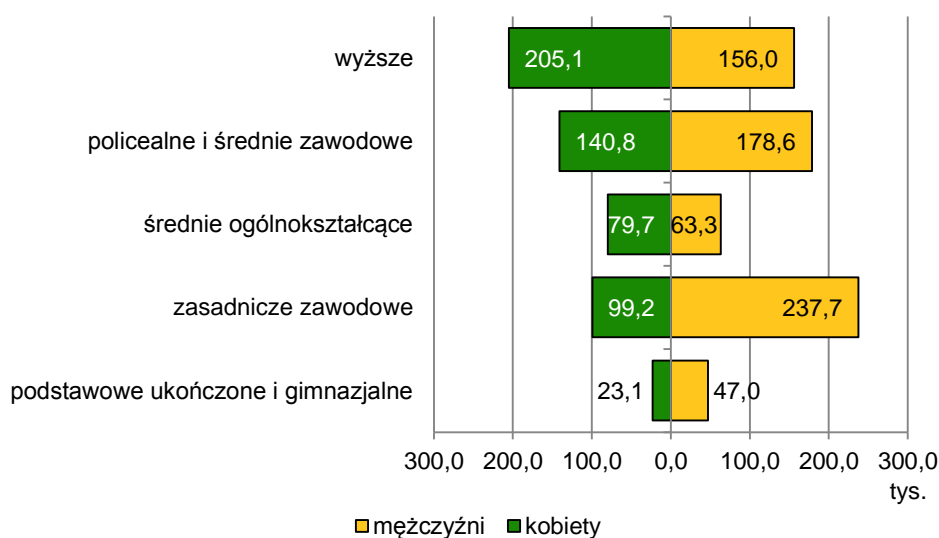
Rozpatrując dane dotyczące pracujących ze względu na miejsce zamieszkania można zauważyć, że mieszkańcy wsi znacznie częściej pracowali na rachunek własny. W głównej mierze było to związane z prowadzeniem i pracą w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Spośród 590,6 tys. pracujących mieszkańców terenów wiejskich, 19,3% to pracujący na rachunek własny, w większości (79,7%) niezatrudniający pracowników. Pomagający członkowie rodzin stanowili 3,4% pracujących. Analogiczne wskaźniki dla miast wyniosły: 15,2% pracujący na rachunek własny, z tego 67,7% niezatrudniający pracowników. Pomagający członkowie rodzin, w miastach, stanowili kategorię marginalną - zaledwie 0,6%.

Tabl. 7.4. Pracujący według statusu zatrudnienia oraz płci, miejsca zamieszkania, wieku w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Pracownicy najemni			Pracujący na własny rachunek			Pomagający członkowie rodzin	Nieustalony status zatrudnienia
		razem	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni	razem	pracodawcy	niezatrudniający pracowników		
w tys.									
Ogółem^a	1 230,8	995,4	898,7	96,7	211,1	54,5	156,6	24,0	0,3
Według płci									
Mężczyźni	682,8	528,6	485,3	43,2	143,1	37,9	105,2	10,8	0,2
Kobiety	548,1	466,8	413,4	53,4	68,0	16,6	51,4	13,1	0,1
Według miejsca zamieszkania									
Miasta	640,2	538,7	480,0	58,7	97,2	31,4	65,8	4,1	0,2
Wieś	590,6	456,7	418,7	38,0	114,0	23,1	90,8	19,8	0,2
Według ekonomicznych grup wieku									
Przedprodukcyjny ..	1,8	1,2	0,2	1,0	0,0	-	0,0	0,6	-
Produkcyjny	1 201,3	977,7	889,5	88,2	201,8	52,2	149,6	21,4	0,3
mobilny	801,2	670,8	608,1	62,7	116,3	29,1	87,2	13,9	0,2
niemobilny	400,1	307,0	281,5	25,5	85,5	23,1	62,4	7,5	0,1
Poprodukcyjny.....	27,8	16,4	9,0	7,4	9,3	2,3	7,0	2,0	0,0

a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem

Wykr. 7.4. Pracujący w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.

Bezrobotni to kategoria osób zdolnych do pracy deklarujących również chęć jej podjęcia, faktycznie jednak nie znajdująca zatrudnienia. Według danych NSP 2011 w województwie małopolskim odnotowano 169,8 tys. osób bezrobotnych, co stanowiło 7,9% ogółu bezrobotnych w kraju. Wśród osób bezrobotnych przeważali mężczyźni – 52,4%, przy

czym, rozpatrując miejsce zamieszkania, ich odsetek ukształtował się na podobnym poziomie: 52,4% miasta, 52,3% wieś.

Stopa bezrobocia w województwie osiągnęła poziom 11,5% w przypadku mężczyzn oraz 12,9% wśród kobiet.

W miastach mieszkało 80,6 tys. osób bezrobotnych, co stanowiło 47,5% ogółu ludności pozostającej bez pracy. Stopa bezrobocia w miastach osiągnęła poziom 11,2%, na wsi 13,1%.

Ważnym czynnikiem mającym wpływ na poziom bezrobocia jest czas poszukiwania pracy. 20,6% bezrobotnych poszukiwało pracy przez krótki okres czasu – do 3 miesięcy. Natomiast aż 24,6% osób zbiorowości było długotrwale bezrobotnych – powyżej 12 miesięcy. Więcej jak co drugi, bezrobotny mieszkaniec regionu (54,7%) poszukiwał pracy od 4 miesięcy do roku. Rozpatrując bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy i płci nie zauważono istotnych różnic. Wahwały się one w zakresie 0,2 do 0,5 p.proc.

Wyraźne zróżnicowanie w czasie poszukiwania pracy wystąpiło ze względu na miejsce zamieszkania. Analogicznie jak w kraju, odsetek poszukujących pracy najkrócej i najdłużej, był wyższy w miastach niż wśród mieszkańców wsi. Do 3 miesięcy, pracy poszukiwało 22,5% mieszkańców terenów miejskich oraz 18,8% mieszkańców wsi. Długotrwale bezrobotnych w miastach było 27,2%, na wsi 22,3%.

Tabl. 7.5. Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ^a		Według okresu poszukiwania pracy				
			do 3 miesięcy włącznie	4–6	7–12	powyżej 12 miesięcy	nieustalony okres poszukiwania pracy
	w tys.		w %				
Ogółem^a	169,8	100,0	20,6	24,9	29,7	24,6	0,1
mężczyźni ..	88,9	100,0	20,4	25,0	30,0	24,5	0,1
kobiety	80,9	100,0	20,8	24,8	29,5	24,7	0,2
Miasta	80,6	100,0	22,5	23,0	27,0	27,2	0,2
Wieś	89,2	100,0	18,8	26,6	32,2	22,3	0,0

a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem

Ogromny wpływ na czas poszukiwania pracy miał wiek i poziom uzyskanego wykształcenia. Wśród bezrobotnych w najmłodszych grupach wiekowych (15-24 lata) odsetek osób poszukujących pracy do 3 miesięcy znacznie, bo o 10,7 p.proc. przewyższał odsetek długotrwale bezrobotnych (14,0%). W zbiorowości osób w wieku 25-34 lata powyższe odsetki były do siebie zbliżone (23,3% oraz 21,3%), a następnie w starszych

grupach wiekowych zjawisko odwróciło się i odsetek bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stopniowo się zwiększał, by w grupie 55 lat i więcej osiągnąć wartość 40,7% (wyższy o 27,0 p.proc niż w grupie poszukujących do 3 miesięcy).

Duże trudności ze znalezieniem pracy miały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 34,0% ogółu bezrobotnych. Kolejne 24,4% to osoby legitymujące się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Odsetek osób posiadających wyższe wykształcenie wyniósł 14,3%. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem podstawowym ukończonym i gimnazjalnym – 22,3%, średnim ogólnokształcącym – 15,5% oraz zasadniczym zawodowym – 14,6%. Najniższą zaś wśród absolwentów szkół wyższych – 6,3%.

Z punktu widzenia rynku pracy ważną kategorię stanowili także bierni zawodowo. Jest to zróżnicowana grupa, w której znalazły się zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy lub na jakiś czas znalazły się poza nim jak też osoby, które zakończyły karierę zawodową, bądź nigdy jej nie rozpoczęły.

Według danych NSP 2011 w województwie małopolskim populacja biernych zawodowo wynosiła 1241,1 tys. osób. Spośród omawianej zbiorowości 48,4% osób mieszkało w miastach, 51,6% na terenach wiejskich.

Najliczniejszą zbiorowością spośród osób biernych zawodowo była populacja ludności w wieku produkcyjnym – 610,7 tys. osób, co stanowiło niemal połowę (49,2%) ogółu biernych zawodowo w województwie.

Rozpatrując biernych zawodowo według grup wieku, można zauważyć, że najliczniejszą grupę (34,5% ogółu biernych zawodowo) tworzyły osoby w wieku 65 lat i więcej czyli w głównej mierze osoby pobierające świadczenia emerytalno-rentowe. W strukturze według płci, z uwagi na dłuższe trwanie życia, dominowały kobiety – 62,2%.

Drugą pod względem liczebności grupą biernych zawodowo była zbiorowość ludzi młodych, w wieku 15-24 lata kontynuujących naukę. Wśród nich większy odsetek biernych zawodowo odnotowano na terenach wiejskich – 54,3%.

Najmniej liczną grupę biernych zawodowo stanowiły osoby w wieku 25-44 lata – 156,3 tys. osób, co stanowiło 12,6% ogółu biernych w województwie małopolskim. Zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet najmnijszą liczbę biernych zawodowo zaobserwowano w przedziale wiekowym 35-44 lata (odpowiednio 24,2 tys. oraz 46,0 tys.). Niezależnie od wieku, kobiety częściej niż mężczyźni pozostawały bierne zawodowo.

Dominująca, wśród wymienianych przyczyn bierności zawodowej, była emerytura (42,3%) oraz nauka i uzupełnianie kwalifikacji (21,8%). Znacznie rzadziej była ona

powodowana własną chorobą lub niepełnosprawnością – 13,2%, opieka nad dziećmi lub innymi osobami wymagającymi opieki -7,3%.

Mężczyźni częściej niż kobiety jako powód bierności podawali naukę i uzupełnianie kwalifikacji – 26,2% wobec 18,9% (kobiety) oraz choroby i niepełnosprawność – 16,2% wobec 11,2%. Kobiety natomiast częściej niż mężczyźni były bierne zawodowo z powodu opieki nad dziećmi lub innymi osobami – 11,8% wobec 0,8%.

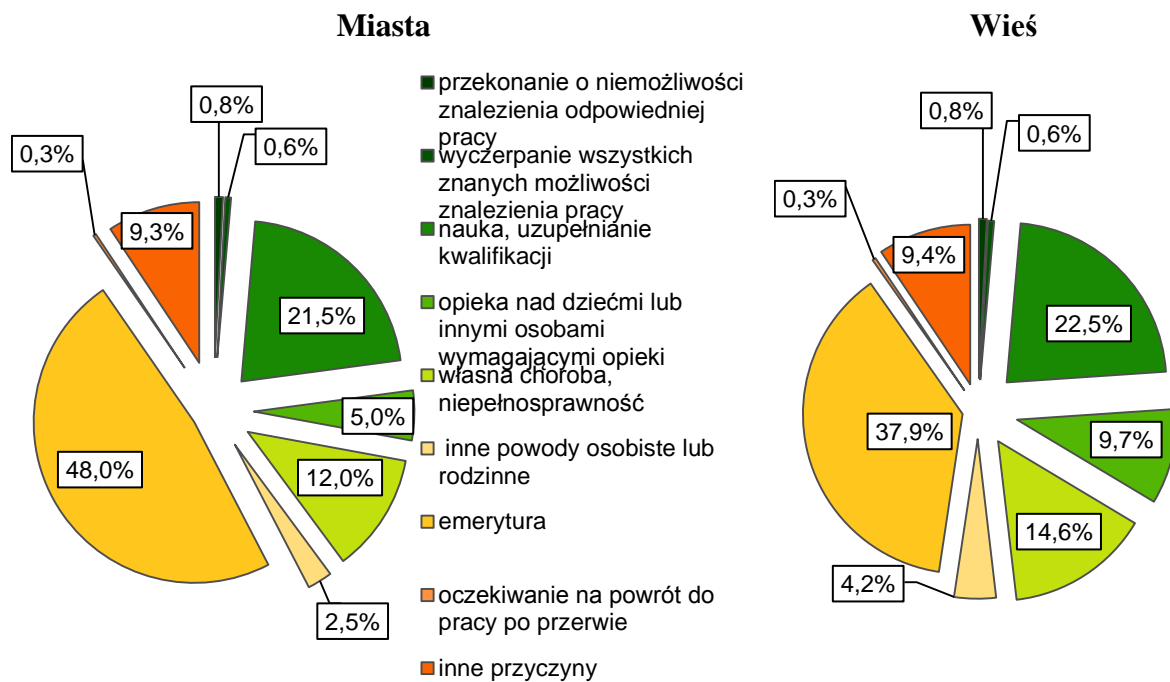
Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania można zauważyć, że zarówno w miastach jak i na wsi główną przyczyną bierności zawodowej było posiadanie świadczeń emerytalnych, przy czym w miastach ten powód podało 47,4% populacji biernych, na wsi odsetek ten był znacznie niższy i wynosił 37,6%. Na terenach wiejskich drugim co do znaczenia powodem była nauka, uzupełnianie kwalifikacji – 22,3% przy 21,3% w miastach, oraz własna choroba lub niepełnosprawność – 14,4%, w miastach 11,8%.

Tabl. 7.6. Bierni zawodowo według przyczyn bierności w 2011 r.

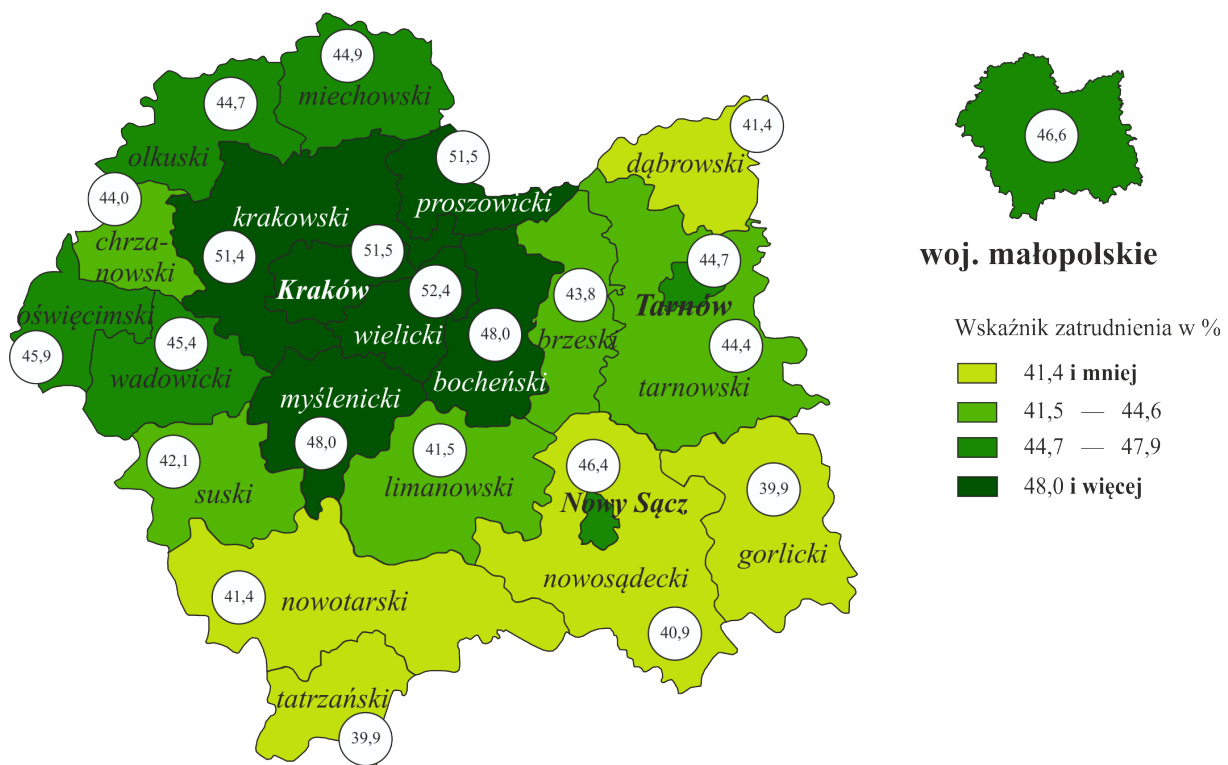
Wyszczególnienie	Ogółem ^a	W tym według wybranych przyczyn nieposzukiwania pracy								
		prze-kona-nie o nie-moż-liwości zna-leżenie od-powied-niej pracy	wy-czer-panie wszy-skich zna-nych moż-liwości zna-leżenia pracy	nauka, uzupeł-nianie kwalifi-kacji	opieka nad dziećmi lub innymi osobami wymaga-jącymi opieki	własna choro-ba, nie-pelno-spraw-ność	inne powody osobiste lub rodzinne	eme-rytura	oczeki-wanie na powrót do pracy po przer-wie	
		w tys.	w %							
Ogółem	1 241,1	100,0	0,8	0,6	21,8	7,3	13,2	3,4	42,3	0,3
mężczyźni .	497,9	100,0	1,0	0,7	26,2	0,8	16,2	2,4	40,5	0,4
kobiety	743,1	100,0	0,7	0,5	18,9	11,8	11,2	4,0	43,5	0,3
Miasta	600,1	100,0	0,8	0,6	21,3	5,0	11,8	2,5	47,4	0,3
Wieś	640,9	100,0	0,8	0,6	22,3	9,6	14,4	4,2	37,6	0,3
Z ogółem wiek:										
przedprodukcyjny	117,7	100,0	0,0	0,0	97,9	0,1	0,5	0,1	-	-
produkcyjny.....	610,7	100,0	1,5	1,2	25,5	14,4	18,8	5,8	14,8	0,6
mobilny	331,4	100,0	1,1	0,9	46,9	20,9	7,8	5,1	0,4	0,9
niemobilny	279,3	100,0	1,9	1,5	0,1	6,7	32,0	6,6	31,9	0,4
poprodukcyjny....	512,6	100,0	0,1	0,0	0,0	0,6	9,4	1,2	84,8	0,0

^a Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem

Wykr. 7.5. Struktura biernych zawodowo według wybranych przyczyn bierności i miejsca zamieszkania w 2011 r.

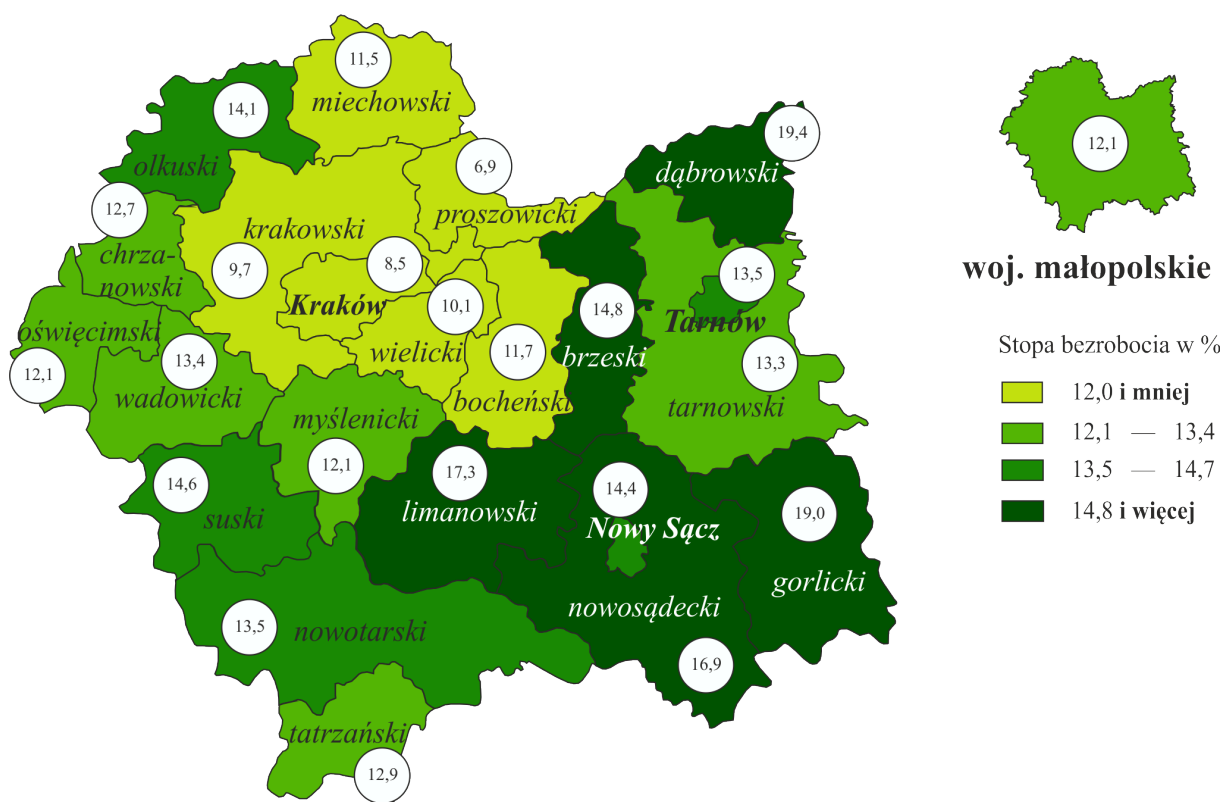
Mapa 7.1. Wskaźnik zatrudnienia w 2011 r. według powiatów

Sytuacja na rynku pracy jest bardzo zróżnicowana przestrzennie, co potwierdzają wyniki NSP 2011 w układzie według powiatów. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowali się mieszkańcy powiatów gorlickiego i nowosądeckiego, o czym świadczą niskie współczynniki aktywności zawodowej (49,2%, 3,8 p.proc. niższy niż średnia dla województwa) i wskaźniki zatrudnienia (odpowiednio 39,9% oraz 40,9% przy średniej dla województwa 46,6%) oraz wysoka stopa bezrobocia (odpowiednio 19,0% oraz 16,9%).

W najlepszej sytuacji znaleźli się mieszkańcy Miasta Krakowa, powiatu krakowskiego i proszowickiego, w których współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się zdecydowanie powyżej średniej wojewódzkiej (odpowiednio 56,3%, 56,9% oraz 55,3%). Wskaźnik zatrudnienia w tych powiatach wyniósł powyżej 51% (w województwie 46,6%). Najniższą stopę bezrobocia zanotowano w powiecie proszowickim – 6,9%, mieście Krakowie – 8,5% oraz w powiecie krakowskim – 9,7%.

Mapa 7.2. Stopa bezrobocia według powiatów w 2011 r.

Rozdział VIII.

ZASOBY MIGRACYJNE

1. Kraj urodzenia

Kraj urodzenia był kilkakrotnie przedmiotem badań w polskich spisach ludności, przy czym w spisach z 1921, 1931, 1970 oraz 1978 (w badaniu reprezentacyjnym) pytano o „miejsce urodzenia”. Bezpośrednie pytanie o kraj urodzenia zostało ujęte dopiero w formularzach spisowych z dwóch ostatnich spisów tj. z 2002 i 2011 roku.

Zgodnie z przyjętą w spisie 2011 metodologią, kraj urodzenia należało podać – podobnie jak w 2002 r. – przy uwzględnieniu granic państw aktualnych w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby, np. jeżeli osoba urodziła się w Wilnie, to – bez względu na rok jej urodzenia – jako kraj urodzenia należało wpisać Litwa. Zasadę tę udało się zachować również w przypadku pobierania informacji o kraju urodzenia z rejestrów, w których jest na ogół wpisywana miejscowość urodzenia – miejscowości tej został przyporządkowany kraj urodzenia według aktualnych granic.

Na podstawie wstępnych wyników spisu 2011 można zauważyć, że około 99% (3305,0 tys.) stałych mieszkańców województwa małopolskiego urodziło się w Polsce, a tylko niewiele ponad 0,9% (31,4 tys.) wskazało jako miejsce urodzenia inny kraj. Dla 0,03% (1,0 tys.) osób nie udało się ustalić miejsca urodzenia, przy czym prawie połowa z nich (46,1%) miała obywatelstwo polskie. W tej grupie znajdowały się osoby bezdomne, dla których w spisie gromadzono jedynie podstawowe informacje, a rejestry nie dostarczyły danych o ich kraju urodzenia i obywatelstwie. Należy jednak przypuszczać, że większość z nich to osoby urodzone w Polsce, mające obywatelstwo polskie.

W spisie 2011 odnotowano wzrost liczby osób urodzonych poza granicami Polski w stosunku do danych ze spisu 2002 - o 4,5 tys. osób (tj. o 16,5%) a równocześnie bardzo duży spadek – o 31,3 tys. osób (prawie 97%) o nieustalonym miejscu urodzenia.

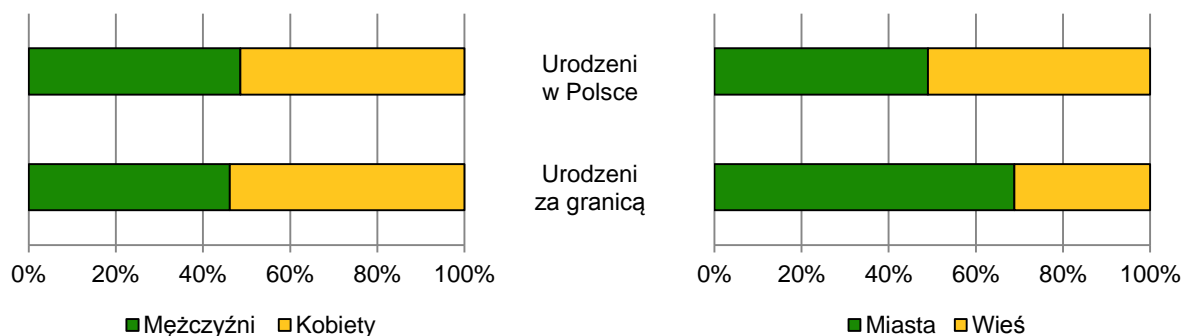
Województwo małopolskie należało do tych województw, w których odsetek ludności urodzonej w naszym kraju przewyższał średnią krajową wynoszącą 98,2%. Zajmowało ono w tym rankingu - z odsetkiem 99,0% - trzecie miejsce (razem z województwem kujawsko-pomorskim i wielkopolskim) po świętokrzyskim (99,3%) i łódzkim (99,1%).

Wśród osób wskazujących Polskę jako kraj urodzenia mieszkańcy obszarów wiejskich stanowili nieznaczną większość - 51,0% (w kraju 39,5%). W przypadku urodzonych za

granicą zdecydowanie dominowała ludność miejska – 68,8%, jednakże było to o ok. 4 p. proc. mniej aniżeli średnia ogólnopolska.

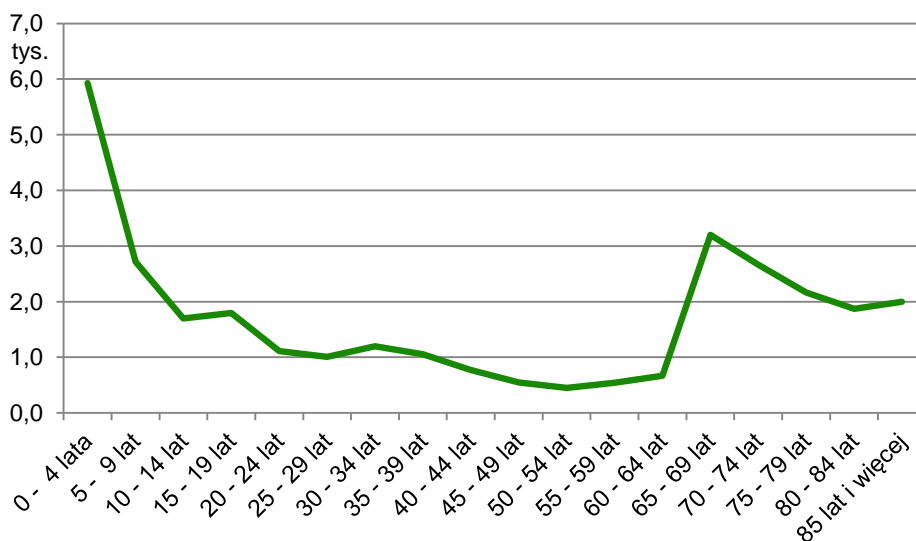
Kobiety przeważały liczebnie nad mężczyznami zarówno wśród osób urodzonych za granicą – 53,9% jak i urodzonych w Polsce - 51,4% (w kraju odpowiednio – 59%, 51%).

Wykr. 8.1. Ludność urodzona w Polsce i za granicą według płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Wśród urodzonych poza granicami Polski najliczniejszą grupę (37,9%) stanowiły osoby w wieku 65 lat i starsze. Kolejną dużą zbiorowość tworzyły dzieci w wieku 0-9 lat (27,5%) urodzone za granicą w związku z emigracją, która nasiliła się po wstąpieniu Polski do UE. Dzieci urodzone za granicą w ostatnich latach – zgodnie z metodologią spisu - zostały wliczone do ludności województwa małopolskiego jeśli zostały na jego terenie zameldowane, można jednak przypuszczać, że większość z nich wraz z rodzicami w dalszym ciągu przebywa za granicą.

Wykr. 8.2. Ludność urodzona za granicą według wieku w 2011 r.

Porównując dane z dwóch ostatnich spisów należy zauważyć, że wśród urodzonych za granicą zmniejszył się udział urodzonych za wschodnią granicą Polski – najwięcej bo aż o 9,5 p.proc. na Ukrainie. Można przypuszczać, że są to głównie osoby starsze urodzone przed 1945 r. i ich liczba z każdym rokiem maleje.

Tabl. 8.1. Ludność według kraju urodzenia w 2002 i 2011 r.

Kraj urodzenia	2002			2011		
	w tys.	ludność ogółem= 100%	inny kraj ogółem= 100%	w tys.	ludność ogółem= 100%	inny kraj ogółem= 100%
Ogółem	3232,4	100,00	x	3337,5	100,00	X
Polska	3173,1	98,17	x	3305,0	99,03	x
Inny kraj	26,9	0,83	100,0	31,4	0,94	100,0
w tym:						
Ukraina	9,4	0,29	35,0	8,0	0,24	25,5
USA.....	1,4	0,04	5,3	2,9	0,09	9,3
Wielka Brytania	0,2	0,01	0,7	2,9	0,09	9,2
Niemcy	2,8	0,09	10,4	2,9	0,09	9,2
Włochy	0,6	0,02	2,2	1,4	0,04	4,6
Białoruś	1,2	0,04	4,5	1,3	0,04	4,1
Rosja	1,3	0,04	5,0	1,2	0,04	3,9
Nieustalone miejsce urodzenia	32,4	1,00	x	1,0	0,03	x

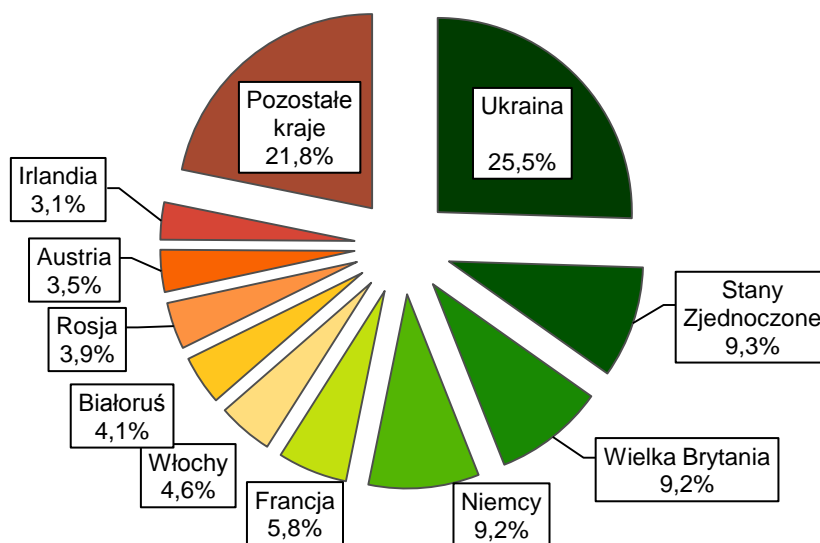
Znacznie wzrósł natomiast odsetek urodzonych w niektórych krajach UE, zwłaszcza w Wielkiej Brytanii (o 8,5 p. proc.) na co niewątpliwie miała wpływ wspomniana wyżej najnowsza emigracja, oraz w Stanach Zjednoczonych (o 4,0 p. proc.).

Mieszkańcy województwa małopolskiego urodzeni za granicą wskazali jedno z 98 państw jako kraj swojego urodzenia. Najliczniejszą grupę stanowili urodzeni w krajach europejskich 24,9 tys. (79,4%) – najwięcej z nich na Ukrainie (8,0 tys.), następnie w Wielkiej Brytanii i Niemczech (po 2,9 tys.). W krajach pozaeuropejskich urodziło się 20,6% (6,5 tys.) osób, w tym największą populację stanowili urodzeni w Stanach Zjednoczonych (2,9 tys.)

W grupie osób urodzonych za granicą zdecydowana większość to obywatele Polski, jedynie ok. 11% (3,5 tys.) z tych osób to cudzoziemcy - w porównaniu ze spisem 2002 wzrost o prawie 1,5 tys.

Spośród 31,4 tys. mieszkańców województwa małopolskiego urodzonych za granicą najwięcej – 12,4 tys. (39,4%) mieszkało w Krakowie a następnie w powiatach: krakowskim - 1,8 tys. (5,6%), nowotarskim – 1,7 tys. (5,4%) oraz w Tarnowie – 1,6 tys. (5,0%).

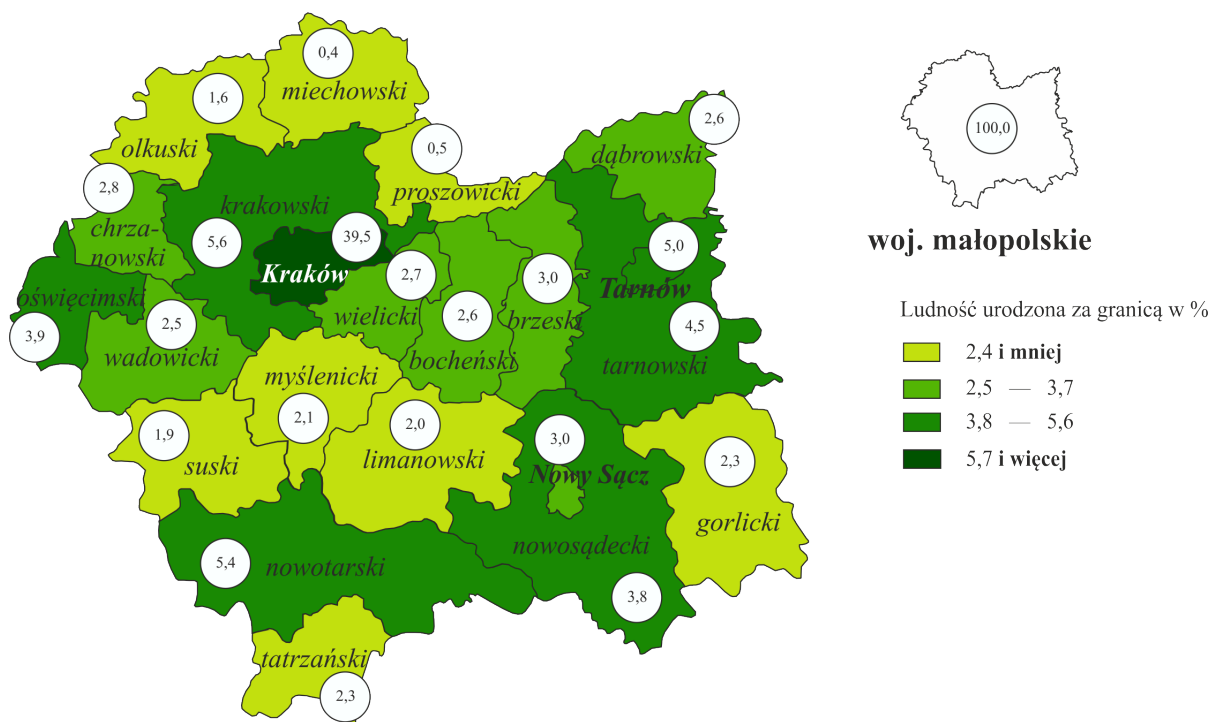
Wykr. 8.3. Ludność urodzona za granicą według krajów urodzenia w 2011 r.

Średnio na każdy 1 tys. mieszkańców województwa małopolskiego przypadało ok. 9 osób urodzonych poza granicami Polski (w kraju ok. 18 osób). Była to druga w kolejności najniższa, po województwie świętokrzyskim (ok. 7 osób) a razem z łódzkim, wielkość w Polsce.

Analogiczny wskaźnik dla powiatów województwa małopolskiego był zróżnicowany i wahał się od ponad 16 w Krakowie do niecałych 3 w powiecie miechowskim.

Mapa 8.1. Urodzeni za granicą według powiatów zamieszkania w 2011 r.

2. Obywatelstwo

Temat obywatelstwa jako przynależności państwowej był przedmiotem badania podczas spisów ludności z lat 1921 i 1931. Spis przeprowadzony w roku 2011 był drugim z kolei spisem w okresie powojennym (po spisie ludności z 2002 r.), gdzie pojawił się powyższy temat.

Według obowiązujących aktualnie norm prawnych, cudzoziemcem w Polsce jest osoba przebywająca na terytorium Polski i nieposiadająca polskiego obywatelstwa. Zgodnie z tą definicją osoba posiadająca obywatelstwo polskie i obywatelstwo innych krajów nie jest cudzoziemcem.

W spisie ludności 2011 istniała możliwość podania trzech obywatelstw zarówno w przypadku obywateli polskich jak i cudzoziemców.

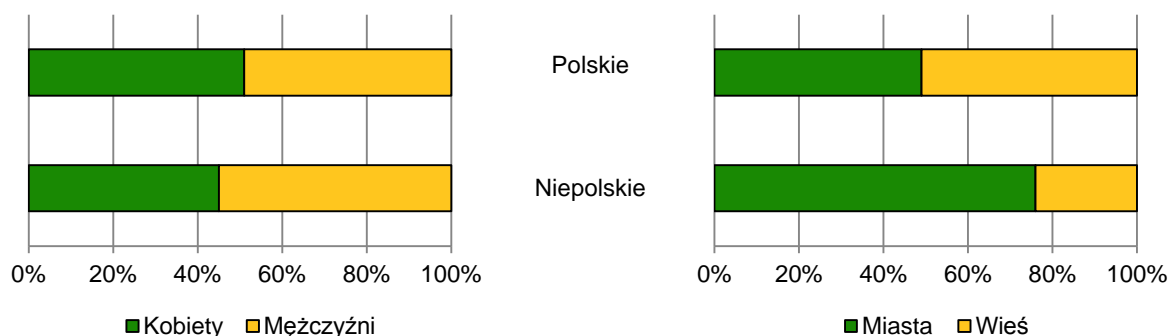
Analizując dane dotyczące tematu obywatelstwa należy podkreślić, że imigranci przebywający czasowo (stali mieszkańcy innych krajów) na obszarze województwa małopolskiego nie zostali wliczeni do ludności faktycznie zamieszkałej, prezentowanej w tym raporcie.

Dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 wykazały, że spośród stałych mieszkańców województwa małopolskiego 99,9% (3332,6 tys. osób) to obywatele Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemcy, czyli osoby nie posiadające polskiego obywatelstwa, oraz osoby nie posiadające obywatelstwa żadnego kraju stanowili zaledwie 0,1% (4,3 tys.) w tym 4165 z nich miało obywatelstwo niepolskie, a 145 osób określiło się jako bezpaństwowcy. Dane ze spisu z 2002 r. ukazywały mniejszą liczbę ludności z obywatelstwem polskim 98,8% (3194,8 tys.). Mniej było również osób z niepolskim obywatelstwem jak i bezpaństwowców - odpowiednio 2536 i 30 osób.

W 2002 r. liczba osób z nieustalonym obywatelstwem wynosiła 35,0 tys. osób (1,1% ogółu populacji). W 2011 r. nie udało się ustalić obywatelstwa dla 0,6 tys. osób tj. 0,02% ludności województwa małopolskiego. Dzięki możliwości skorzystania z systemów informacyjnych administracji publicznej udało się określić obywatelstwo osób, z którymi był utrudniony kontakt podczas spisu (np. z osobami bezdomnymi).

W województwie małopolskim wśród osób z polskim obywatelstwem większość stanowiły kobiety – 51,5%, wśród cudzoziemców 44,8%. Prawie 53% kobiet z niepolskim obywatelstwem przyjechało do Polski z trzech sąsiednich krajów: Ukrainy (31,7%), Rosji (15,2%) oraz Białorusi (6,1%).

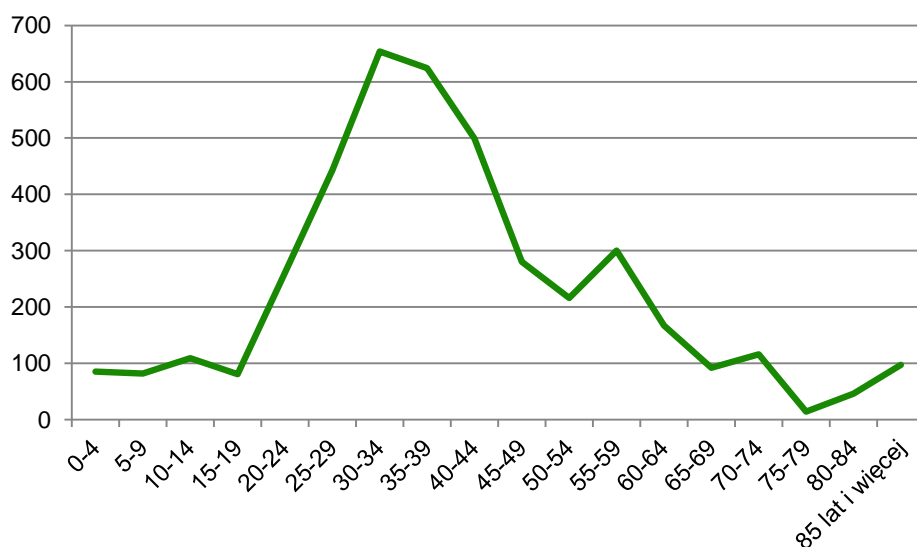
Wykr. 8.4. Ludność według obywatelstwa, płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Rozpatrując miejsce zamieszkania można zauważyć, że 50,9% ludności posiadającej obywatelstwo polskie mieszkało na terenach wiejskich. Osoby z obywatelstwem niepolskim w znacznej większości – 75,8% jako miejsce zamieszkania wybrały obszary miejskie. Miasto Kraków, jako miejsce zamieszkania wybrało 56,1% ogółu cudzoziemców.

W województwie małopolskim niemal 60% cudzoziemców to osoby młode, w wieku 20-44 lat. W tej samej grupie wiekowej populacja z obywatelstwem polskim stanowiła tylko 38%. (patrz wykres 8,5.).

Wykr. 8.5. Ludność z niepolskim obywatelstwem według grup wieku w 2011 r.

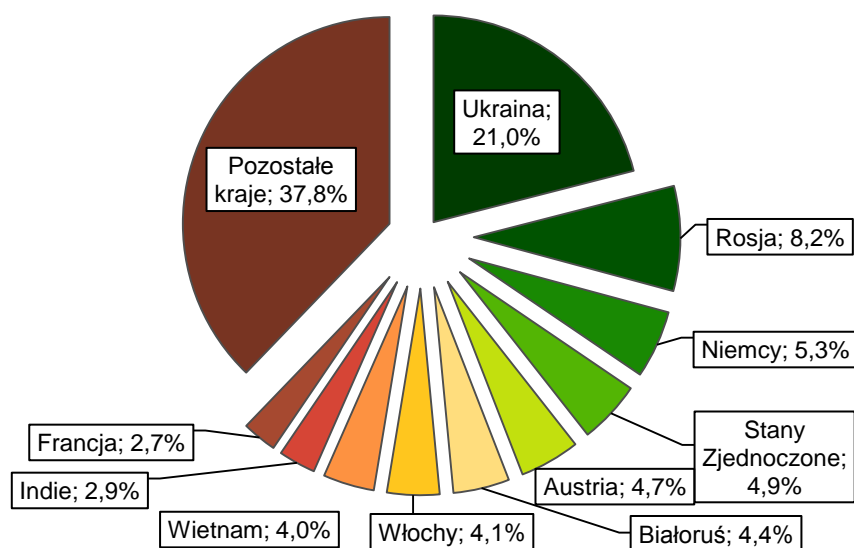
Wśród cudzoziemców mieszkających w województwie małopolskim dominowali obywatele: Ukrainy (21,0% ogółu), Rosji (8,2%), Niemiec (5,3%), Stanów Zjednoczonych (4,9), Austrii (4,7%) oraz Białorusi (4,4%) (patrz wykres 8.6.). Mieszkały tu nacje z 71 różnych państw, z czego kobiety reprezentowały 38 z nich, mężczyźni 63.

Tabl. 8.2. Ludność według kraju obywatelstwa w 2011 r.

Kraj obywatelstwa	Ludność w tys.	Ludność ogółem = 100%	Inny kraj ogółem = 100%
Ogółem	3337,5	100,00	x
Polskie razem	3332,6	99,85	x
wyłącznie polskie ..	3137,9 ^a	94,16 ^a	x
polskie i inne	14,3 ^a	0,43 ^a	x
Niepolskie	4,2	0,12	100,00
w tym:			
Ukraina	0,9	0,03	20,96
Rosja	0,3	0,01	8,16
Niemcy	0,2	0,01	5,31
Stany Zjednoczone	0,2	0,01	4,92
Austria	0,2	0,01	4,66
Białoruś	0,2	0,01	4,44
kraj nieustalony	0,6	0,02	13,90
Bezpaństwowcy	0,2	0,00	3,48
Obywatelstwo nieustalone	0,6	0,02	13,90

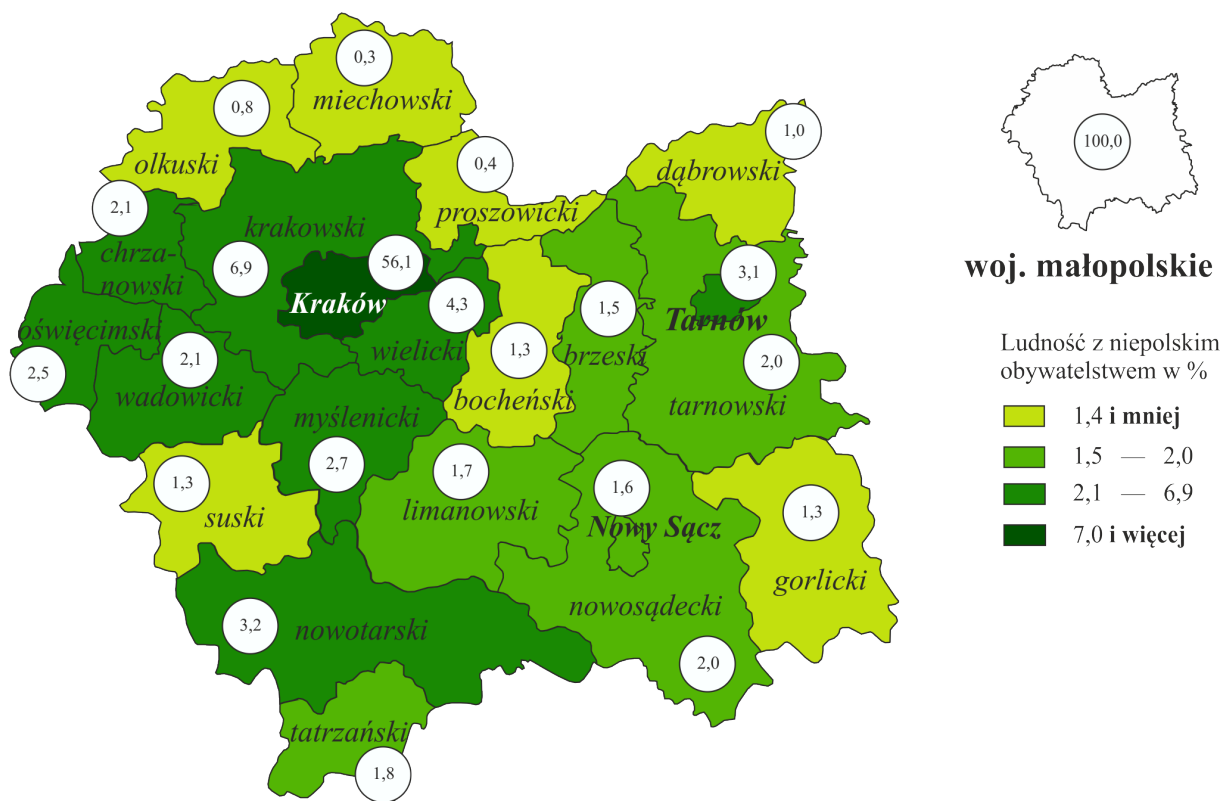
a Wyniki wstępne; w 2011 r. dla około 180,4 tys. osób z obywatelstwem polskim nie ustalono czy mają inne obywatelstwo. W rejestrach jest zapisywane tylko jedno obywatelstwo.

Wykr. 8.6. Ludność z niepolskim obywatelstwem według kraju obywatelstwa w 2011 r.

Dane z NSP 2011 wskazały, że zdecydowana większość (94,1%) ludności województwa małopolskiego posiada jedno obywatelstwo. Zaledwie 0,4% ogółu legitymowało się dwoma lub więcej obywatelstwami. Dla 181,6 tys. osób (5,4%) nie udało się ustalić czy posiadają oni więcej niż jedno obywatelstwo.

Mapa 8.2. Ludność z niepolskim obywatelstwem według powiatów w 2011 r.

Rozpatrując dane ze względu na posiadanie obywatelstwa (polskie/niepolskie) można zauważyć, że 94,2% mieszkańców województwa z obywatelstwem polskim posiadało wyłącznie jedno obywatelstwo. Spośród osób z obywatelstwem niepolskim odsetek ten wyniósł 87,5%. Znikomy procent ludności, zarówno z obywatelstwem polskim jak i niepolskim posiadał dwa lub więcej obywatelstw (odpowiednio 1,5% oraz 0,4%).

W województwie małopolskim na 10 tys. ludności z obywatelstwem polskim przypadało 13 osób z obywatelstwem niepolskim. W rankingu wszystkich województw było to 9 miejsce na równi z województwem zachodniopomorskim oraz województwem lubelskim. Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się województwo mazowieckie – 33, zaś najniższą wartość wskaźnika – 7 odnotowano w województwie świętokrzyskim (wskaźnik dla Polski wynosił 14).

Rozmieszczenie terytorialne ludności z obywatelstwem niepolskim nie było równomierne. W powiatach północnej części województwa liczba ludności z obywatelstwem niepolskim była najmniejsza – poniżej 1,0%. Największa ich zbiorowość, jak już zostało to zaznaczone wcześniej, zamieszkiwało powiat grodzki Kraków (56,1%), a w dalszej kolejności powiat krakowski ziemski (6,9%) oraz powiat wielicki (4,3%). W pozostałych powiatach mieszkało od 1,0% - 3,2% osób z niepolskim obywatelstwem (*patrz mapa 8.2.*).

Rozdział IX.

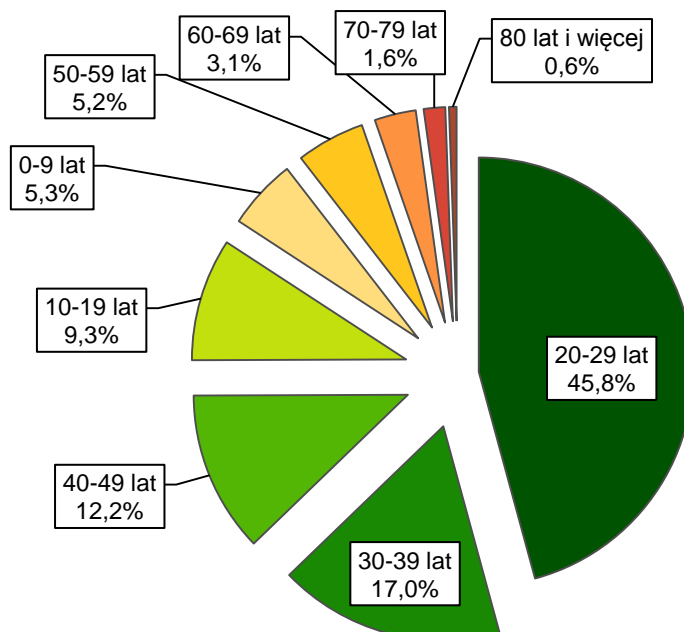
MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT CZASOWY

1. Imigranci przebywający w województwie małopolskim czasowo

Spis ludności 2011 wykazał, że w województwie małopolskim przebywało czasowo 4,9 tys. stałych mieszkańców innych krajów, w tym 3,5 tys. przebywało powyżej 3 miesięcy. Około 2,7 tys. to imigranci przebywający w województwie małopolskim co najmniej 12 miesięcy (według spisu w 2002 r. była to liczba ok. 1,9 tys.). Wśród imigrantów przebywających w województwie małopolskim powyżej 12 miesięcy w 2011 r. przeważały kobiety, które stanowiły 57,1% ogółu, podczas gdy w 2002 r. proporcje kobiet i mężczyzn były zbliżone do siebie.

Imigranci są stosunkowo młodą subpopulacją, około 39% z nich nie przekroczyło 24-ego roku życia, a ponad 60% 30-ego roku życia. Prawie co czwarty imigrant był w wieku 20-24 lata. Najliczniejszą grupę stanowiły kobiety w wieku 20-24 lat (18,2%), natomiast wśród mężczyzn osoby w wieku 25-29 lat (10,8%).

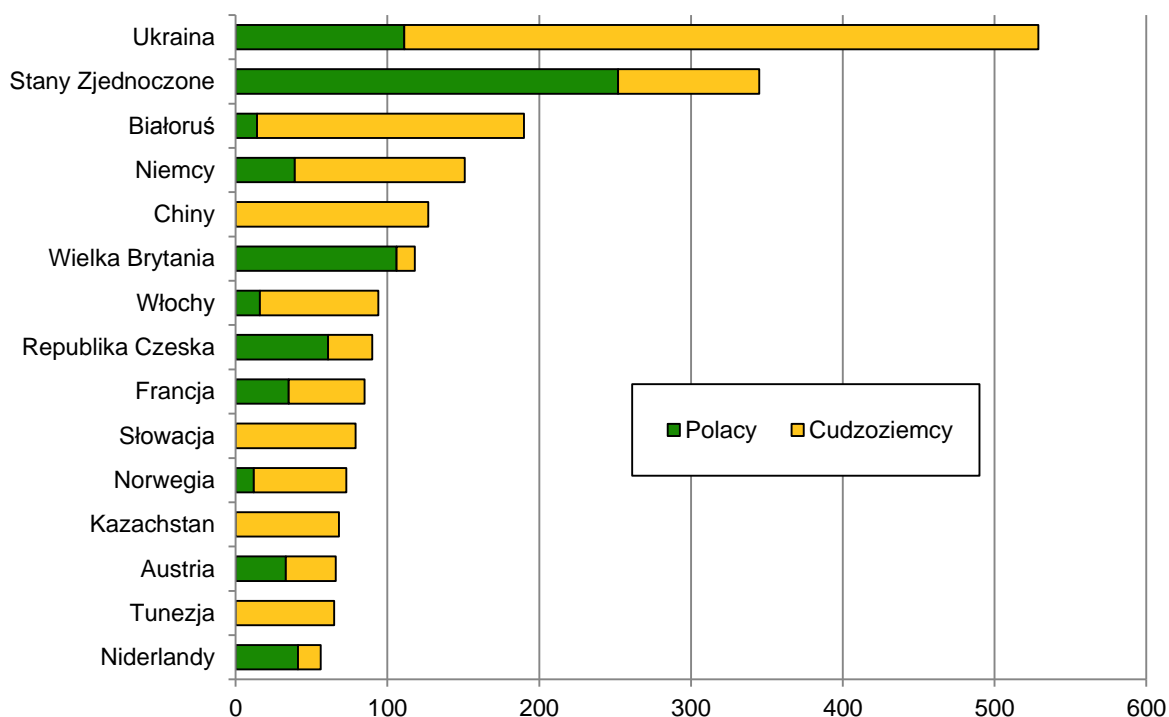
Wykr. 9.1. Struktura imigrantów przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy w województwie małopolskim według grup wieku w 2011 r.

Najwięcej imigrantów pochodziło z krajów sąsiednich – z Ukrainy (ponad 15%), Białorusi (ponad 5%), czy Niemiec (ponad 4%). Wyjątek stanowiły Stany Zjednoczone, które znalazły się na drugim miejscu pod względem liczby imigrantów (blisko 10%). Byli to w większości obywatele polscy (ponad 73%), którzy wcześniej opuścili Polskę na stałe (*patrz wykres 9.2.*).

Wśród imigrantów 74,9% stanowili cudzoziemcy. Polacy, którzy wcześniej opuścili nasz kraj i w czasie spisu przebywali w województwie małopolskim jako stali mieszkańcy innych krajów stanowili 24,9%, natomiast pozostałe 0,2% stanowili bezpaństwowcy oraz osoby o nieustalonym obywatelstwie. Zdecydowaną przewagę Polaków zaobserwowano wśród imigrantów przybyłych z krajów, będących – tradycyjnie lub w ostatnich latach - głównymi krajami emigracji, czyli Stanów Zjednoczonych oraz Wielkiej Brytanii. Najwięcej cudzoziemców pochodziło z Ukrainy, Białorusi, Chin, Niemiec, Stanów Zjednoczonych i Słowacji.

Wykr. 9.2. Imigranci przebywający czasowo powyżej 3 miesięcy w województwie małopolskim według wybranych krajów poprzedniego zamieszkania i obywatelstwa w 2011 r.

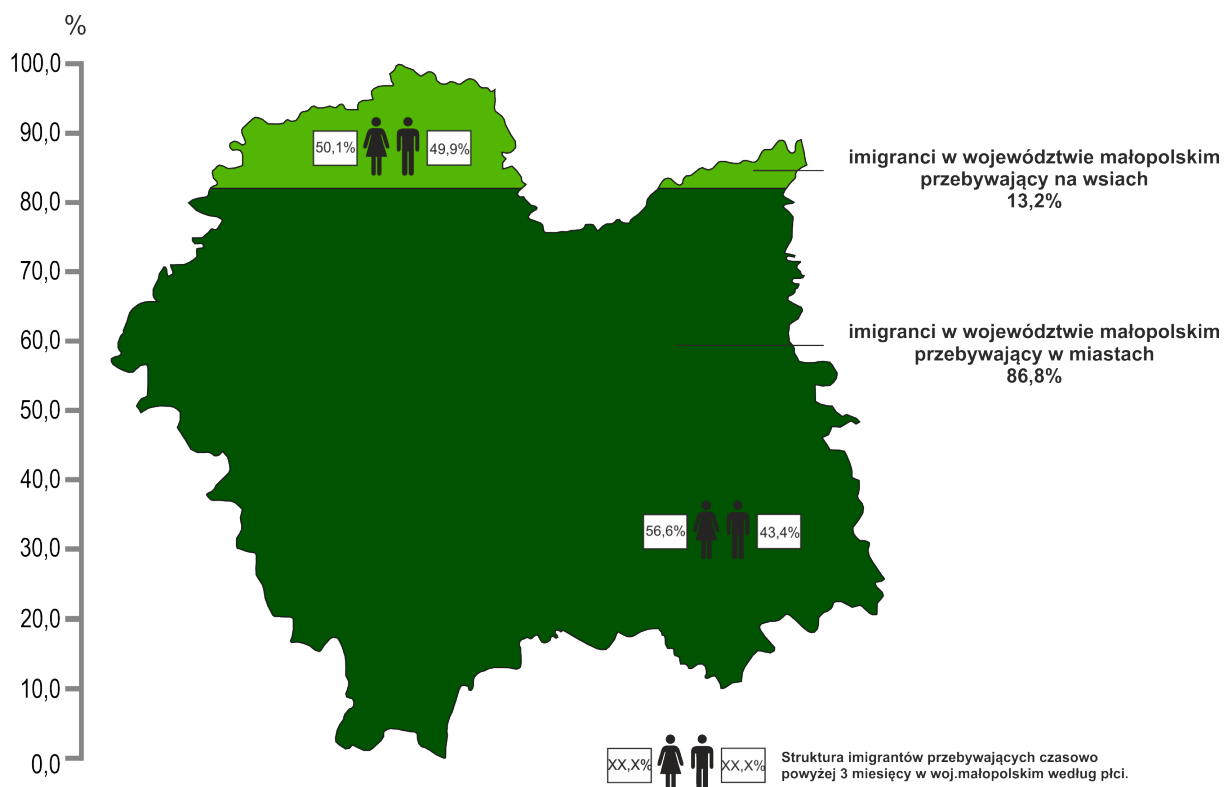

Główna przyczyna przybywania imigrantów na teren województwa małopolskiego była taka sama zarówno w przypadku Polaków, jak i cudzoziemców – były to sprawy rodzinne (obywatele polscy stanowili blisko 56%, cudzoziemcy ponad 22%). Pozostałe przyczyny były uzależnione w większym stopniu od obywatelstwa – wśród

Polaków była to praca (ponad 27%), natomiast wśród cudzoziemców praca i edukacja (odpowiednio 19,1% i 18,1%).

Rozmieszczenie imigrantów na terenie województwa małopolskiego nie było równomierne. Wśród imigrantów, którzy przebywali czasowo na terenie województwa małopolskiego powyżej 3 miesięcy ponad 86% przebywało w miastach, a niespełna 13% na wsi (*patrz wykres 9.3*).

Wykr. 9.3. Struktura imigrantów przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy w województwie małopolskim według płci w 2011 r.

2. Emigranci z województwa małopolskiego przebywający czasowo za granicą

Od momentu akcesji Polski do Unii Europejskiej i otwarciu wielu nowych rynków pracy, zwiększyła się liczba wyjazdów Polaków za granicę. Rejestry i systemy administracyjne nie dostarczają w pełni miarodajnych danych o skali wyjazdów, dlatego istotne wydaje się podjęcie szeroko rozumianej dyskusji w kwestii emigracji Polaków, jaka ma miejsce w ostatnim czasie.

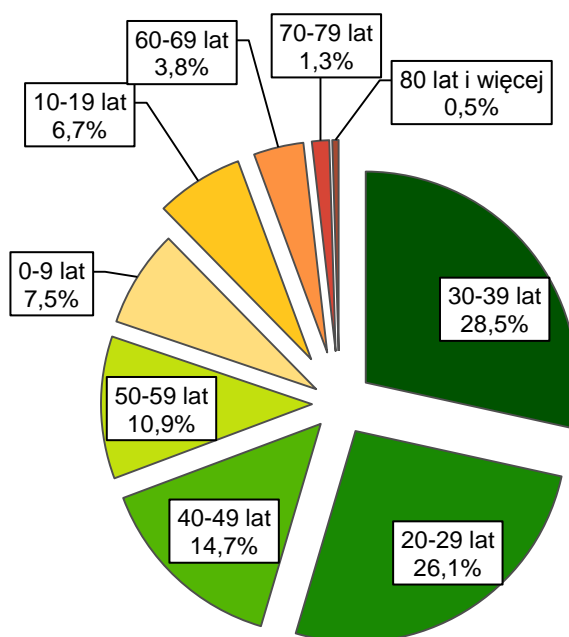
Aktualnie osoby przebywające czasowo za granicą (nawet przez kilka lat) są włączone do stanu ludności zamieszkałej w Polsce. Ludność rezydująca wyklucza emigrantów długookresowych – przebywających za granicą 12 miesięcy lub dłużej.

Według danych sporządzonych na podstawie spisu z 2011 roku wynika, że za granicą powyżej 3 miesięcy przebywało 187,4 tys. mieszkańców województwa małopolskiego. Wśród emigrantów nieznacznie przeważały kobiety, które stanowiły około 51% mieszkańców województwa małopolskiego przebywających poza krajem.

W porównaniu ze spisem 2002 nastąpiło odwrócenie proporcji jeśli chodzi o miejsce zamieszkania emigrantów – z terenów miejskich województwa małopolskiego wyjechało 51,9% ogólnej liczby emigrantów przebywających poza granicami kraju powyżej 3 miesięcy, natomiast 48,1% to osoby, które przed wyjazdem zamieszkiwały tereny wiejskie (w 2002 r. odpowiednio 52,4% stanowiła ludność z terenów wiejskich, 47,6% to osoby mieszkające w mieście). Wśród migrujących osób, zarówno z terenów miejskich jak i wiejskich, dominowały kobiety – odpowiednio 51,2% oraz 50,7%.

Na emigrację zdecydowały się w większości osoby młode. Ponad 26% z nich było w wieku 20-29 lat, a prawie 55% - w wieku 20-39 lat. Dzieci w wieku 0-14 lat stanowiły blisko 11% ogółu emigrantów, a osoby w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej) ponad 5% ogółu emigrantów z województwa małopolskiego.

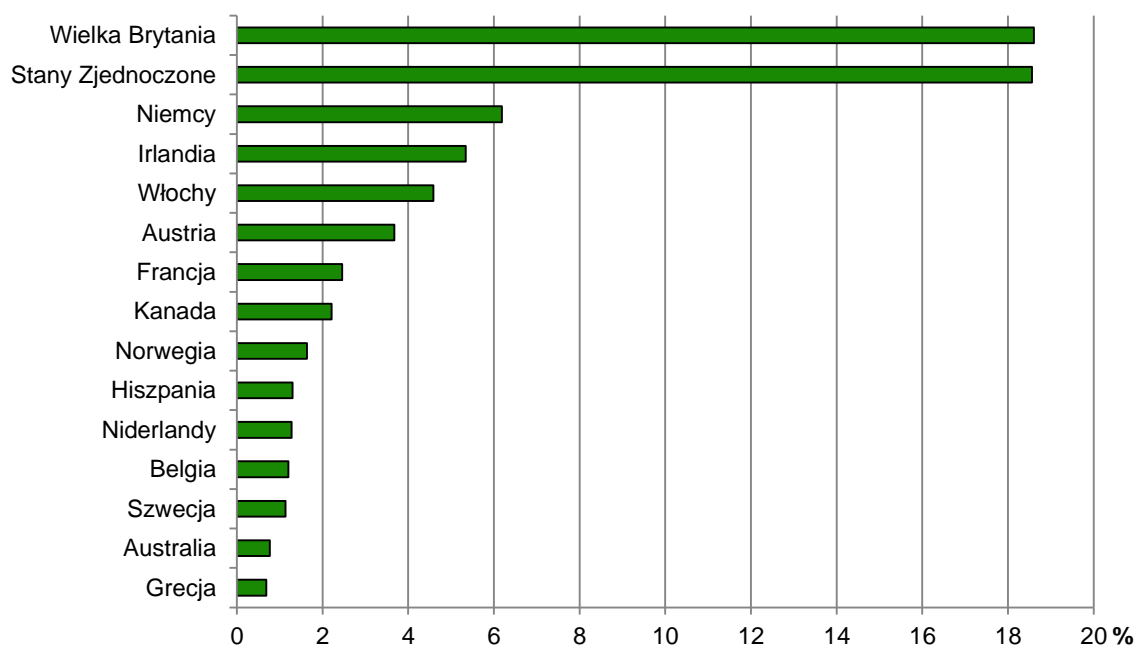
Wykr. 9.4. Struktura emigrantów przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy za granicą według grup wieku w 2011 r.

Najczęstszą przyczyną wyjazdu wśród osób, dla których uzyskano taką informację – była praca (ponad 72%), w tym najwięcej osób wymieniło jako główny powód wyższe zarobki za granicą i trudności w znalezieniu pracy w kraju (odpowiednio 32,3% i 30,4%). Ponad 17% wskazało sprawy rodzinny, w tym najczęściej podawaną przyczyną było towarzyszenie rodzinie, a na drugim miejscu – połączenie rodziny (8,2% i 4,2%). Przyczyny związane z edukacją wymieniło 4,5% ogółu emigrantów (ponad 6% kobiet i 2% mężczyzn).

Najlichniesza zbiorowość polskich emigrantów z województwa małopolskiego przebywała w 2011 r. w Wielkiej Brytanii (18,6%), Stanach Zjednoczonych (18,6%), Niemczech (6,2%), Irlandii (5,3%), Włoszech (4,6%) i Austrii (3,7%).

Wykr. 9.6. Struktura emigrantów z województwa małopolskiego przebywających czasowo powyżej 3 miesięcy za granicą według wybranych krajów przebywania w 2011 r.

Rozdział X.

STRUKTURA NARODOWO-ETNICZNA LUDNOŚCI

Zagadnienia związane z narodowością, językiem i wyznaniem mają w badaniach statystycznych specyficzny charakter, albowiem odnoszą się do szczególnie delikatnych i wrażliwych aspektów życia badanych jednostek.

Warto podkreślić, że wyszczególnione obszary tematyczne są stosunkowo nowymi zagadnieniami badawczymi dla statystyki publicznej, ponieważ pytania o narodowość i język zostały uwzględnione w powszechnych spisach ludności po raz drugi, natomiast pytanie o wyznanie ujęto w formularzu spisowym – po raz pierwszy, w powojennej historii powszechnych spisów ludności w Polsce.

Należy dodać, że mimo metodologii przyjętej do realizacji spisu ludności w 2011 r., zakładającej wykorzystanie zróżnicowanych źródeł danych, informacje z zakresu narodowości, języka i wyznania w zasadzie mogły być pozyskiwane wyłącznie za pomocą otrzymywanych odpowiedzi na pytania w formularzu spisowym.

Ponadto trzeba zauważyć, że istotnym problemem w ustaleniu dokładnej struktury identyfikacji narodowo-etnicznej, językowej i wyznaniowej były dość duże braki danych, spowodowane m.in. nieobecnością objętych badaniem, często całych rodzin- najczęściej przebywających poza granicami kraju.

Z uwagi na powyższe należy podkreślić, że zaprezentowane poniżej dane dotyczące tożsamości narodowo-etnicznych oraz używanego języka w domu, mają charakter wstępny i mogą ulec niewielkim zmianom.

1. Przynależność narodowo-etniczna ludności

Po raz pierwszy w historii polskich spisów powszechnych w 2011 r. umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych, poprzez zamieszczenie na formularzach spisowych dwóch pytań o przynależność narodowo-etniczną. Pierwsze pytanie było sformułowane wprost :” Jaka jest Pana/i narodowość ? ”, natomiast drugie brzmiało następująco: „ Czy odczuwa Pan/i przynależność także do innego narodu lub wspólnoty etnicznej ? ”.

W województwie małopolskim z możliwości wyrażenia podwójnych tożsamości etnicznych skorzystało prawie 18 tys. mieszkańców. Wstępne wyniki uzyskane z badania spisowego wykazały, że wśród respondentów dominowała ludność o jednorodnej polskiej

tożsamości narodowej licząca 3223 tys. osób, co stanowiło 96,6% (patrz tabl. 11.11). W całym kraju udział ludności o jednorodnej polskiej tożsamości był niższy o 2,7 p. proc., obejmował 93,9% populacji.

Ponad 17 tys. (0,5%) mieszkańców województwa małopolskiego określiło, iż posiada zarówno polską, jak i inną niż polska tożsamość narodowo-etniczną, (w kraju 2,2%). Identyfikujący się wyłącznie z niepolską przynależnością narodową lub etniczną tworzyli zbiorowość liczącą około 8 tys. (0,4%), z czego niewielki odsetek ludności (0,01%) – zadeklarował dwie niepolskie narodowości.

Tabl. 10.1. Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.

Identyfikacja narodowo-etniczna	Ludność	
	w tys.	w %
Ogółem	3 337	100,00
Wyłącznie polska	3 223	96,57
Polska i niepolska	17	0,52
Wyłącznie niepolska	8	0,24
w tym dwie niepolskie	0	0,01
Nieustalona	89	2,67
Polska – razem	3 240	97,09
Inna niż polska – razem	25	0,76

Na podstawie wstępnych wyników ostatniego spisu można zauważyć wzrost poczucia odrębności etnicznej społeczności przebywającej w województwie małopolskim, choć w większości przypadków wiąże się to z jednoczesnym odczuwaniem polskiej tożsamości narodowej. Inną narodowość niż polska zadeklarowało niecałe 0,8% osób (25 tys.). W kraju udział osób identyfikujących się z narodowością inna niż polska był wyższy i wyniósł 3,7%. Do najliczniejszych tożsamości narodowo-etnicznych, innych niż narodowość polska, w województwie małopolskim należy zaliczyć identyfikacje: śląską, łemkowską oraz góralską (patrz tabl. 11/2). W sumie odnotowano – jako odpowiedź na pierwsze lub drugie pytanie dotyczące identyfikacji narodowo-etnicznej – liczącą ponad 3 tys. grupę osób ze śląską identyfikacją, przy czym 0,6 tys. badanych wyraziło tożsamość pojedynczą (śląską), zdecydowanie częściej natomiast wskazywano identyfikację śląską łącznie z polską – 2,6 tys. Z ponad 2 tys. ogółu osób deklarujących przynależność łemkowską prawie 1,5 tys. stanowiły takie, które ujawniły przynależność wyłącznie łemkowską, zaś ponad 0,5 tys. polsko-łemkowską. Z góralską, identyfikowała się grupa ponad 2 tys. mieszkańców województwa małopolskiego. W zbiorowości tej, zbliżonej liczebnie do grupy łemkowskiej, proporcje

rozłożyły się odwrotnie, tzn. wyraźna większość (98,2%) wskazała na identyfikację góralską wraz z polską, zaś niewielki odsetek (1,8%) ludności, wskazał przynależność góralską, jako jedyną tożsamość. W całym kraju najczęściej wymienianymi przynależnościami innymi niż polska identyfikacja narodowo-etniczna były: śląska, kaszubska oraz niemiecka.

Wyniki spisu 2002 wykazały, że z ogólnej liczby ludności województwa małopolskiego 98,7% (3 191 tys.) mieszkańców zadeklarowało swoją narodowość jako polską (brak możliwości wyrażenia złożonych tożsamości narodowo-etnicznych). Z inną narodowością niż polską, identyfikowało się 0,3% mieszkańców (ponad 8 tys.). Wówczas najczęściej wymienianymi narodowościami były: romska, słowacka oraz łemkowska.

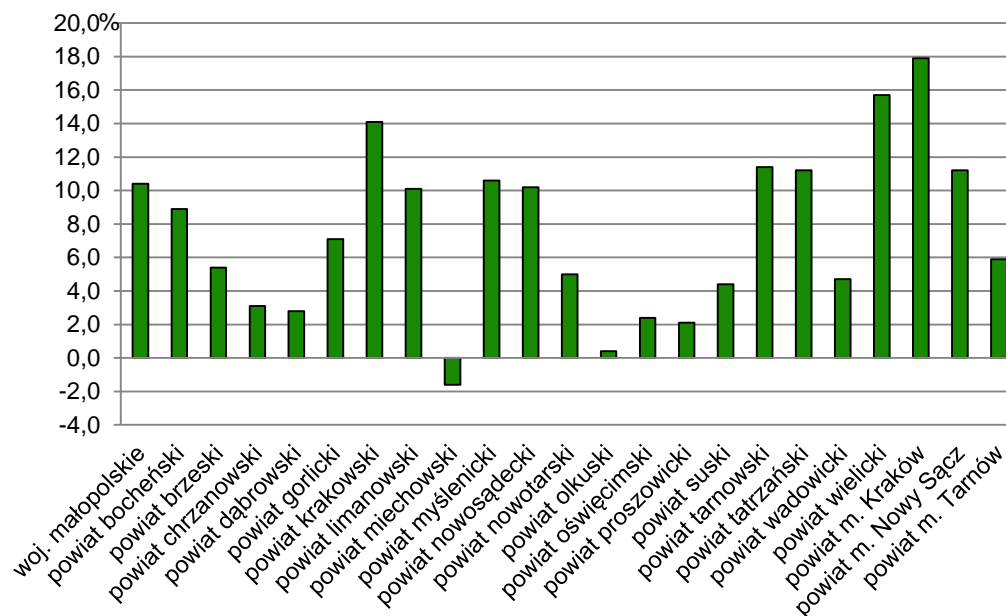
Rozdział XI.

ZASOBY MIESZKANIOWE

1. Stan i rozwój zasobów mieszkaniowych

W trakcie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 spisanych zostało 1088,7 tys. mieszkań, co oznacza wzrost ich liczby o 10,4% w porównaniu ze spisem z roku 2002. Tym samym województwo małopolskie uplasowało się na czwartej pozycji pod względem liczby mieszkań na tle pozostałych województw w kraju.

Wykr. 11.1. Przyrost liczby mieszkań w 2011 w odniesieniu do 2002 r.

W układzie powiatowym największą liczbę mieszkań odnotowano w powiecie m. Kraków (331,1 tys., co stanowiło 30,4% zasobu mieszkaniowego województwa). Najmniejszą liczbą mieszkań charakteryzował się natomiast powiat proszowicki (12,7 tys., tj. 1,2% ogółu mieszkań).

Wielkość mieszkania określa się liczbą izb oraz powierzchnią użytkową przedstawioną w m². W 2011 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w województwie małopolskim wynosiła 73,3 m² (wzrost o 1,8 m² w porównaniu z rokiem 2002), tj. o 4,1 m² więcej niż średnia krajowa. Powiat proszowicki wyróżniał się mieszkaniami o największej przeciętnej powierzchni użytkowej – 96,9 m² (o 23,6 m² więcej niż średnia w województwie). Analogiczna sytuacja miała miejsce podczas spisu w 2002 r.,

kiedy to powiat proszowicki również przodował pod tym względem (91,7 m²). Mieszkaniami o najmniejszej średniej powierzchni charakteryzował się natomiast powiat m. Kraków – 56,1 m² (o 17,2 m² mniej niż średnia wojewódzka).

Tabl. 11.1. Podstawowe informacje o mieszkaniach w 2011 r.

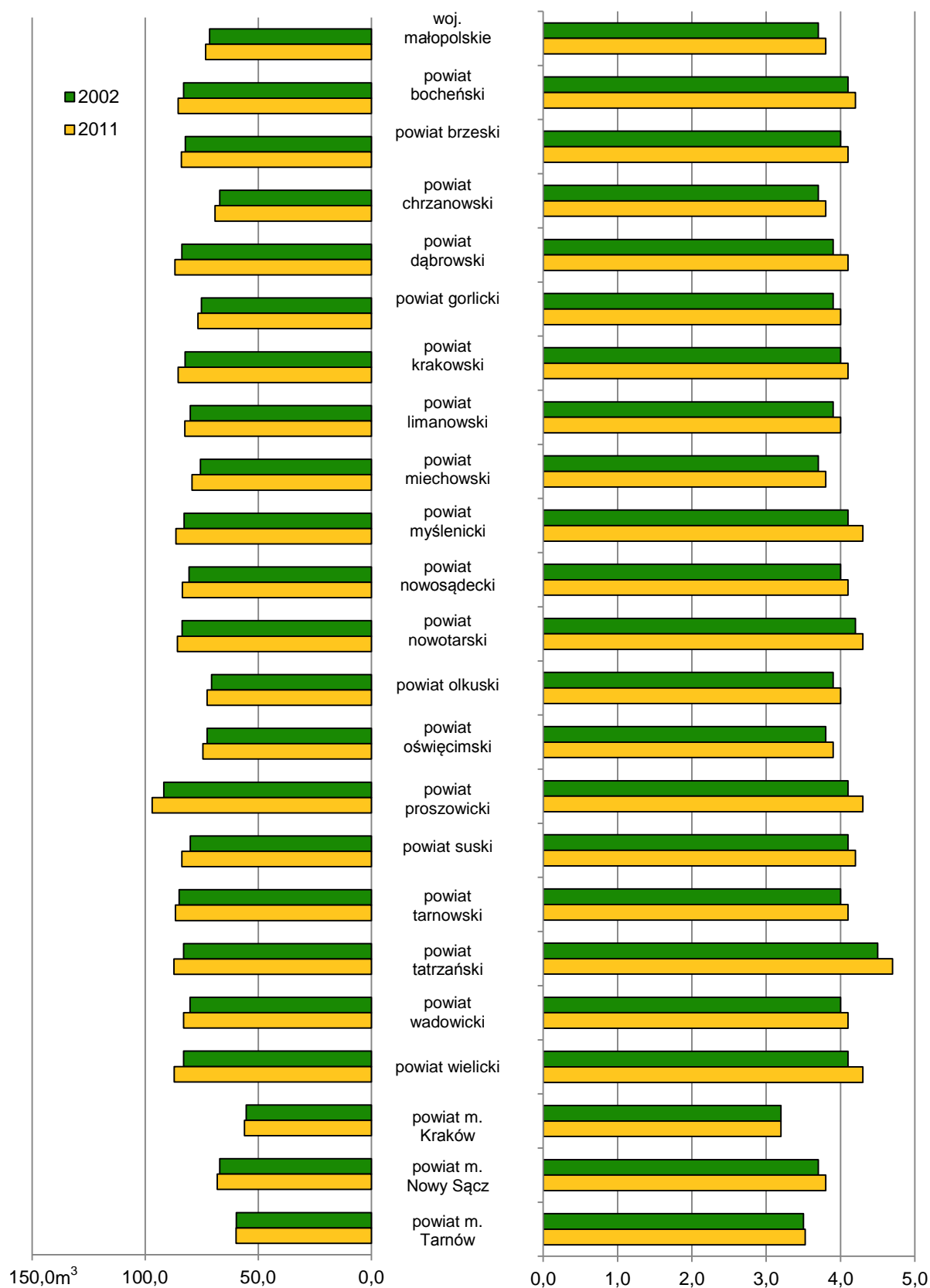
Wyszczególnienie	Mieszkania w tys.	Przeciętna liczba izb w mieszkaniach	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²
WOJEWÓDZTWO	1 088,7	3,82	73,3
Powiaty:			
bocheński	29,7	4,20	85,4
brzeski	26,1	4,08	84,0
chrzanowski	44,0	3,82	69,1
dąbrowski	15,9	4,06	86,8
gorlicki	30,3	4,01	76,6
krakowski	80,6	4,11	85,4
limanowski	32,1	4,04	82,4
miechowski	17,0	3,84	79,3
myślenicki	32,6	4,28	86,4
nowosądecki	51,1	4,11	83,5
nowotarski	50,8	4,34	85,7
olkuski	37,2	3,99	72,6
oświęcimski	49,3	3,93	74,5
proszowicki	12,7	4,29	96,9
suski	23,8	4,23	83,8
tarnowski	50,7	4,13	86,6
tatrzański	23,5	4,71	87,3
wadowicki	44,5	4,14	83,0
wielicki	35,3	4,28	87,1
m. Kraków	331,1	3,20	56,1
m. Nowy Sącz	28,7	3,79	68,1
m. Tarnów	41,9	3,52	59,8

W omawianym 2011 roku najmniejszą grupę stanowiły mieszkania 1-izbowe (3,4% ogółu mieszkań). W latach 2002-2011 zmniejszył się udział mieszkań 2 i 3-izbowych, spadek odpowiednio o 0,6 i 0,5 p.proc. Zdecydowanie natomiast wzrósł udział (o 1,7 p.proc.) mieszkań 5-izbowych i większych – z 23,2% w 2002 r. do 24,9% w roku 2011. Udział mieszkań 4-izbowych w wyżej wymienionym okresie pozostał na niezmiennym poziomie (27,3% ogółu mieszkań).

Wykr. 11.2. Przeciętna powierzchnia użytkowa i przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w latach 2002 i 2011

Przeciętna powierzchnia użytkowa

Przeciętna liczba izb

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 wykazał, że przeciętne mieszkanie w województwie małopolskim składało się z 3,8 izby. Dla porównania w 2002 r. przeciętna liczba izb w mieszkaniu wynosiła 3,7.

Biorąc pod uwagę strukturę mieszkań według powierzchni użytkowej, okazuje się, że największą grupę stanowiły mieszkania o powierzchni użytkowej od 40 do 79 m² (48,3% ogółu mieszkań w województwie małopolskim). Mieszkania małe – do 39 m² stanowiły 17,2%, zaś duże – 80 m² i powyżej – 34,5% ogółu mieszkań w województwie małopolskim.

Tabl. 11.2. Struktura mieszkań według liczby izb w latach 2002 i 2011

Lata	Mieszkania o liczbie izb w % ogółu					Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
	1	2	3	4	5 i więcej	
2002	3,5	15,0	30,5	27,3	23,2	3,73
2011	3,4	14,4	30,0	27,3	24,9	3,82

2. Forma własności mieszkań¹

Na podstawie spisu w 2011 r. ustalono, że dominującą grupę stanowiły zasoby mieszkaniowe będące własnością osób fizycznych (odnotowano 665,3 tys. mieszkań, co stanowiło 61,1% ogółu zasobów w województwie małopolskim). Drugą pozycję pod względem liczebności zasobów mieszkaniowych zajmowały spółdzielnie, w których posiadaniu było 215,1 tys. mieszkań (19,8% ogółu mieszkań). Mieszkania własnościowe stanowiły ponad 70% wyżej wymienionej grupy (152,9 tys. mieszkań), natomiast mieszkania lokatorskie niecałe 30% (62,2 tys.) ogółu mieszkań spółdzielczych.

Analogicznie sytuacja przedstawiała się w ujęciu krajowym. Dominującą grupę stanowiły mieszkania będące własnością osób fizycznych - 50,4% ogółu mieszkań oraz lokale spółdzielcze- 25,4% ogółu zasobów krajowych.

Najmniej liczną grupę stanowiły mieszkania będące własnością: gmin (5,3%), Skarbu Państwa (0,4%), towarzystw budownictwa społecznego (0,2%), zakładów pracy (0,9%) oraz pozostałych podmiotów.

¹ bez mieszkań o nieustalonej własności

3. Wiek mieszkań i ich wyposażenie

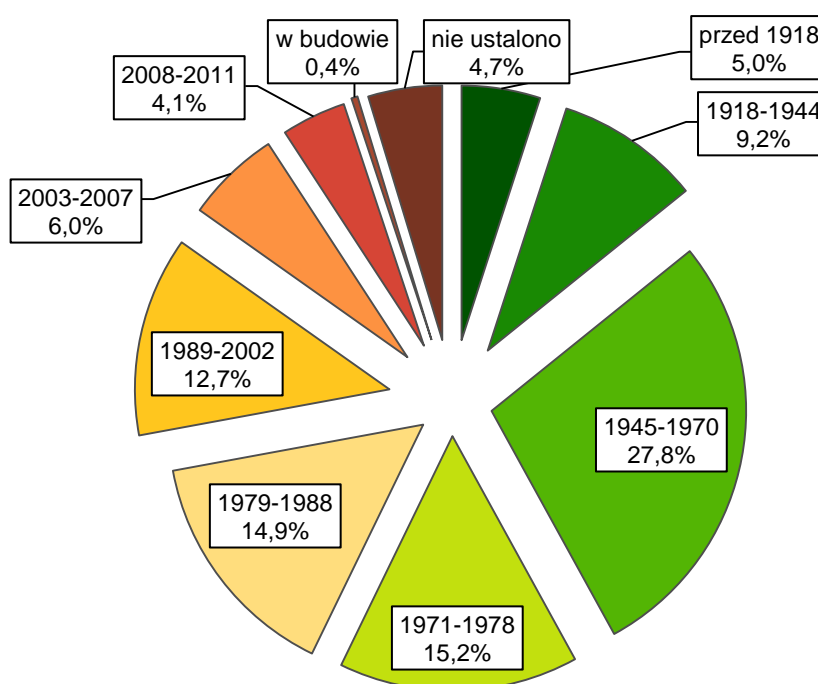
Według danych NSP 2011 mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych do roku 1944 stanowiły 14,2% ogółu zasobów województwa (154,4 tys.). Odnotowano 54,1 tys. mieszkań najstarszych, tj. wybudowanych przed rokiem 1918 (5,0%)

Mieszkania w budynkach wzniesionych po 1944 roku stanowiły około 80,7% ogółu mieszkań w województwie małopolskim (878,5 tys.). W Polsce odsetek ten był niższy i wynosił 75,2% całości zasobu mieszkaniowego.

Podobnie, jak w roku 2002 nadal największą grupę stanowiły mieszkania znajdujące się w budynkach wzniesionych na przestrzeni lat 1945-1970. W roku 2011 odnotowano 302,6 tys. takich mieszkań, co stanowiło 27,8% zasobów mieszkaniowych w województwie. Ich udział zmniejszył się w porównaniu z danymi z NSP 2002 o 3,8 p. proc.

W budynkach najmłodszych, tj. wybudowanych po 2007 roku znajdowało się 44,5 tys. mieszkań, tym samym ich udział w ogóle zasobów mieszkaniowych województwa wynosił 4,1%.

Wykr. 11.3. Struktura liczby mieszkań według roku wybudowania budynku w 2011 r.

W okresie dzielącym oba spisy (2002-2011) wystąpiła wyraźna poprawa w wyposażeniu mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne.

Badanie z 2011 roku wykazało, że analogicznie jak w roku 2002 nadal podstawową instalacją w mieszkaniach był wodociąg, w który było wyposażonych 93,5% mieszkań w województwie (1018,0 tys.; wzrost o 9,7% w stosunku do roku 2002).

Największą liczbę mieszkań wyposażonych w wodociąg (98,5%) odnotowano w miastach na prawach powiatu: Krakowie oraz Tarnowie. Najwięcej mieszkań bez instalacji wodociągowej odnotowano w powiatach: brzeskim, tarnowskim oraz dąbrowskim.

W porównaniu z rokiem 2002 zdecydowanie zwiększyła się liczba mieszkań wyposażonych w łazienkę oraz ustęp (wzrost odpowiednio o 15,2% i 14,9%). Odnotowano również przyrost liczby mieszkań wyposażonych w ciepłą bieżącą wodę (o 11,7%) oraz mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie (o 6,3%).

W województwie małopolskim stopień wyposażenia mieszkań w instalacje (wodociąg, ustęp, łazienkę) kształtował się na podobnym poziomie jak w kraju. Przewidujemy zdecydowanie, jeżeli chodzi o wyposażenie mieszkań w ciepłą bieżącą wodę (województwo – 86,9%, Polska – 82,2% ogółu mieszkań) oraz gaz z sieci (województwo – 54,5%, kraj – 52,8%).

Tabl. 11.3. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2002 i 2011

Lata	Mieszkania ogółem	W tym wyposażone w:					
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	c.o.	gaz z sieci
		w tysiącach					
2002	985,9	928,2	866,6	865,9	846,4	740,9	640,3
2011.....	1 088,7	1 018,0	995,5	997,2	945,5	787,2	593,5
		w odsetkach					
2002	100,0	94,2	87,9	87,8	85,9	75,2	64,9
2011.....	100,0	93,5	91,5	91,6	86,9	72,3	54,5
		Dynamika zmian (2002 r.=100)					
2011.....	110,4	109,7	114,9	115,2	111,7	106,3	92,7

ANEKS TABELARYCZNY
TABL. 1. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I POWIATÓW W 2011 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczy- żni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczy- żni	kobiety	razem	mężczy- żni	kobiety
w tys.									
Woj. małopolskie...	3337,5	1619,8	1717,7	1641,0	776,8	864,2	1696,5	843,0	853,5
powiaty:									
bocheński	103,4	50,8	52,5	32,9	15,8	17,2	70,4	35,1	35,4
brzeski	92,2	45,6	46,6	19,6	9,5	10,2	72,6	36,1	36,5
chrzanowski.....	127,9	62,2	65,8	80,0	38,7	41,3	47,9	23,4	24,5
dąbrowski.....	59,5	29,6	29,9	16,0	7,8	8,2	43,5	21,8	21,7
gorlicki	109,2	54,0	55,2	36,5	17,6	18,9	72,6	36,3	36,3
krakowski	259,7	127,0	132,7	45,0	21,5	23,4	214,7	105,5	109,2
limanowski	126,8	63,4	63,4	22,9	11,2	11,8	103,9	52,3	51,6
miechowski	50,5	24,8	25,7	11,9	5,6	6,4	38,6	19,2	19,4
myślenicki	121,8	60,4	61,4	31,2	15,1	16,1	90,6	45,3	45,2
nowosądecki	207,8	103,7	104,0	37,9	18,2	19,6	169,9	85,5	84,4
nowotarski	188,0	92,0	96,0	53,1	25,2	27,8	134,9	66,8	68,1
olkuski	114,8	56,1	58,7	56,8	27,5	29,3	58,0	28,6	29,4
oświęcimski	155,0	75,5	79,5	84,3	40,3	44,0	70,7	35,3	35,5
proszowicki	44,0	21,7	22,3	7,9	3,8	4,1	36,0	17,9	18,1
suski	83,8	41,5	42,3	20,9	10,0	10,9	62,9	31,5	31,4
tarnowski	197,8	98,1	99,7	24,0	11,7	12,3	173,8	86,3	87,4
tatrzański	67,4	32,4	34,9	27,9	12,9	14,9	39,5	19,5	20,0
wadowicki	158,0	77,5	80,6	45,5	21,7	23,8	112,5	55,7	56,8
wielicki	114,0	55,6	58,4	30,5	14,6	15,9	83,4	41,0	42,5
m. Kraków	757,6	353,6	404,0	757,6	353,6	404,0	-	-	-
m. Nowy Sącz.....	84,3	40,3	44,0	84,3	40,3	44,0	-	-	-
m. Tarnów.....	114,1	53,9	60,1	114,1	53,9	60,1	-	-	-
w odsetkach (struktura pionowa)									
Woj. małopolskie...	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
powiaty:									
bocheński	3,1	3,1	3,1	2,0	2,0	2,0	4,2	4,2	4,1
brzeski	2,8	2,8	2,7	1,2	1,2	1,2	4,3	4,3	4,3
chrzanowski.....	3,8	3,8	3,8	4,9	5,0	4,8	2,8	2,8	2,9
dąbrowski.....	1,8	1,8	1,7	1,0	1,0	1,0	2,6	2,6	2,5
gorlicki	3,3	3,3	3,2	2,2	2,3	2,2	4,3	4,3	4,3
krakowski	7,8	7,8	7,7	2,7	2,8	2,7	12,7	12,5	12,8
limanowski	3,8	3,9	3,7	1,4	1,4	1,4	6,1	6,2	6,0
miechowski	1,5	1,5	1,5	0,7	0,7	0,7	2,3	2,3	2,3
myślenicki	3,6	3,7	3,6	1,9	1,9	1,9	5,3	5,4	5,3
nowosądecki	6,2	6,4	6,1	2,3	2,3	2,3	10,0	10,1	9,9
nowotarski	5,6	5,7	5,6	3,2	3,2	3,2	8,0	7,9	8,0
olkuski	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
oświęcimski	4,6	4,7	4,6	5,1	5,2	5,1	4,2	4,2	4,2
proszowicki	1,3	1,3	1,3	0,5	0,5	0,5	2,1	2,1	2,1
suski	2,5	2,6	2,5	1,3	1,3	1,3	3,7	3,7	3,7
tarnowski	5,9	6,1	5,8	1,5	1,5	1,4	10,2	10,2	10,2
tatrzański	2,0	2,0	2,0	1,7	1,7	1,7	2,3	2,3	2,3
wadowicki	4,7	4,8	4,7	2,8	2,8	2,7	6,6	6,6	6,7
wielicki	3,4	3,4	3,4	1,9	1,9	1,8	4,9	4,9	5,0
m. Kraków	22,7	21,8	23,5	46,2	45,5	46,8	-	-	-
m. Nowy Sącz.....	2,5	2,5	2,6	5,1	5,2	5,1	-	-	-
m. Tarnów.....	3,4	3,3	3,5	7,0	6,9	7,0	-	-	-

TABL. 1. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczy- żni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczy- żni	kobiety	razem	mężczy- żni	kobiety
w odsetkach (struktura pozioma)									
Woj. małopolskie..	100,0	48,5	51,5	49,2	23,3	25,9	50,8	25,3	25,6
powiaty:									
bocheński	100,0	49,2	50,8	31,9	15,3	16,6	68,1	33,9	34,2
brzeski	100,0	49,5	50,5	21,3	10,3	11,0	78,7	39,2	39,5
chrzanowski.....	100,0	48,6	51,4	62,6	30,3	32,3	37,4	18,3	19,1
dąbrowski.....	100,0	49,7	50,3	26,9	13,0	13,8	73,1	36,7	36,5
gorlicki	100,0	49,4	50,6	33,5	16,2	17,3	66,5	33,3	33,3
krakowski	100,0	48,9	51,1	17,3	8,3	9,0	82,7	40,6	42,1
limanowski	100,0	50,0	50,0	18,1	8,8	9,3	81,9	41,2	40,7
miechowski	100,0	49,0	51,0	23,6	11,0	12,6	76,4	38,0	38,4
myślenicki	100,0	49,6	50,4	25,6	12,4	13,2	74,4	37,2	37,1
nowosądecki	100,0	49,9	50,1	18,2	8,8	9,4	81,8	41,2	40,6
nowotarski	100,0	49,0	51,0	28,2	13,4	14,8	71,8	35,5	36,2
olkuski	100,0	48,9	51,1	49,5	24,0	25,5	50,5	24,9	25,6
oświęcimski	100,0	48,7	51,3	54,4	26,0	28,4	45,6	22,7	22,9
proszowicki	100,0	49,3	50,7	18,0	8,6	9,4	82,0	40,7	41,3
suski	100,0	49,5	50,5	25,0	12,0	13,0	75,0	37,5	37,5
tarnowski	100,0	49,6	50,4	12,2	5,9	6,2	87,8	43,6	44,2
tatrzański	100,0	48,2	51,8	41,3	19,2	22,2	58,7	29,0	29,7
wadowicki	100,0	49,0	51,0	28,8	13,8	15,0	71,2	35,3	35,9
wielicki	100,0	48,8	51,2	26,8	12,8	14,0	73,2	35,9	37,3
m. Kraków	100,0	46,7	53,3	100,0	46,7	53,3	-	-	-
m. Nowy Sącz.....	100,0	47,9	52,1	100,0	47,9	52,1	-	-	-
m. Tarnów.....	100,0	47,3	52,7	100,0	47,3	52,7	-	-	-

TABL. 2. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.

Wiek	Ogółem	Mężczy- żni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczy- żni	kobiety	razem	mężczy- żni	kobiety
w tys.									
Ogółem.....	3337,5	1619,8	1717,7	1641,0	776,8	864,2	1696,5	843,0	853,5
0-4 lat.....	186,5	95,7	90,8	83,8	43,0	40,8	102,7	52,7	50,0
5-9	165,8	85,0	80,8	70,1	36,1	34,0	95,7	48,9	46,8
10-14.....	183,7	93,9	89,8	73,3	37,5	35,8	110,4	56,4	54,0
15-19.....	219,0	111,9	107,2	91,3	46,3	45,0	127,8	65,6	62,2
20-24.....	259,8	132,2	127,7	124,2	62,4	61,9	135,6	69,8	65,8
25-29	285,9	143,8	142,1	146,0	72,5	73,6	139,9	71,3	68,6
30-34	271,3	136,8	134,5	140,7	70,3	70,4	130,6	66,6	64,1
35-39	242,0	121,6	120,4	119,2	59,2	60,0	122,9	62,4	60,4
40-44	212,4	107,3	105,1	99,1	49,0	50,1	113,3	58,3	55,0
45-49	212,7	106,8	105,9	99,8	48,0	51,8	112,9	58,8	54,2
50-54	234,3	115,9	118,4	120,6	56,3	64,3	113,6	59,6	54,0
55-59	224,4	108,2	116,1	124,8	57,0	67,8	99,6	51,3	48,3
60-64	183,9	85,0	98,9	104,4	46,2	58,2	79,5	38,8	40,7
65-69	120,4	53,2	67,1	67,9	29,5	38,4	52,5	23,7	28,7
70-74	118,4	48,7	69,7	62,9	25,3	37,7	55,4	23,4	32,1
75-79	101,5	38,3	63,1	53,3	19,9	33,4	48,2	18,4	29,7
80-84	70,0	23,4	46,7	36,1	12,2	23,9	33,9	11,2	22,7
85-89	34,6	9,6	25,0	17,7	5,0	12,7	16,9	4,6	12,3
90-94	8,6	2,1	6,5	4,4	1,1	3,3	4,2	1,0	3,2
95-99	2,0	0,4	1,6	1,1	0,2	0,9	0,9	0,2	0,7
100 lat i więcej.....	0,3	0,1	0,2	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1

TABL. 2. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

Wiek	Ogółem	Mężczy- źni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczy- źni	kobiety	razem	mężczy- źni	kobiety
w odsetkach (struktura pionowa)									
Ogółem.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-4 lat.....	5,6	5,9	5,3	5,1	5,5	4,7	6,1	6,3	5,9
5-9.....	5,0	5,2	4,7	4,3	4,6	3,9	5,6	5,8	5,5
10-14.....	5,5	5,8	5,2	4,5	4,8	4,1	6,5	6,7	6,3
15-19.....	6,6	6,9	6,2	5,6	6,0	5,2	7,5	7,8	7,3
20-24.....	7,8	8,2	7,4	7,6	8,0	7,2	8,0	8,3	7,7
25-29.....	8,6	8,9	8,3	8,9	9,3	8,5	8,2	8,5	8,0
30-34.....	8,1	8,4	7,8	8,6	9,0	8,2	7,7	7,9	7,5
35-39.....	7,3	7,5	7,0	7,3	7,6	6,9	7,2	7,4	7,1
40-44.....	6,4	6,6	6,1	6,0	6,3	5,8	6,7	6,9	6,4
45-49.....	6,4	6,6	6,2	6,1	6,2	6,0	6,7	7,0	6,3
50-54.....	7,0	7,2	6,9	7,4	7,3	7,4	6,7	7,1	6,3
55-59.....	6,7	6,7	6,8	7,6	7,3	7,8	5,9	6,1	5,7
60-64.....	5,5	5,2	5,8	6,4	6,0	6,7	4,7	4,6	4,8
65-69.....	3,6	3,3	3,9	4,1	3,8	4,4	3,1	2,8	3,4
70-74.....	3,5	3,0	4,1	3,8	3,3	4,4	3,3	2,8	3,8
75-79.....	3,0	2,4	3,7	3,2	2,6	3,9	2,8	2,2	3,5
80-84.....	2,1	1,4	2,7	2,2	1,6	2,8	2,0	1,3	2,7
85-89.....	1,0	0,6	1,5	1,1	0,6	1,5	1,0	0,6	1,4
90-94.....	0,3	0,1	0,4	0,3	0,1	0,4	0,2	0,1	0,4
95-99.....	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
100 lat i więcej.....	0,0	0,	00,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
w odsetkach (struktura pozioma)									
Ogółem.....	100,0	48,5	51,5	49,2	23,3	25,9	50,8	25,3	25,6
0-4 lat.....	100,0	51,3	48,7	44,9	23,0	21,9	55,1	28,3	26,8
5-9.....	100,0	51,3	48,7	42,3	21,8	20,5	57,7	29,5	28,2
10-14.....	100,0	51,1	48,9	39,9	20,4	19,5	60,1	30,7	29,4
15-19.....	100,0	51,1	48,9	41,7	21,1	20,5	58,3	29,9	28,4
20-24.....	100,0	50,9	49,1	47,8	24,0	23,8	52,2	26,9	25,3
25-29.....	100,0	50,3	49,7	51,1	25,3	25,7	48,9	24,9	24,0
30-34.....	100,0	50,4	49,6	51,9	25,9	26,0	48,1	24,5	23,6
35-39.....	100,0	50,2	49,8	49,2	24,5	24,8	50,8	25,8	25,0
40-44.....	100,0	50,5	49,5	46,7	23,1	23,6	53,3	27,4	25,9
45-49.....	100,0	50,2	49,8	46,9	22,6	24,3	53,1	27,6	25,5
50-54.....	100,0	49,5	50,5	51,5	24,0	27,5	48,5	25,4	23,1
55-59.....	100,0	48,2	51,8	55,6	25,4	30,2	44,4	22,8	21,5
60-64.....	100,0	46,2	53,8	56,8	25,1	31,6	43,2	21,1	22,1
65-69.....	100,0	44,2	55,8	56,4	24,5	31,9	43,6	19,7	23,9
70-74.....	100,0	41,1	58,9	53,2	21,4	31,8	46,8	19,7	27,1
75-79.....	100,0	37,8	62,2	52,5	19,6	32,9	47,5	18,2	29,3
80-84.....	100,0	33,4	66,6	51,5	17,3	34,2	48,5	16,0	32,5
85-89.....	100,0	27,8	72,2	51,2	14,4	36,8	48,8	13,4	35,4
90-94.....	100,0	24,4	75,6	51,4	12,6	38,8	48,6	11,9	36,8
95-99.....	100,0	20,7	79,3	55,2	10,8	44,4	44,8	9,9	34,9
100 lat i więcej.....	100,0	18,5	81,5	65,3	12,1	53,2	34,7	6,4	28,3

**TABL. 3. WSPÓLCZYNNIK FEMINIZACJI I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA
WEDŁUG POWIATÓW W 2011 R.**

Wyszczególnienie	Współczynnik feminizacji			Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km ²)		
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś
Woj. małopolskie.....	106	111	101	220	991	125
powiaty:						
bocheński	103	109	101	159	946	115
brzeski	102	107	101	156	758	129
chrzanowski.....	106	107	105	344	697	187
dąbrowski.....	101	106	99	112	534	87
gorlicki	102	107	100	113	755	80
krakowski	104	109	104	211	931	182
limanowski	100	106	99	133	501	115
miechowski	104	114	101	75	770	59
myślenicki	102	107	100	181	524	148
nowosądecki	100	108	99	134	282	121
nowotarski	104	110	102	127	442	100
olkuski	105	106	103	186	567	113
oświęcimski	105	109	101	382	918	226
proszowicki	103	110	101	106	544	91
suski	102	108	100	122	305	102
tarnowski	102	105	101	140	257	132
tatrzański	108	115	103	143	331	103
wadowicki	104	109	102	245	1726	183
wielicki	105	109	104	277	749	226
m. Kraków	114	114	-	2318	2319	-
m. Nowy Sącz.....	109	109	-	1464	1464	-
m. Tarnów.....	111	111	-	1576	1576	-

**TABL. 4. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW
W 2011 R.**

Wyszczególnienie	Ogółem	Przed- produ- kcyjny	Produkcyjny			Popro- dukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
w tys.						
Woj. małopolskie.....	3337,5	660,3	2122,5	1366,2	756,3	554,6
powiaty:						
bocheński	103,4	22,7	65,3	42,7	22,7	15,3
brzeski	92,2	20,2	57,9	38,0	19,9	14,1
chrzanowski.....	127,9	21,6	83,1	49,8	33,3	23,2
dąbrowski.....	59,5	12,1	37,9	25,0	12,9	9,5
gorlicki	109,2	23,2	68,5	43,8	24,7	17,5
krakowski	259,7	52,5	166,5	105,9	60,6	40,7
limanowski	126,8	32,5	76,9	51,8	25,1	17,4
miechowski	50,5	9,2	31,0	19,0	12,0	10,3
myślenicki	121,8	28,0	77,2	50,8	26,4	16,6
nowosądecki	207,8	52,4	127,9	86,2	41,6	27,5
nowotarski	188,0	43,0	117,3	77,9	39,4	27,6
olkuski	114,8	20,2	74,5	44,9	29,6	20,2
oświęcimski	155,0	28,3	99,0	61,2	37,9	27,7
proszowicki	44,0	8,5	27,6	17,4	10,2	7,8
suski	83,8	18,5	51,9	33,6	18,4	13,4
tarnowski	197,8	43,9	123,5	81,9	41,6	30,4
tatrzański	67,4	13,8	42,3	26,9	15,4	11,3
wadowicki	158,0	33,1	100,4	64,6	35,8	24,5
wielicki	114,0	24,2	73,3	47,5	25,8	16,6
m. Kraków	757,6	116,8	493,0	317,6	175,4	147,8
m. Nowy Sącz.....	84,3	16,4	54,1	34,4	19,7	13,7
m. Tarnów.....	114,1	19,2	73,3	45,2	28,1	21,6
w odsetkach (struktura pozioma)						
Woj. małopolskie.....	100,0	19,8	63,6	40,9	22,7	16,6
powiaty:						
bocheński	100,0	22,0	63,2	41,3	21,9	14,8
brzeski	100,0	21,9	62,8	41,2	21,6	15,2
chrzanowski.....	100,0	16,9	65,0	38,9	26,0	18,1
dąbrowski.....	100,0	20,4	63,7	42,0	21,7	15,9
gorlicki	100,0	21,3	62,7	40,2	22,6	16,0
krakowski	100,0	20,2	64,1	40,8	23,3	15,7
limanowski	100,0	25,6	60,7	40,9	19,8	13,7
miechowski	100,0	18,2	61,4	37,6	23,8	20,4
myślenicki	100,0	23,0	63,4	41,7	21,7	13,6
nowosądecki	100,0	25,2	61,5	41,5	20,0	13,3
nowotarski	100,0	22,9	62,4	41,5	20,9	14,7
olkuski	100,0	17,6	64,9	39,1	25,7	17,6
oświęcimski	100,0	18,3	63,9	39,5	24,4	17,9
proszowicki	100,0	19,4	62,8	39,6	23,2	17,8
suski	100,0	22,0	62,0	40,0	21,9	16,0
tarnowski	100,0	22,2	62,4	41,4	21,0	15,4
tatrzański	100,0	20,4	62,8	40,0	22,9	16,7
wadowicki	100,0	21,0	63,5	40,9	22,6	15,5
wielicki	100,0	21,2	64,3	41,6	22,6	14,5
m. Kraków	100,0	15,4	65,1	41,9	23,1	19,5
m. Nowy Sącz.....	100,0	19,5	64,2	40,8	23,4	16,3
m. Tarnów.....	100,0	16,8	64,3	39,6	24,7	18,9

**TABL. 4. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW
W 2011 R. (cd.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Przed- produ- kcyjny	Produkcyjny			Popro- dukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
w tys.						
Miasta.....	1641,0	277,8	1061,3	669,9	391,5	301,8
powiaty:						
bocheński	32,9	6,6	21,2	13,5	7,7	5,2
brzeski	19,6	3,7	12,8	8,0	4,7	3,2
chrzanowski.....	80,0	13,2	52,7	31,3	21,4	14,2
dąbrowski.....	16,0	3,0	10,7	6,9	3,8	2,3
gorlicki	36,5	6,6	23,8	14,4	9,4	6,1
krakowski	45,0	8,2	28,9	18,0	10,9	7,9
limanowski	22,9	5,0	14,4	9,4	5,1	3,5
miechowski	11,9	2,0	7,6	4,6	3,0	2,3
myślenicki	31,2	6,4	20,0	12,9	7,1	4,8
nowosądecki	37,9	7,4	24,0	15,0	8,9	6,5
nowotarski	53,1	10,4	33,4	21,4	12,0	9,2
olkuski	56,8	9,3	38,1	22,3	15,8	9,4
oświęcimski	84,3	14,2	53,6	32,5	21,1	16,5
proszowicki	7,9	1,4	5,1	3,2	1,9	1,4
suski	20,9	4,0	13,2	8,2	5,0	3,7
tarnowski	24,0	4,9	15,3	9,9	5,4	3,8
tatrzański	27,9	4,8	17,4	10,5	7,0	5,6
wadowicki	45,5	8,2	29,2	18,0	11,1	8,1
wielicki	30,5	6,0	19,5	12,7	6,8	5,0
m. Kraków	757,6	116,8	493,0	317,6	175,4	147,8
m. Nowy Sącz.....	84,3	16,4	54,1	34,4	19,7	13,7
m. Tarnów.....	114,1	19,2	73,3	45,2	28,1	21,6
w odsetkach (struktura pozioma)						
Miasta.....	100,0	16,9	64,7	40,8	23,9	18,4
powiaty:						
bocheński	100,0	20,1	64,2	40,9	23,3	15,7
brzeski	100,0	18,9	65,0	40,9	24,0	16,1
chrzanowski.....	100,0	16,5	65,8	39,0	26,8	17,7
dąbrowski.....	100,0	19,0	66,8	43,1	23,7	14,2
gorlicki	100,0	18,0	65,2	39,4	25,8	16,8
krakowski	100,0	18,1	64,3	40,0	24,3	17,5
limanowski	100,0	22,0	62,8	40,8	22,1	15,2
miechowski	100,0	16,8	63,9	38,5	25,4	19,3
myślenicki	100,0	20,6	64,0	41,2	22,8	15,4
nowosądecki	100,0	19,6	63,3	39,8	23,6	17,1
nowotarski	100,0	19,6	63,0	40,3	22,6	17,4
olkuski	100,0	16,3	67,0	39,3	27,8	16,6
oświęcimski	100,0	16,9	63,6	38,6	25,0	19,6
proszowicki	100,0	18,0	64,7	40,6	24,1	17,2
suski	100,0	19,3	63,1	39,2	23,9	17,6
tarnowski	100,0	20,2	63,8	41,2	22,6	16,0
tatrzański	100,0	17,2	62,6	37,6	25,0	20,2
wadowicki	100,0	18,0	64,1	39,6	24,4	17,9
wielicki	100,0	19,7	64,0	41,6	22,4	16,3
m. Kraków	100,0	15,4	65,1	41,9	23,1	19,5
m. Nowy Sącz.....	100,0	19,5	64,2	40,8	23,4	16,3
m. Tarnów.....	100,0	16,8	64,3	39,6	24,7	18,9

**TABL. 4. LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIATÓW
W 2011 R. (dok.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Przed- produ- kcyjny	Produkcyjny			Popro- dukcyjny
			razem	mobilny	niemobilny	
w tys.						
Wieś.....	1696,5	382,5	1061,2	696,3	364,9	252,8
powiaty:						
bocheński	70,4	16,1	44,2	29,2	15,0	10,1
brzeski	72,6	16,5	45,2	29,9	15,2	10,9
chrzanowski.....	47,9	8,5	30,4	18,5	11,9	9,0
dąbrowski.....	43,5	9,1	27,2	18,1	9,1	7,2
gorlicki	72,6	16,6	44,7	29,4	15,2	11,3
krakowski	214,7	44,3	137,6	87,9	49,7	32,8
limanowski	103,9	27,4	62,5	42,5	20,0	13,9
miechowski	38,6	7,2	23,4	14,4	9,0	8,0
myślenicki	90,6	21,5	57,2	37,9	19,3	11,8
nowosądecki	169,9	44,9	103,9	71,2	32,7	21,1
nowotarski	134,9	32,7	83,9	56,5	27,4	18,4
olkuski	58,0	10,9	36,4	22,6	13,8	10,8
oświęcimski	70,7	14,1	45,4	28,7	16,8	11,2
proszowicki	36,0	7,1	22,5	14,2	8,3	6,5
suski	62,9	14,4	38,7	25,4	13,4	9,7
tarnowski	173,8	39,1	108,2	72,0	36,1	26,5
tatrzański	39,5	9,0	24,9	16,4	8,5	5,7
wadowicki	112,5	24,9	71,2	46,6	24,7	16,4
wielicki	83,4	18,2	53,7	34,8	18,9	11,6
m. Kraków	-	-	-	-	-	-
m. Nowy Sącz.....	-	-	-	-	-	-
m. Tarnów.....	-	-	-	-	-	-
w odsetkach (struktura pozioma)						
Wieś.....	100,0	22,5	62,6	41,0	21,5	14,9
powiaty:						
bocheński	100,0	22,9	62,7	41,5	21,3	14,4
brzeski	100,0	22,8	62,2	41,3	21,0	15,0
chrzanowski.....	100,0	17,6	63,5	38,7	24,8	18,9
dąbrowski.....	100,0	20,9	62,6	41,6	21,0	16,5
gorlicki	100,0	22,9	61,5	40,5	21,0	15,6
krakowski	100,0	20,7	64,1	41,0	23,1	15,3
limanowski	100,0	26,4	60,2	40,9	19,3	13,4
miechowski	100,0	18,7	60,6	37,3	23,3	20,7
myślenicki	100,0	23,8	63,2	41,9	21,3	13,0
nowosądecki	100,0	26,4	61,1	41,9	19,2	12,4
nowotarski	100,0	24,2	62,2	41,9	20,3	13,6
olkuski	100,0	18,7	62,7	39,0	23,8	18,5
oświęcimski	100,0	19,9	64,3	40,5	23,7	15,8
proszowicki	100,0	19,7	62,4	39,4	23,0	17,9
suski	100,0	23,0	61,6	40,3	21,3	15,4
tarnowski	100,0	22,5	62,2	41,5	20,8	15,3
tatrzański	100,0	22,7	63,0	41,6	21,4	14,3
wadowicki	100,0	22,2	63,3	41,4	21,9	14,5
wielicki	100,0	21,8	64,4	41,7	22,7	13,9
m. Kraków	-	-	-	-	-	-
m. Nowy Sącz.....	-	-	-	-	-	-
m. Tarnów.....	-	-	-	-	-	-

TABL. 5. WSPÓLCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2011 R.
(liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)

Wyszczególnienie	Ogółem			Miasta			Wieś		
	razem	w tym w wieku:		razem	w tym w wieku:		razem	w tym w wieku:	
		przedpro- dukcyjnym	popro- dukcyjnym		przedpro- dukcyjnym	popro- dukcyjnym		przedpro- dukcyjnym	popro- dukcyjnym
Woj. małopolskie.....	57,2	31,1	26,1	54,6	26,2	28,4	59,9	36,0	23,8
powiaty:									
bocheński	58,2	34,8	23,4	55,7	31,3	24,4	59,4	36,5	23,0
brzeski	59,2	34,9	24,3	53,9	29,1	24,8	60,7	36,6	24,1
chrzanowski.....	53,9	26,0	27,9	51,9	25,0	26,9	57,5	27,8	29,7
dąbrowski.....	57,0	32,0	25,0	49,7	28,4	21,2	59,8	33,4	26,4
gorlicki	59,4	33,9	25,5	53,4	27,6	25,8	62,6	37,2	25,4
krakowski	55,9	31,5	24,4	55,4	28,2	27,2	56,1	32,2	23,8
limanowski	64,8	42,2	22,6	59,1	35,0	24,2	66,2	43,9	22,3
miechowski	62,9	29,7	33,2	56,4	26,2	30,2	65,0	30,8	34,2
myślenicki	57,7	36,2	21,5	56,3	32,2	24,1	58,2	37,6	20,6
nowosądecki	62,5	40,9	21,5	57,9	30,9	27,0	63,5	43,3	20,3
nowotarski	60,3	36,7	23,6	58,8	31,1	27,7	60,9	38,9	21,9
olkuski	54,2	27,1	27,1	49,2	24,4	24,8	59,4	29,9	29,6
oświęcimski	56,5	28,6	27,9	57,2	26,5	30,8	55,6	31,0	24,6
proszowicki	59,3	30,9	28,3	54,5	27,9	26,7	60,3	31,6	28,7
suski	61,4	35,6	25,8	58,5	30,6	28,0	62,4	37,3	25,1
tarnowski	60,2	35,6	24,6	56,9	31,7	25,1	60,7	36,1	24,5
tatrzański	59,2	32,5	26,6	59,9	27,6	32,3	58,7	36,0	22,7
wadowicki	57,4	33,0	24,4	56,0	28,2	27,9	58,0	35,0	23,0
wielicki	55,6	33,0	22,6	56,3	30,8	25,5	55,3	33,8	21,6
m. Kraków	53,7	23,7	30,0	53,7	23,7	30,0	-	-	-
m. Nowy Sącz	55,7	30,4	25,4	55,7	30,4	25,4	-	-	-
m. Tarnów.....	55,6	26,1	29,5	55,6	26,1	29,5	-	-	-

TABL. 6. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R.

Wiek	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
w tys.						
Ogółem						
Razem.....	2 801,5	857,4	1 588,3	248,9	94,7	12,3
15-19 lat.....	219,0	216,8	0,9	-	0,0	1,4
20-24.....	259,8	225,9	31,8	0,0	0,4	1,7
25-29.....	285,9	148,1	132,7	0,2	3,5	1,4
30-34.....	271,3	75,7	185,6	0,7	8,2	1,3
35-39.....	242,0	45,9	182,0	1,5	11,7	1,0
40-44.....	212,4	31,8	165,0	2,6	12,1	0,9
45-49.....	212,7	27,8	166,3	5,6	12,2	0,9
50-54.....	234,3	26,1	182,5	11,0	13,5	1,1
55-59.....	224,4	20,6	171,5	19,0	12,4	0,9
60-64.....	183,9	14,3	134,8	25,9	8,4	0,6
65-69.....	120,4	7,6	81,7	25,8	5,1	0,3
70-74.....	118,4	5,7	70,9	38,1	3,4	0,3
75-79.....	101,5	4,8	49,5	44,7	2,3	0,2
80-84.....	70,0	3,7	24,2	40,8	1,2	0,2
85-89.....	34,9	2,1	7,7	24,6	0,3	0,2
90-94.....	8,3	0,5	1,0	6,6	0,1	0,1
95-99.....	2,0	0,2	0,1	1,7	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,2	0,0	0,0	0,2	-	0,0
Mężczyźni						
Razem.....	1345,2	475,2	788,2	39,0	37,1	5,7
15-19 lat.....	111,9	111,1	0,1	-	-	0,7
20-24.....	132,2	122,7	8,6	-	0,1	0,8
25-29.....	143,8	87,6	54,3	-	1,2	0,7
30-34.....	136,8	45,3	87,9	0,1	3,0	0,5
35-39.....	121,6	27,7	88,2	0,2	5,1	0,4
40-44.....	107,3	19,9	81,9	0,3	4,8	0,4
45-49.....	106,8	17,5	83,0	0,8	5,1	0,4
50-54.....	115,9	16,3	91,9	1,9	5,3	0,6
55-59.....	108,2	11,9	87,5	3,3	5,1	0,5
60-64.....	85,0	7,2	69,7	4,4	3,4	0,3
65-69.....	53,2	3,4	44,0	3,8	1,9	0,2
70-74.....	48,7	2,2	39,7	5,5	1,3	0,1
75-79.....	38,3	1,3	29,4	6,9	0,7	0,1
80-84.....	23,4	0,7	15,8	6,6	0,3	0,1
85-89.....	9,7	0,3	5,4	3,9	0,1	0,0
90-94.....	2,0	0,0	0,8	1,1	0,0	0,0
95-99.....	0,5	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-

TABL. 6. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zamężne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
w tys.						
Kobiety						
Razem.....	1 456,2	382,2	800,1	209,8	57,5	6,6
15-19 lat.....	107,2	105,7	0,8	-	0,0	0,7
20-24.....	127,7	103,2	23,2	0,0	0,3	1,0
25-29.....	142,1	60,5	78,4	0,2	2,3	0,7
30-34.....	134,5	30,4	97,7	0,6	5,1	0,7
35-39.....	120,4	18,2	93,7	1,3	6,7	0,5
40-44.....	105,1	11,9	83,2	2,3	7,3	0,5
45-49.....	105,9	10,3	83,3	4,7	7,2	0,5
50-54.....	118,4	9,8	90,7	9,1	8,2	0,5
55-59.....	116,1	8,7	84,0	15,7	7,4	0,4
60-64.....	98,9	7,0	65,1	21,5	5,0	0,3
65-69.....	67,1	4,2	37,7	22,0	3,2	0,1
70-74.....	69,7	3,5	31,3	32,6	2,1	0,2
75-79.....	63,1	3,5	20,1	37,9	1,6	0,1
80-84.....	46,7	3,0	8,4	34,2	0,9	0,2
85-89.....	25,2	1,8	2,4	20,7	0,2	0,1
90-94.....	6,3	0,5	0,2	5,5	0,1	0,0
95-99.....	1,6	0,2	0,0	1,3	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,2	0,0	0,0	0,2	-	0,0

TABL. 6. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w odsetkach					
Ogółem						
Razem.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.....	7,8	25,3	0,1	-	0,0	11,5
20-24.....	9,3	26,3	2,0	0,0	0,4	14,2
25-29.....	10,2	17,3	8,4	0,1	3,7	11,3
30-34.....	9,7	8,8	11,7	0,3	8,6	10,4
35-39.....	8,6	5,4	11,5	0,6	12,4	7,8
40-44.....	7,6	3,7	10,4	1,0	12,7	7,3
45-49.....	7,6	3,2	10,5	2,2	12,9	6,9
50-54.....	8,4	3,0	11,5	4,4	14,2	9,1
55-59.....	8,0	2,4	10,8	7,6	13,1	7,1
60-64.....	6,6	1,7	8,5	10,4	8,9	4,5
65-69.....	4,3	0,9	5,1	10,4	5,4	2,1
70-74.....	4,2	0,7	4,5	15,3	3,6	2,5
75-79.....	3,6	0,6	3,1	18,0	2,4	1,5
80-84.....	2,5	0,4	1,5	16,4	1,2	1,8
85-89.....	1,2	0,2	0,5	9,9	0,3	1,3
90-94.....	0,3	0,1	0,1	2,6	0,1	0,4
95-99.....	0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	0,2
100 lat i więcej	0,0	0,0	0,0	0,1	-	0,0
Mężczyźni						
Razem.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.....	8,3	23,4	0,0	-	-	12,8
20-24.....	9,8	25,8	1,1	-	0,2	13,4
25-29.....	10,7	18,4	6,9	-	3,3	11,9
30-34.....	10,2	9,5	11,1	0,2	8,2	9,5
35-39.....	9,0	5,8	11,2	0,5	13,6	7,5
40-44.....	8,0	4,2	10,4	0,8	12,8	7,7
45-49.....	7,9	3,7	10,5	2,1	13,7	7,0
50-54.....	8,6	3,4	11,7	4,9	14,1	10,1
55-59.....	8,0	2,5	11,1	8,4	13,6	8,3
60-64.....	6,3	1,5	8,8	11,3	9,1	4,7
65-69.....	4,0	0,7	5,6	9,8	5,1	2,8
70-74.....	3,6	0,5	5,0	14,0	3,4	1,4
75-79.....	2,9	0,3	3,7	17,6	1,8	1,3
80-84.....	1,7	0,1	2,0	16,8	0,7	1,1
85-89.....	0,7	0,1	0,7	10,0	0,3	0,5
90-94.....	0,1	0,0	0,1	2,8	0,1	0,1
95-99.....	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,0	0,0	0,0	0,1	-	-

TABL. 6. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO PRAWNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

Wiek	Ogółem	Stan cywilny prawny				
		kawalerowie/ panny	żonaci/ zameżne	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwidzione	nieustalony
	w odsetkach					
Kobiety						
Razem.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat.....	7,4	27,7	0,1	-	0,0	10,4
20-24.....	8,8	27,0	2,9	0,0	0,6	14,9
25-29.....	9,8	15,8	9,8	0,1	3,9	10,8
30-34.....	9,2	7,9	12,2	0,3	8,9	11,2
35-39.....	8,3	4,8	11,7	0,6	11,6	8,0
40-44.....	7,2	3,1	10,4	1,1	12,7	6,9
45-49.....	7,3	2,7	10,4	2,3	12,4	6,9
50-54.....	8,1	2,6	11,3	4,3	14,3	8,3
55-59.....	8,0	2,3	10,5	7,5	12,8	6,0
60-64.....	6,8	1,8	8,1	10,2	8,7	4,3
65-69.....	4,6	1,1	4,7	10,5	5,6	1,6
70-74.....	4,8	0,9	3,9	15,6	3,6	3,4
75-79.....	4,3	0,9	2,5	18,0	2,7	1,7
80-84.....	3,2	0,8	1,1	16,3	1,5	2,5
85-89.....	1,7	0,5	0,3	9,9	0,3	1,9
90-94.....	0,4	0,1	0,0	2,6	0,1	0,7
95-99.....	0,1	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3
100 lat i więcej	0,0	0,0	0,0	0,1	-	0,1

**TABL. 7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R.**

Wiek	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	separowani/ separowane	nieusta- lony
		w tys.						
Ogółem								
Razem....	2 801,5	821,0	1 558,9	39,9	246,0	85,2	15,8	34,6
15-19 lat	219,0	213,9	0,8	0,2	-	0,0	0,0	4,0
20-24.....	259,8	217,8	31,3	3,2	0,0	0,4	0,3	6,9
25-29.....	285,9	140,6	131,1	7,3	0,2	3,3	0,8	2,6
30-34.....	271,3	71,2	182,9	5,3	0,7	7,5	1,6	2,2
35-39.....	242,0	43,0	178,7	5,0	1,4	10,1	1,9	1,9
40-44.....	212,4	29,8	162,0	3,4	2,5	10,8	1,8	1,9
45-49.....	212,7	26,0	163,0	3,3	5,4	11,0	2,0	2,0
50-54.....	234,3	24,6	178,4	3,2	10,8	12,2	2,4	2,5
55-59.....	224,4	19,2	168,0	3,0	18,7	11,2	2,0	2,3
60-64.....	183,9	13,3	132,1	2,3	25,6	7,5	1,4	1,7
65-69.....	120,4	7,0	80,0	1,3	25,5	4,7	0,7	1,2
70-74.....	118,4	5,1	69,5	1,1	37,9	3,1	0,5	1,2
75-79.....	101,5	4,1	48,7	0,7	44,4	2,1	0,2	1,3
80-84.....	70,0	3,2	23,7	0,4	40,3	1,1	0,1	1,3
85-89.....	34,9	1,8	7,5	0,1	24,2	0,3	0,0	1,0
90-94.....	8,3	0,4	1,0	0,0	6,4	0,1	0,0	0,3
95-99.....	2,0	0,1	0,1	-	1,6	0,0	-	0,1
100 lat i więcej....	0,2	0,0	0,0	-	0,2	-	-	0,0
Mężczyźni								
Razem....	1 345,2	457,6	774,0	20,6	38,4	32,1	6,7	15,8
15-19 lat	111,9	109,7	0,1	0,1	-	-	0,0	2,0
20-24.....	132,2	119,1	8,5	1,2	-	0,1	0,1	3,2
25-29.....	143,8	83,9	53,5	3,6	-	1,2	0,3	1,3
30-34.....	136,8	42,9	86,8	2,7	0,1	2,8	0,5	1,0
35-39.....	121,6	26,2	86,7	2,5	0,2	4,3	0,8	0,9
40-44.....	107,3	18,9	80,4	1,7	0,3	4,2	0,9	0,9
45-49.....	106,8	16,6	81,4	1,8	0,8	4,3	0,9	0,9
50-54.....	115,9	15,5	89,9	1,8	1,9	4,5	1,0	1,4
55-59.....	108,2	11,2	85,8	1,6	3,2	4,3	0,9	1,3
60-64.....	85,0	6,7	68,3	1,4	4,3	2,7	0,7	0,9
65-69.....	53,2	3,1	43,1	0,7	3,8	1,6	0,4	0,6
70-74.....	48,7	2,0	38,9	0,7	5,4	1,1	0,2	0,5
75-79.....	38,3	1,1	28,9	0,5	6,8	0,6	0,1	0,4
80-84.....	23,4	0,6	15,5	0,3	6,5	0,2	0,1	0,3
85-89.....	9,7	0,3	5,2	0,1	3,8	0,1	0,0	0,2
90-94.....	2,0	0,0	0,7	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0
95-99.....	0,5	0,0	0,1	-	0,3	-	-	0,0
100 lat i więcej....	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-	-	0,0

TABL. 7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/ panny	żonaci/ zamężne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	separowani/ separowane	nieusta- lony
w tys.								
Kobiety								
Razem....	1 456,2	363,4	784,9	19,4	207,6	53,0	9,1	18,8
15-19 lat...	107,2	104,2	0,8	0,2	-	0,0	0,0	2,0
20-24.....	127,7	98,8	22,8	1,9	0,0	0,3	0,2	3,6
25-29.....	142,1	56,7	77,6	3,8	0,2	2,1	0,5	1,3
30-34.....	134,5	28,3	96,1	2,6	0,6	4,6	1,0	1,2
35-39.....	120,4	16,8	92,0	2,5	1,2	5,8	1,1	1,0
40-44.....	105,1	10,9	81,7	1,7	2,2	6,6	1,0	1,0
45-49.....	105,9	9,4	81,6	1,5	4,6	6,7	1,1	1,1
50-54.....	118,4	9,1	88,5	1,4	9,0	7,7	1,5	1,1
55-59.....	116,1	8,1	82,2	1,5	15,5	6,9	1,1	1,1
60-64.....	98,9	6,6	63,7	0,9	21,4	4,8	0,8	0,8
65-69.....	67,1	3,8	36,9	0,6	21,7	3,1	0,4	0,6
70-74.....	69,7	3,1	30,6	0,4	32,5	2,0	0,3	0,8
75-79.....	63,1	3,0	19,7	0,2	37,6	1,5	0,1	0,9
80-84.....	46,7	2,6	8,2	0,1	33,8	0,8	0,0	1,0
85-89.....	25,2	1,5	2,2	0,0	20,4	0,2	0,0	0,8
90-94.....	6,3	0,4	0,2	-	5,4	0,1	0,0	0,3
95-99.....	1,6	0,1	0,0	-	1,3	0,0	-	0,1
100 lat i więcej....	0,2	0,0	-	-	0,2	-	-	0,0

**TABL. 7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)**

Wiek	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	separowani/ separowane	nieusta- lony
	w odsetkach							
	Ogółem							
Razem....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	7,8	26,1	0,1	0,6	-	0,0	0,1	11,7
20-24.....	9,3	26,5	2,0	7,9	0,0	0,4	1,7	19,8
25-29.....	10,2	17,1	8,4	18,4	0,1	3,8	4,8	7,5
30-34.....	9,7	8,7	11,7	13,3	0,3	8,8	10,0	6,4
35-39.....	8,6	5,2	11,5	12,5	0,6	11,9	11,7	5,6
40-44.....	7,6	3,6	10,4	8,6	1,0	12,7	11,6	5,6
45-49.....	7,6	3,2	10,5	8,2	2,2	12,9	12,9	5,8
50-54.....	8,4	3,0	11,4	8,1	4,4	14,3	15,5	7,2
55-59.....	8,0	2,3	10,8	7,6	7,6	13,1	12,3	6,7
60-64.....	6,6	1,6	8,5	5,6	10,4	8,8	9,1	5,0
65-69.....	4,3	0,8	5,1	3,2	10,4	5,5	4,7	3,4
70-74.....	4,2	0,6	4,5	2,8	15,4	3,6	3,2	3,6
75-79.....	3,6	0,5	3,1	1,8	18,1	2,4	1,5	3,7
80-84.....	2,5	0,4	1,5	1,0	16,4	1,3	0,6	3,7
85-89.....	1,2	0,2	0,5	0,3	9,8	0,3	0,2	2,9
90-94.....	0,3	0,0	0,1	0,1	2,6	0,1	0,1	1,0
95-99.....	0,1	0,0	0,0	-	0,7	0,0	-	0,4
100 lat i więcej....	0,0	0,0	0,0	-	0,1	-	-	0,1
	Mężczyźni							
Razem....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat	8,3	24,0	0,0	0,3	-	-	0,1	12,7
20-24.....	9,8	26,0	1,1	6,0	-	0,2	0,9	20,5
25-29.....	10,7	18,3	6,9	17,4	-	3,6	3,8	8,5
30-34.....	10,2	9,4	11,2	13,0	0,2	8,8	8,0	6,2
35-39.....	9,0	5,7	11,2	12,3	0,5	13,4	11,4	5,6
40-44.....	8,0	4,1	10,4	8,3	0,8	13,1	13,0	5,9
45-49.....	7,9	3,6	10,5	8,8	2,1	13,5	13,5	6,0
50-54.....	8,6	3,4	11,6	8,8	4,8	14,1	14,6	8,7
55-59.....	8,0	2,4	11,1	7,7	8,3	13,5	13,3	7,9
60-64.....	6,3	1,5	8,8	6,8	11,2	8,4	9,9	5,8
65-69.....	4,0	0,7	5,6	3,4	9,8	5,0	5,3	3,8
70-74.....	3,6	0,4	5,0	3,3	14,1	3,3	3,3	2,8
75-79.....	2,9	0,2	3,7	2,3	17,7	1,8	1,7	2,6
80-84.....	1,7	0,1	2,0	1,2	16,9	0,7	0,8	1,7
85-89.....	0,7	0,1	0,7	0,4	10,0	0,3	0,3	1,0
90-94.....	0,1	0,0	0,1	0,1	2,8	0,1	0,1	0,3
95-99.....	0,0	0,0	0,0	-	0,9	-	-	0,1
100 lat i więcej....	0,0	0,0	0,0	-	0,1	-	-	0,0

TABL. 7. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

Wiek	Ogółem	Stan cywilny faktyczny						
		kawalero- wie/ panny	żonaci/ zameżne	partnerzy/ partnerki	wdowcy/ wdowy	rozwiedzeni/ rozwiedzione	separowani/ separowane	nieusta- lony
	w odsetkach							
Kobiety								
Razem....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 lat..	7,4	28,7	0,1	0,8	-	0,0	0,1	10,9
20-24.....	8,8	27,2	2,9	9,9	0,0	0,6	2,3	19,3
25-29.....	9,8	15,6	9,9	19,5	0,1	3,9	5,5	6,6
30-34.....	9,2	7,8	12,2	13,6	0,3	8,7	11,5	6,6
35-39.....	8,3	4,6	11,7	12,8	0,6	11,0	11,9	5,5
40-44.....	7,2	3,0	10,4	8,9	1,1	12,4	10,5	5,4
45-49.....	7,3	2,6	10,4	7,5	2,2	12,5	12,4	5,7
50-54.....	8,1	2,5	11,3	7,5	4,3	14,5	16,1	6,0
55-59.....	8,0	2,2	10,5	7,6	7,5	12,9	11,7	5,6
60-64.....	6,8	1,8	8,1	4,4	10,3	9,0	8,5	4,4
65-69.....	4,6	1,1	4,7	3,1	10,5	5,8	4,3	3,1
70-74.....	4,8	0,9	3,9	2,3	15,6	3,8	3,2	4,2
75-79.....	4,3	0,8	2,5	1,2	18,1	2,8	1,3	4,6
80-84.....	3,2	0,7	1,0	0,7	16,3	1,6	0,5	5,3
85-89.....	1,7	0,4	0,3	0,2	9,8	0,3	0,1	4,4
90-94.....	0,4	0,1	0,0	-	2,6	0,1	0,1	1,6
95-99.....	0,1	0,0	0,0	-	0,6	0,0	-	0,7
100 lat i więcej....	0,0	0,0	-	-	0,1	-	-	0,1

TABL. 8. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WIEKU W 2011 R.

Wiek	Ogółem	Poziom wykształcenia							
		wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólno- kształcące	zasadnicze zawodowe	podsta- wowe ukończone i gimnazjalne	podsta- wowe nieukoń- czone i bez wyszkła- cenia szkolnego	nieustalone	
								razem	w tym nieobecni przebywa- jący za granicą powyżej 12 miesięcy
w tys.									
Ogółem.....	2 877,3	493,8	553,0	342,6	655,9	635,5	33,0	163,4	108,0
13 – 14 lat.....	75,9	x	x	x	x	64,5	8,9	2,5	1,6
15 – 19.....	219	x	2,4	21,4	7,3	178	0,9	9,1	4,3
20 – 24.....	259,8	35,5	58,2	98,7	31,1	17,8	0,5	18,0	9,0
25 – 29.....	285,9	105,8	62,6	37,0	43,1	10,4	0,6	26,5	20,7
30 – 34.....	271,3	88,4	58,2	25,3	59,7	12,8	0,6	26,3	21,1
35 – 39.....	242,0	59,2	52,5	22,2	73,8	14,9	0,6	18,8	14,5
40 – 44.....	212,4	38,5	47,9	19,5	76,7	16,0	0,5	13,3	9,8
45 – 49.....	212,7	32,1	52,2	18,3	80,8	16,9	0,6	11,8	8,4
50 – 54.....	234,3	32,5	60,3	20,4	85,0	24,1	0,8	11,2	7,3
55 – 59.....	224,4	30,7	54,0	20,1	73,6	36,3	0,9	8,8	5,1
60 – 64.....	183,9	26,0	38,8	18,6	53,2	40,5	1,0	5,7	3,0
65 – 69.....	120,4	15,4	21,1	10,9	27,3	41,2	1,3	3,2	1,4
70 – 74.....	118,4	12,1	19,4	10,7	20,5	50,9	2,3	2,6	0,9
75 lat i więcej.....	216,9	17,6	25,5	19,5	24,0	111,2	13,4	5,7	1,0

TABL. 8. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Poziom wykształcenia							
		wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólno- kształcące	zasadnicze zawodowe	podsta- wowe ukończone i gimnazjalne	podsta- wowe nieukoń- czone i bez wyszkła- cenia szkolnego	nieustalone	
								razem	w tym nieobecni przebywa- jący za granicą powyżej 12 miesiący
w tys.									
Mężczyźni.....	1 384,0	204,9	268,2	124,1	405,9	290,5	13,3	77,1	51,1
13 – 14 lat.....	38,7	x	x	x	x	32,8	4,8	1,2	0,7
15 – 19.....	111,9	x	1,3	8,2	4,8	92,7	0,5	4,5	2,1
20 – 24.....	132,2	11,9	33,8	42,9	22,4	12,4	0,3	8,4	4,0
25 – 29.....	143,8	41,1	35,5	18,2	29,0	7,3	0,4	12,2	9,2
30 – 34.....	136,8	36,4	30,4	10,6	37,8	8,6	0,4	12,8	10,3
35 – 39.....	121,6	24,2	26,0	7,8	45,0	9,3	0,4	8,9	6,8
40 – 44.....	107,3	15,2	23,0	6,6	46,1	9,5	0,3	6,6	4,8
45 – 49.....	106,8	12,4	23,8	5,6	49,7	9,1	0,4	5,8	4,1
50 – 54.....	115,9	14,2	26,0	5,6	51,7	12,2	0,5	5,7	3,7
55 – 59.....	108,2	14,0	23,1	4,8	44,1	17,4	0,6	4,3	2,5
60 – 64.....	85,0	12,3	17,2	4,3	31,2	16,7	0,5	2,8	1,4
65 – 69.....	53,2	7,4	9,4	2,9	16,7	14,8	0,5	1,6	0,7
70 – 74.....	48,7	6,1	7,8	2,6	13,1	17,3	0,8	1,0	0,4
75 lat i więcej.....	73,9	9,9	10,8	4,2	14,0	30,4	3,1	1,4	0,4

TABL. 8. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WIEKU W 2011 R. (dok.)

Wiek	Ogółem	Poziom wykształcenia							
		wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólno- kształcące	zasadnicze zawodowe	podsta- wowe ukończone i gimnazjalne	podsta- wowe nieukoń- czone i bez wyszkła- cenia szkolnego	nieustalone	
								razem	w tym nieobecni przebywa- jący za granicą powyżej 12 miesiący
w tys.									
Kobiety.....	1 493,4	288,9	284,9	218,5	250,0	345,0	19,7	86,3	56,9
13 – 14 lat.....	37,1	x	x	x	x	31,7	4,2	1,3	0,8
15 – 19.....	107,2	x	1,1	13,2	2,5	85,3	0,4	4,6	2,2
20 – 24.....	127,7	23,6	24,4	55,9	8,6	5,4	0,2	9,5	5,0
25 – 29.....	142,1	64,7	27,0	18,8	14,1	3,1	0,2	14,3	11,4
30 – 34.....	134,5	52,0	27,8	14,8	21,9	4,2	0,2	13,5	10,9
35 – 39.....	120,4	35,0	26,5	14,4	28,8	5,6	0,2	9,9	7,7
40 – 44.....	105,1	23,3	24,9	12,9	30,6	6,5	0,2	6,7	5,0
45 – 49.....	105,9	19,7	28,3	12,7	31,0	7,9	0,2	6,1	4,2
50 – 54.....	118,4	18,3	34,3	14,8	33,3	11,8	0,4	5,5	3,6
55 – 59.....	116,1	16,7	31,0	15,3	29,4	18,9	0,4	4,6	2,6
60 – 64.....	98,9	13,8	21,6	14,3	21,9	23,9	0,5	2,9	1,6
65 – 69.....	67,1	8,0	11,7	8,0	10,6	26,4	0,8	1,6	0,7
70 – 74.....	69,7	6,0	11,6	8,1	7,3	33,7	1,5	1,6	0,5
75 lat i więcej.....	143,0	7,7	14,7	15,3	10,0	80,8	10,2	4,3	0,6

TABL. 9. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I POWIATÓW W 2011 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia									
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone	nieustalone	
				razem	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące				razem	w tym nieobecni przebywający za granicą pow. 12 miesięcy
Woj. małopolskie....	2 877,3	493,8	70,6	825,0	482,4	342,6	655,9	635,5	33,0	163,4	108,0
powiaty:											
bocheński	87,6	11,9	2,2	25,2	16,6	8,6	23,2	20,5	0,9	3,8	2,9
brzeski	78,4	8,4	1,6	19,8	12,7	7,1	22,8	19,5	1,2	5,1	4,0
chrzanowski.....	112,9	16,8	3,5	34,6	21,3	13,3	26,8	26,0	1,1	4,0	2,8
dąbrowski.....	51,5	4,4	0,8	11,3	6,9	4,4	13,2	14,1	0,7	7,0	5,6
gorlicki	93,1	10,4	2,6	25,0	18,0	7,0	25,4	23,4	1,5	4,8	3,5
krakowski	223,1	35,4	4,2	62,8	39,8	23,0	57,8	52,9	3,0	6,9	4,6
limanowski	104,2	10,7	2,1	26,1	14,3	11,8	28,3	31,2	1,7	4,1	3,1
miechowski	44,3	5,6	1,0	12,9	8,5	4,4	10,0	13,0	0,5	1,2	0,7
myślenicki	102,3	12,5	1,6	27,1	15,7	11,4	29,5	27,0	1,4	3,3	2,3
nowosądecki	171,4	16,4	3,8	46,2	28,4	17,8	47,1	47,1	3,4	7,5	5,6
nowotarski	158,5	14,1	3,1	33,1	17,4	15,7	35,9	50,3	2,5	19,5	14,6
olkuski	100,9	15,7	2,3	35,8	23,5	12,3	19,5	22,7	1,6	3,3	2,3
oświęcimski	135,4	19,0	2,8	40,9	27,4	13,5	37,3	28,0	1,3	6,2	4,3
proszowicki	38,2	3,4	0,6	9,3	5,6	3,7	11,2	11,8	0,4	1,3	0,9
suski	71,1	7,2	1,7	17,8	11,0	6,8	18,8	21,7	1,2	2,8	2,0
tarnowski	168,3	15,7	2,8	41,3	23,3	18,0	48,7	45,6	2,5	11,8	8,7
tatrzański	57,9	6,8	1,0	14,6	7,8	6,8	11,1	17,1	1,1	6,3	4,3
wadowicki	134,9	15,1	2,7	35,5	21,7	13,8	43,3	32,8	1,3	4,2	2,6
wielicki	96,9	15,2	2,2	27,1	16,0	11,1	27,0	21,5	0,9	3,0	2,2
m. Kraków	672,7	212,3	22,0	220,2	113,3	106,9	88,2	84,1	3,8	42,1	21,0
m. Nowy Sącz.....	72,8	15,5	2,8	25,4	14,7	10,7	13,1	10,3	0,6	5,0	3,3
m. Tarnów.....	100,9	21,4	3,1	33,0	18,5	14,5	17,8	14,9	0,6	10,1	6,9

TABL. 9. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I POWIATÓW W 2011 R. (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia									
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone	nieustalone	
				razem	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące				razem	w tym nieobecni przebywający za granicą pow. 12 miesięcy
w tys.											
Miasta.....	1 443,8	354,2	47,9	470,5	260,5	210,0	247,5	219,0	9,6	95,0	56,7
powiaty:											
bocheński	28,2	6,0	1,1	9,6	6,0	3,6	5,1	4,3	0,3	1,8	1,3
brzeski	17,0	3,4	0,6	5,4	3,3	2,0	3,8	2,9	0,1	0,9	0,7
chrzanowski.....	70,7	11,9	2,5	23,0	13,9	9,1	15,7	14,3	0,6	2,7	1,8
dąbrowski.....	13,9	2,2	0,5	3,9	2,2	1,7	3,0	2,2	0,1	2,0	1,5
gorlicki	31,9	5,3	1,3	10,1	7,4	2,7	6,7	5,4	0,2	2,8	1,9
krakowski	39,2	7,0	1,3	12,4	6,7	5,7	9,2	7,8	0,2	1,3	1,0
limanowski	19,4	3,6	0,8	5,7	2,8	2,8	4,2	3,4	0,2	1,6	1,1
miechowski	10,6	2,6	0,4	3,7	2,0	1,6	1,6	1,7	0,1	0,6	0,3
myślenicki	26,7	5,2	0,7	8,5	4,9	3,6	6,0	5,1	0,2	1,1	0,7
nowosądecki	32,9	4,5	1,1	10,4	6,1	4,3	7,4	6,6	0,4	2,4	1,7
nowotarski	46,0	7,1	1,7	13,2	7,5	5,7	9,0	9,0	0,4	5,5	3,8
olkuski	50,4	9,6	1,5	19,4	12,6	6,8	8,4	8,8	0,4	2,3	1,6
oświęcimski	74,3	11,9	1,9	23,5	15,3	8,2	18,7	13,9	0,6	3,7	2,6
proszowicki	7,0	1,2	0,2	2,3	1,1	1,1	1,5	1,4	0,0	0,3	0,2
suski	18,2	2,8	0,8	5,8	3,2	2,6	3,9	3,5	0,1	1,3	0,8
tarnowski	20,8	3,1	0,6	5,8	3,1	2,7	4,9	4,2	0,2	1,9	1,2
tatrzański	24,5	4,2	0,7	8,2	4,0	4,2	4,1	4,4	0,3	2,6	1,6
wadowicki	39,6	6,7	1,4	12,9	7,4	5,5	9,7	6,7	0,2	2,0	1,2
wielicki	26,1	6,6	0,8	8,5	4,5	4,1	5,2	3,9	0,2	0,9	0,6
m. Kraków	672,7	212,3	22,0	220,2	113,3	106,9	88,2	84,1	3,8	42,1	21,0
m. Nowy Sącz.....	72,8	15,5	2,8	25,4	14,7	10,7	13,1	10,3	0,6	5,0	3,3
m. Tarnów.....	100,9	21,4	3,1	33,0	18,5	14,5	17,8	14,9	0,6	10,1	6,9

TABL. 9. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia									
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i gimnazjalne	podstawowe nieukończone	nieustalone	
				razem	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące				razem	w tym nieobecni przebywający za granicą pow. 12 miesięcy
Wieś.....	1 433,5	139,6	22,6	354,5	222,0	132,5	408,4	416,5	23,4	68,4	51,3
powiaty:											
bocheński	59,4	5,9	1,0	15,6	10,7	4,9	18,1	16,1	0,6	2,0	1,6
brzeski	61,4	5,0	1,0	14,5	9,4	5,1	19,0	16,6	1,1	4,1	3,4
chrzanowski	42,2	4,9	1,0	11,6	7,4	4,2	11,1	11,7	0,6	1,3	1,0
dąbrowski	37,6	2,1	0,3	7,4	4,7	2,7	10,2	11,9	0,6	5,0	4,1
gorlicki	61,3	5,1	1,3	15,0	10,6	4,4	18,7	18,0	1,3	1,9	1,5
krakowski	183,8	28,4	2,9	50,5	33,1	17,3	48,6	45,0	2,8	5,6	3,6
limanowski	84,8	7,1	1,4	20,4	11,4	9,0	24,0	27,8	1,5	2,6	2,0
miechowski	33,7	3,0	0,6	9,2	6,5	2,8	8,4	11,4	0,4	0,6	0,5
myślenicki	75,6	7,3	0,9	18,5	10,8	7,8	23,5	22,0	1,2	2,2	1,6
nowosądecki	138,6	11,9	2,7	35,8	22,3	13,5	39,7	40,4	3,0	5,1	3,9
nowotarski	112,5	7,0	1,4	19,9	9,9	10,0	26,8	41,2	2,1	14,0	10,7
olkuski	50,5	6,1	0,7	16,5	10,9	5,5	11,1	13,9	1,2	1,1	0,8
oświęcimski	61,0	7,1	0,9	17,3	12,1	5,2	18,6	14,1	0,7	2,5	1,7
proszowicki	31,2	2,2	0,4	7,1	4,5	2,6	9,7	10,5	0,4	1,0	0,6
suski	52,9	4,4	0,9	12,1	7,8	4,2	14,9	18,2	1,1	1,5	1,2
tarnowski	147,6	12,6	2,2	35,5	20,2	15,3	43,8	41,3	2,3	9,9	7,5
tatrzański	33,4	2,5	0,3	6,4	3,8	2,6	6,9	12,7	0,8	3,7	2,7
wadowicki	95,3	8,4	1,3	22,6	14,3	8,3	33,6	26,1	1,1	2,2	1,4
wielicki	70,8	8,6	1,4	18,6	11,5	7,1	21,8	17,5	0,7	2,1	1,5

TABL. 10. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, KONTYNUACJI NAUKI I PŁCI W 2011 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia							nieustalone	
		wyższe	średnie zawodowe i policealne	średnie ogólno- kształcące	zasadnicze zawodowe	podsta- wowe ukończone i gimnazjal- ne	podsta- wowe nieukoń- czone i bez wy- kształcenia szkolnego	razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesiący	
										w tys.
Woj. małopolskie.....	2 877,3	493,8	553,0	342,6	655,9	635,5	33,0	163,4	108,0	
kontynuują naukę w trybie dziennym/stacjonarnym.....	351,1	22,7	9,3	67,3	1,1	241,4	9,4	x	x	
kontynuują naukę w trybie wieczorowym, zaocznym (niesta- cjonarnym), na odległość.....	99,7	34,0	22,1	34,9	5,3	3,4	0,0	x	x	
nie kontynuują nauki.....	2 240,8	420,3	516,3	240,4	649,5	390,7	23,6	x	x	
Mężczyźni.....	1 384,0	204,9	268,2	124,1	405,9	290,5	13,3	77,1	51,1	
kontynuują naukę w trybie dziennym/stacjonarnym.....	172,3	8,6	5,4	28,0	0,6	124,7	5,0	x	x	
kontynuują naukę w trybie wieczorowym, zaocznym (niesta- cjonarnym), na odległość.....	39,5	10,8	10,3	13,1	3,2	2,1	0,0	x	x	
nie kontynuują nauki.....	1 083,1	175,5	250,6	83,0	402,0	163,7	8,3	x	x	
Kobiety.....	1 493,4	288,9	284,9	218,5	250,0	345,0	19,7	86,3	56,9	
kontynuują naukę w trybie dziennym/stacjonarnym.....	178,8	14,1	3,8	39,4	0,4	116,7	4,4	x	x	
kontynuują naukę w trybie wieczorowym, zaocznym (niesta- cjonarnym), na odległość.....	60,2	23,2	11,8	21,8	2,1	1,3	0,0	x	x	
nie kontynuują nauki.....	1 157,7	244,8	265,7	157,4	247,5	227,0	15,2	x	x	

TABL. 11. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I POWIATÓW W 2011 R.

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym:							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesiący
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytury	renty	zasiłki i świadcze- nia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tys.										
Woj. małopolskie.....	3 337,5	1 013,3	234,2	563,7	186,5	47,9	69,8	1 056,3	162,8	106,5
powiaty:										
bocheński	103,4	32,1	7,1	15,8	6,2	1,3	1,4	35,6	3,7	2,8
brzeski	92,2	25,4	6,5	14,2	5,4	1,2	1,1	33,4	5,0	4,0
chrzanowski.....	127,9	42,0	4,3	27,3	8,2	2,1	1,6	38,4	3,9	2,8
dąbrowski.....	59,5	12,0	6,4	9,4	3,2	1,0	0,8	19,6	6,9	5,5
gorlicki	109,2	26,9	8,3	17,7	7,4	2,8	2,0	39,4	4,7	3,4
krakowski	259,7	86,6	21,0	40,1	16,3	3,0	3,8	81,9	6,9	4,6
limanowski	126,8	31,1	11,9	16,6	8,2	2,5	2,0	50,3	4,1	3,1
miechowski	50,5	12,3	6,7	10,9	3,3	0,6	0,5	15,0	1,2	0,7
myślenicki	121,8	36,9	9,7	16,1	7,9	2,0	1,5	44,3	3,3	2,2
nowosądecki	207,8	55,2	13,7	26,9	13,2	4,1	3,4	83,4	7,5	5,5
nowotarski	188,0	42,1	18,6	26,9	9,2	2,6	3,4	65,9	19,2	14,3
olkuski	114,8	36,7	5,9	23,0	8,0	2,0	1,6	34,3	3,3	2,3
oświęcimski	155,0	51,7	5,5	33,8	7,8	2,2	1,9	45,8	6,2	4,3
proszowicki	44,0	9,8	8,1	7,6	3,2	0,4	0,5	13,0	1,3	0,9
suski	83,8	23,1	5,6	13,7	5,3	1,2	1,7	30,5	2,7	2,0
tarnowski	197,8	52,8	16,0	30,5	11,1	2,5	2,3	71,0	11,6	8,6
tatrzański	67,4	14,8	8,3	10,7	2,9	1,0	1,7	21,5	6,2	4,2
wadowicki	158,0	50,3	8,4	27,5	8,3	2,4	2,4	54,3	4,2	2,6
wielicki	114,0	39,6	7,7	16,9	6,4	1,7	1,5	37,2	3,0	2,1
m. Kraków.....	757,6	269,9	45,6	142,0	35,0	7,8	30,9	183,3	42,7	20,7
m. Nowy Sącz.....	84,3	27,0	4,2	14,1	4,3	1,6	1,6	26,5	5,0	3,2
m. Tarnów.....	114,1	35,1	4,7	22,1	5,8	1,9	2,5	31,8	10,1	6,8

TABL. 11. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I POWIATÓW W 2011 R. (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym:							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytury	renty	zasiłki i świadcze- nia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tys.										
Miasta.....	1 641,0	548,1	89,0	306,6	81,5	22,7	45,9	450,7	95,2	55,9
powiaty:										
bocheński	32,9	11,0	1,7	5,6	1,6	0,4	0,4	10,4	1,8	1,2
brzeski	19,6	6,4	1,0	3,4	0,9	0,2	0,2	6,5	0,9	0,7
chrzanowski.....	80,0	26,8	2,6	17,0	4,9	1,4	1,1	23,6	2,6	1,8
dąbrowski.....	16,0	4,4	0,8	2,3	0,8	0,3	0,2	5,1	2,0	1,5
gorlicki	36,5	10,0	1,9	6,6	2,1	1,0	0,8	11,3	2,8	1,9
krakowski	45,0	15,8	2,6	7,9	2,6	0,7	1,0	13,1	1,3	1,0
limanowski	22,9	6,7	1,4	3,5	1,0	0,4	0,2	8,1	1,6	1,1
miechowski	11,9	4,0	0,7	2,5	0,5	0,2	0,1	3,4	0,6	0,3
myślenicki	31,2	10,6	2,1	5,2	1,4	0,4	0,4	10,1	1,1	0,7
nowosądecki	37,9	10,3	1,9	6,4	2,5	0,8	0,7	12,7	2,4	1,7
nowotarski	53,1	14,1	3,0	9,2	2,4	0,7	1,1	17,1	5,4	3,7
olkuski	56,8	19,5	2,2	11,1	3,7	1,1	0,7	16,4	2,3	1,5
oświęcimski	84,3	28,0	2,7	19,3	4,7	1,4	1,2	23,2	3,7	2,5
proszowicki	7,9	2,6	0,6	1,4	0,5	0,1	0,1	2,3	0,3	0,2
suski	20,9	6,4	1,1	3,6	1,1	0,3	0,5	6,7	1,3	0,8
tarnowski	24,0	6,8	1,4	4,0	1,1	0,3	0,2	8,3	1,9	1,2
tatrzański	27,9	6,6	2,6	5,4	1,1	0,4	0,8	8,1	2,6	1,6
wadowicki	45,5	14,8	2,4	8,9	2,2	0,8	0,7	13,7	2,0	1,1
wielicki	30,5	11,4	1,9	5,1	1,4	0,4	0,4	9,0	0,9	0,6
m. Kraków	757,6	269,9	45,6	142,0	35,0	7,8	30,9	183,3	42,7	20,7
m. Nowy Sącz.....	84,3	27,0	4,2	14,1	4,3	1,6	1,6	26,5	5,0	3,2
m. Tarnów.....	114,1	35,1	4,7	22,1	5,8	1,9	2,5	31,8	10,1	6,8

TABL. 11. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, POWIATÓW W 2011 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym:							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesiący
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytury	renty	zasiłki i świadcze- nia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tys.										
Wieś.....	1 696,5	465,2	145,3	257,2	104,9	25,2	23,9	605,7	67,6	50,6
powiaty:										
bocheński	70,4	21,1	5,4	10,3	4,6	0,9	0,9	25,2	1,9	1,5
brzeski	72,6	19,0	5,5	10,8	4,5	1,0	0,8	26,8	4,1	3,3
chrzanowski.....	47,9	15,2	1,8	10,3	3,3	0,7	0,5	14,8	1,3	1,0
dąbrowski.....	43,5	7,6	5,6	7,1	2,4	0,7	0,6	14,5	4,9	4,0
gorlicki	72,6	16,9	6,4	11,1	5,3	1,7	1,2	28,1	2,0	1,5
krakowski	214,7	70,8	18,4	32,1	13,7	2,3	2,8	68,8	5,6	3,6
limanowski	103,9	24,4	10,5	13,1	7,2	2,0	1,7	42,2	2,5	2,0
miechowski	38,6	8,4	6,0	8,4	2,7	0,4	0,4	11,6	0,6	0,5
myślenicki	90,6	26,4	7,6	10,9	6,5	1,6	1,1	34,2	2,2	1,6
nowosądecki	169,9	44,9	11,8	20,5	10,7	3,3	2,7	70,7	5,1	3,8
nowotarski	134,9	28,0	15,6	17,7	6,8	1,9	2,3	48,9	13,8	10,6
olkuski	58,0	17,2	3,7	11,9	4,3	1,0	0,9	18,0	1,1	0,7
oświęcimski	70,7	23,8	2,8	14,5	3,1	0,8	0,7	22,6	2,5	1,7
proszowicki	36,0	7,2	7,5	6,3	2,7	0,4	0,4	10,7	1,0	0,6
suski	62,9	16,7	4,5	10,1	4,3	0,9	1,2	23,8	1,4	1,2
tarnowski	173,8	46,0	14,6	26,4	9,9	2,2	2,1	62,7	9,7	7,4
tatrzański	39,5	8,1	5,7	5,3	1,8	0,6	0,9	13,3	3,6	2,7
wadowicki	112,5	35,4	6,1	18,6	6,1	1,6	1,7	40,5	2,2	1,4
wielicki	83,4	28,2	5,7	11,8	5,0	1,4	1,0	28,2	2,1	1,5

a dochody z własności tylko w pozycji Ogółem

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WIEKU W 2011 R.

Wiek	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym:							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesiący
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytury	renty	zasiłki i świadcze- nia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tys.										
Ogółem	3 337,5	1 013,3	234,2	563,7	186,5	47,9	69,8	1 056,3	162,8	106,5
19 lat i mniej.....	755,1	6,8	0,9	x	4,3	0,8	4,9	727,7	9,7	4,3
20 – 24.....	259,8	93,5	8,9	x	7,0	3,3	19,5	109,5	18,0	9,0
25 – 29.....	285,9	166,8	22,0	x	4,8	5,3	9,8	50,2	26,7	20,7
30 – 34.....	271,3	160,0	30,6	0,0	4,9	5,4	7,2	36,2	26,6	21,1
35 – 39.....	242,0	140,5	35,6	0,3	5,9	4,5	6,2	29,6	19,0	14,5
40 – 44.....	212,4	123,4	34,1	1,3	7,3	4,3	4,9	23,3	13,5	9,8
45 – 49.....	212,7	115,4	34,3	4,4	11,9	4,4	5,1	24,9	11,9	8,4
50 – 54.....	234,3	111,4	33,7	11,6	25,9	8,1	5,7	26,3	11,2	7,3
55 – 59.....	224,4	71,6	23,1	47,5	42,1	8,9	4,0	18,0	8,9	5,1
60 – 64.....	183,9	19,3	7,9	115,5	26,9	2,2	1,4	5,0	5,7	3,0
65 lat i więcej.....	455,7	4,5	3,3	383,2	45,5	0,8	1,2	5,6	11,6	3,2

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym:							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesiący
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytury	renty	zasiłki i świadcze- nia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tys.										
Mężczyźni.....	1 619,8	543,6	150,9	222,2	83,9	22,2	32,6	485,6	76,9	50,4
19 lat i mniej.....	386,5	4,3	0,6	x	2,1	0,4	2,4	371,8	4,8	2,1
20 – 24.....	132,2	54,5	6,6	x	3,4	1,3	8,6	49,2	8,4	4,0
25 – 29.....	143,8	90,8	14,8	x	2,8	2,0	3,8	17,0	12,3	9,2
30 – 34.....	136,8	87,2	20,2	x	2,9	1,9	2,5	9,0	12,9	10,3
35 – 39.....	121,6	74,3	22,5	0,3	3,3	1,7	2,7	7,6	9,0	6,8
40 – 44.....	107,3	63,4	20,5	1,2	4,0	1,8	2,5	6,9	6,7	4,8
45 – 49.....	106,8	56,9	21,2	4,1	6,2	2,2	2,8	7,2	5,8	4,1
50 – 54.....	115,9	54,6	20,8	7,9	12,5	3,5	3,1	7,6	5,8	3,7
55 – 59.....	108,2	41,3	15,9	11,4	21,1	5,3	2,6	6,2	4,3	2,5
60 – 64.....	85,0	13,5	5,9	38,9	18,5	1,9	1,1	2,4	2,8	1,4
65 lat i więcej.....	175,8	2,8	1,9	158,4	7,1	0,3	0,4	0,7	4,0	1,4

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WIEKU W 2011 R. (dok.)

Wiek	Ogółem ^a	Główne źródło utrzymania							Nieustalone	
		w tym:							razem	w tym nieobecni przebywający za granicą co najmniej 12 miesięcy
		praca najemna	praca na rachunek własny	emerytury	renty	zasiłki i świadcze- nia	pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	na utrzymaniu		
w tys.										
Kobiety.....	1 717,7	469,7	83,4	341,5	102,6	25,7	37,2	570,7	85,9	56,1
19 lat i mniej.....	368,6	2,5	0,3	x	2,1	0,4	2,4	355,9	4,9	2,2
20 – 24.....	127,7	39,1	2,4	x	3,6	2,0	10,9	60,2	9,5	5,0
25 – 29.....	142,1	76,0	7,1	x	2,0	3,3	6,0	33,2	14,4	11,4
30 – 34.....	134,5	72,9	10,4	0,0	2,1	3,5	4,6	27,2	13,6	10,9
35 – 39.....	120,4	66,2	13,1	0,0	2,6	2,9	3,5	22,0	10,0	7,7
40 – 44.....	105,1	59,9	13,5	0,1	3,3	2,6	2,4	16,5	6,8	5,0
45 – 49.....	105,9	58,6	13,1	0,3	5,7	2,1	2,3	17,7	6,1	4,2
50 – 54.....	118,4	56,9	12,9	3,7	13,4	4,6	2,6	18,7	5,5	3,6
55 – 59.....	116,1	30,3	7,2	36,1	21,0	3,6	1,4	11,9	4,6	2,6
60 – 64.....	98,9	5,8	2,0	76,6	8,4	0,3	0,3	2,6	2,9	1,6
65 lat i więcej.....	279,9	1,7	1,4	224,8	38,4	0,4	0,8	4,9	7,6	1,8

TABL. 13. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POWIATÓW W 2011 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Woj. małopolskie.....	2 801,5	1 400,6	1 230,8	169,8	1 241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
powiaty:									
bocheński	85,0	44,2	39,0	5,2	37,1	3,7	54,4	48,0	11,7
brzeski	76,0	36,5	31,1	5,4	34,5	5,0	51,4	43,8	14,8
chrzanowski.....	110,4	53,7	46,9	6,8	52,8	3,9	50,4	44,0	12,7
dąbrowski.....	49,9	22,1	17,8	4,3	21,0	6,9	51,3	41,4	19,4
gorlicki	90,4	42,2	34,2	8,0	43,5	4,7	49,2	39,9	19,0
krakowski	217,0	119,6	108,0	11,6	90,6	6,7	56,9	51,4	9,7
limanowski	100,4	48,4	40,0	8,4	47,9	4,1	50,3	41,5	17,3
miechowski	43,2	21,3	18,9	2,5	20,7	1,2	50,8	44,9	11,5
myślenicki	99,1	52,4	46,1	6,3	43,5	3,2	54,6	48,0	12,1
nowosądecki	165,2	77,7	64,5	13,1	80,2	7,4	49,2	40,9	16,9
nowotarski	153,3	64,1	55,5	8,6	70,1	19,1	47,8	41,4	13,5
olkuski	98,5	49,5	42,6	7,0	45,7	3,2	52,0	44,7	14,1
oświęcimski	132,1	65,8	57,8	8,0	60,3	6,1	52,2	45,9	12,1
proszowicki	37,1	19,8	18,4	1,4	16,0	1,3	55,3	51,5	6,9
suski	68,9	32,6	27,9	4,8	33,5	2,7	49,3	42,1	14,6
tarnowski	162,8	77,5	67,1	10,3	73,8	11,5	51,2	44,4	13,3
tatrzański	56,3	23,0	20,0	3,0	27,2	6,1	45,8	39,9	12,9
wadowicki	131,1	66,5	57,6	8,9	60,5	4,1	52,4	45,4	13,4
wielicki	94,2	53,2	47,8	5,4	38,1	2,9	58,3	52,4	10,1
m. Kraków	660,9	348,7	319,2	29,5	270,9	41,2	56,3	51,5	8,5
m. Nowy Sącz.....	70,9	35,8	30,7	5,2	30,2	4,8	54,2	46,4	14,4
m. Tarnów.....	98,7	45,8	39,6	6,2	42,9	10,0	51,6	44,7	13,5

TABL. 14. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W 2011 R.

Wiek	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Ogółem	2801,5	1400,6	1230,8	169,8	1241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
15 – 17 lat.....	124,3	2,0	1,8	0,2	117,7	4,6	1,7	1,5	10,6
18 – 19.....	94,7	14,1	7,8	6,3	76,3	4,4	15,6	8,6	44,6
20 – 24.....	259,8	143,1	103,7	39,4	98,8	17,9	59,2	42,9	27,5
25 – 29.....	285,9	213,1	184,2	28,9	46,4	26,5	82,1	71,0	13,6
30 – 34.....	271,3	205,2	185,6	19,7	39,8	26,3	83,8	75,8	9,6
35 – 39.....	242,0	186,5	169,3	17,2	36,7	18,8	83,6	75,9	9,2
40 – 44.....	212,4	165,6	150,6	15,0	33,5	13,3	83,2	75,7	9,0
45 – 49.....	212,7	158,3	143,1	15,2	42,6	11,8	78,8	71,2	9,6
50 – 54.....	234,3	155,4	139,4	16,0	67,8	11,1	69,6	62,4	10,3
55 – 59.....	224,4	104,9	95,2	9,7	110,8	8,7	48,6	44,1	9,2
60 – 64.....	183,9	35,8	33,7	2,0	142,7	5,5	20,0	18,9	5,6
65 lat i więcej.....	455,7	16,8	16,5	0,3	428,1	10,8	3,8	3,7	1,6
przedprodukcyjnym....	124,3	2,0	1,8	0,2	117,7	4,6	1,7	1,5	10,6
produkcyjnym.....	2 122,5	1 370,3	1 201,3	169,0	610,7	141,5	69,2	60,6	12,3
mobilnym.....	1 366,2	927,5	801,2	126,4	331,4	107,2	73,7	63,6	13,6
niemobilnym.....	756,3	442,8	400,1	42,7	279,3	34,3	61,3	55,4	9,6
poprodukcyjnym.....	554,6	28,3	27,8	0,6	512,6	13,6	5,2	5,1	2,1

TABL. 14. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Mężczyźni.....	1345,2	771,7	682,8	88,9	497,9	75,6	60,8	53,8	11,5
15 – 17 lat.....	63,5	1,2	1,1	0,1	59,9	2,4	2,0	1,8	9,6
18 – 19.....	48,3	8,4	4,8	3,6	38,0	2,0	18,1	10,4	42,6
20 – 24.....	132,2	82,2	61,0	21,1	41,6	8,4	66,4	49,3	25,7
25 – 29.....	143,8	116,9	102,2	14,7	14,6	12,3	88,9	77,7	12,6
30 – 34.....	136,8	113,4	103,9	9,5	10,6	12,8	91,5	83,8	8,4
35 – 39.....	121,6	101,2	92,9	8,3	11,4	9,0	89,9	82,5	8,2
40 – 44.....	107,3	88,0	80,4	7,5	12,8	6,6	87,3	79,9	8,5
45 – 49.....	106,8	82,4	74,7	7,6	18,6	5,8	81,5	74,0	9,3
50 – 54.....	115,9	81,1	72,7	8,4	29,1	5,7	73,6	66,0	10,4
55 – 59.....	108,2	62,5	56,3	6,2	41,5	4,2	60,1	54,1	9,9
60 – 64.....	85,0	24,2	22,5	1,7	58,1	2,7	29,4	27,3	7,0
65 lat i więcej.....	175,8	10,3	10,1	0,2	161,7	3,8	6,0	5,9	1,7
przedprodukcyjnym....	63,5	1,2	1,1	0,1	59,9	2,4	2,0	1,8	9,6
produkcyjnym.....	1105,9	760,2	671,5	88,6	276,3	69,4	73,3	64,8	11,7
mobilnym.....	690,0	510,0	445,3	64,7	129,0	51,1	79,8	69,7	12,7
niemobilnym.....	415,9	250,2	226,3	23,9	147,4	18,4	62,9	56,9	9,6
poprodukcyjnym.....	175,8	10,3	10,1	0,2	161,7	3,8	6,0	5,9	1,7

TABL. 14. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Kobiety.....	1456,2	628,9	548,1	80,9	743,1	84,1	45,8	39,9	12,9
15 – 17 lat.....	60,8	0,8	0,7	0,1	57,8	2,3	1,3	1,2	12,3
18 – 19.....	46,4	5,7	3,0	2,7	38,3	2,3	13,0	6,8	47,7
20 – 24.....	127,7	61,0	42,7	18,3	57,2	9,5	51,6	36,1	30,0
25 – 29.....	142,1	96,2	82,0	14,2	31,8	14,2	75,1	64,1	14,8
30 – 34.....	134,5	91,8	81,7	10,1	29,2	13,5	75,9	67,5	11,0
35 – 39.....	120,4	85,3	76,4	8,9	25,3	9,9	77,1	69,1	10,5
40 – 44.....	105,1	77,6	70,2	7,4	20,7	6,8	78,9	71,3	9,6
45 – 49.....	105,9	75,9	68,4	7,6	23,9	6,1	76,0	68,4	10,0
50 – 54.....	118,4	74,3	66,6	7,6	38,7	5,4	65,7	59,0	10,3
55 – 59.....	116,1	42,4	38,9	3,5	69,3	4,5	37,9	34,8	8,2
60 – 64.....	98,9	11,6	11,3	0,3	84,6	2,8	12,0	11,7	2,7
65 lat i więcej.....	279,9	6,5	6,4	0,1	266,4	7,0	2,4	2,3	1,4
przedprodukcyjnym....	60,8	0,8	0,7	0,1	57,8	2,3	1,3	1,2	12,3
produkcyjnym.....	1016,6	610,1	529,7	80,4	334,4	72,1	64,6	56,1	13,2
mobilnym.....	676,2	417,6	355,9	61,7	202,5	56,2	67,3	57,4	14,8
niemobilnym.....	340,4	192,6	173,9	18,7	132,0	15,9	59,3	53,6	9,7
poprodukcyjnym.....	378,8	18,0	17,6	0,4	350,9	9,8	4,9	4,8	2,3

TABL. 14. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W 2011 R. (cd.)

Wiek	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Miasta.....	1413,8	720,8	640,2	80,6	600,1	92,9	54,6	48,5	11,2
15 – 17 lat.....	50,6	0,6	0,5	0,1	47,2	2,8	1,3	1,1	14,4
18 – 19.....	40,6	4,9	2,8	2,1	32,8	3,0	13,0	7,5	42,7
20 – 24.....	124,2	59,1	43,3	15,8	53,7	11,4	52,4	38,4	26,7
25 – 29.....	146,0	111,0	97,1	13,9	21,0	14,0	84,1	73,6	12,5
30 – 34.....	140,7	109,4	99,6	9,9	16,5	14,8	86,9	79,1	9,0
35 – 39.....	119,2	94,2	86,1	8,1	14,5	10,4	86,7	79,2	8,6
40 – 44.....	99,1	79,8	72,9	6,9	12,2	7,2	86,8	79,3	8,6
45 – 49.....	99,8	76,7	69,6	7,1	16,4	6,6	82,4	74,8	9,2
50 – 54.....	120,6	84,4	75,2	9,2	29,4	6,8	74,2	66,1	10,9
55 – 59.....	124,8	64,6	58,6	6,0	54,9	5,3	54,1	49,1	9,3
60 – 64.....	104,4	24,4	23,1	1,4	76,5	3,5	24,2	22,9	5,5
65 lat i więcej.....	243,6	11,4	11,2	0,2	225,1	7,0	4,8	4,7	2,0
przedprodukcyjnym....	50,6	0,6	0,5	0,1	47,2	2,8	1,3	1,1	14,4
produkcyjnym.....	1061,3	700,1	620,1	80,0	280,0	81,3	71,4	63,3	11,4
mobilnym.....	669,9	458,5	401,9	56,6	150,6	60,8	75,3	66,0	12,4
niemobilnym.....	391,5	241,6	218,3	23,3	129,4	20,5	65,1	58,8	9,7
poprodukcyjnym.....	301,8	20,0	19,5	0,5	272,9	8,8	6,8	6,7	2,5

TABL. 14. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W 2011 R. (dok.)

Wiek	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Wieś.....	1387,7	679,9	590,6	89,2	640,9	66,9	51,5	44,7	13,1
15 – 17 lat.....	73,7	1,4	1,3	0,1	70,5	1,9	1,9	1,8	9,0
18 – 19.....	54,1	9,2	5,0	4,2	43,5	1,4	17,4	9,5	45,7
20 – 24.....	135,6	84,0	60,4	23,6	45,2	6,5	65,0	46,8	28,1
25 – 29.....	139,9	102,0	87,0	15,0	25,4	12,5	80,1	68,3	14,7
30 – 34.....	130,6	95,8	86,0	9,8	23,3	11,6	80,5	72,2	10,2
35 – 39.....	122,9	92,3	83,2	9,1	22,2	8,4	80,6	72,7	9,8
40 – 44.....	113,3	85,8	77,7	8,1	21,4	6,2	80,1	72,5	9,4
45 – 49.....	112,9	81,6	73,4	8,2	26,1	5,2	75,7	68,2	10,0
50 – 54.....	113,6	71,0	64,1	6,9	38,4	4,3	64,9	58,6	9,7
55 – 59.....	99,6	40,3	36,6	3,7	56,0	3,3	41,8	38,0	9,1
60 – 64.....	79,5	11,3	10,7	0,7	66,2	2,0	14,6	13,7	5,8
65 lat i więcej.....	212,1	5,3	5,3	0,0	202,9	3,8	2,6	2,5	0,8
przedprodukcyjnym....	73,7	1,4	1,3	0,1	70,5	1,9	1,9	1,8	9,0
produkcyjnym.....	1061,2	670,2	581,1	89,0	330,8	60,3	67,0	58,1	13,3
mobilnym.....	696,3	469,0	399,3	69,7	180,8	46,4	72,2	61,4	14,9
niemobilnym.....	364,9	201,2	181,8	19,3	149,9	13,8	57,3	51,8	9,6
poprodukcyjnym.....	252,8	8,3	8,2	0,1	239,7	4,8	3,4	3,3	1,0

TABL. 15. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tys.						w %		
Ogółem.....	2801,5	1400,6	1230,8	169,8	1241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
Wyższe.....	493,8	385,4	361,1	24,2	108,2	0,3	78,1	73,2	6,3
Policealne i średnie.....	553,0	360,8	319,4	41,4	192,1	0,1	65,3	57,8	11,5
Średnie ogólnokształcące.....	342,6	169,2	143,0	26,2	173,3	0,1	49,4	41,8	15,5
Zasadnicze zawodowe.....	655,9	394,6	336,9	57,7	261,3	0,0	60,2	51,4	14,6
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	595,1	90,1	70,0	20,1	505,0	0,0	15,1	11,8	22,3
Nieustalony poziom wykształcenia...	160,9	0,5	0,3	0,2	1,3	159,2	27,8	15,1	45,5
Mężczyźni.....	1345,2	771,7	682,8	88,9	497,9	75,6	60,8	53,8	11,5
Wyższe.....	204,9	164,6	156,0	8,6	40,0	0,2	80,4	76,2	5,2
Policealne i średnie.....	268,2	198,4	178,6	19,8	69,7	0,1	74,0	66,6	10,0
Średnie ogólnokształcące.....	124,1	73,4	63,3	10,1	50,6	0,0	59,2	51,0	13,8
Zasadnicze zawodowe.....	405,9	274,2	237,7	36,5	131,6	0,0	67,6	58,6	13,3
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	266,3	60,8	47,0	13,8	205,5	0,0	22,8	17,6	22,7
Nieustalony poziom wykształcenia...	75,9	0,3	0,2	0,1	0,4	75,2	37,2	23,2	37,6
Kobiety.....	1456,2	628,9	548,1	80,9	743,1	84,1	45,8	39,9	12,9
Wyższe.....	288,9	220,7	205,1	15,6	68,1	0,1	76,4	71,0	7,1
Policealne i średnie.....	284,9	162,4	140,8	21,6	122,4	0,0	57,0	49,4	13,3
Średnie ogólnokształcące.....	218,5	95,8	79,7	16,1	122,6	0,1	43,9	36,5	16,8
Zasadnicze zawodowe.....	250,0	120,4	99,2	21,2	129,6	-	48,2	39,7	17,6
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	328,9	29,4	23,1	6,3	299,5	0,0	8,9	7,0	21,5
Nieustalony poziom wykształcenia...	85,0	0,2	0,1	0,1	0,8	84,0	21,6	9,8	54,5

TABL. 15. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
w tys.						w %			
Miasta	1413,8	720,8	640,2	80,6	600,1	92,9	54,6	48,5	11,2
Wyższe.....	354,2	270,7	255,4	15,3	83,2	0,3	76,5	72,2	5,7
Policealne i średnie.....	308,4	188,1	168,2	19,9	120,3	0,1	61,0	54,5	10,6
Średnie ogólnokształcące.....	210,0	96,3	82,4	13,9	113,6	0,1	45,9	39,3	14,4
Zasadnicze zawodowe.....	247,5	137,4	114,8	22,6	110,1	0,0	55,5	46,4	16,4
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	200,0	28,0	19,3	8,7	171,9	0,0	14,0	9,7	31,0
Nieustalony poziom wykształcenia...	93,6	0,3	0,1	0,2	1,0	92,3	23,8	9,2	61,5
Wieś.....	1387,7	679,9	590,6	89,2	640,9	66,9	51,5	44,7	13,1
Wyższe.....	139,6	114,7	105,8	8,9	24,9	0,0	82,1	75,8	7,8
Policealne i średnie.....	244,6	172,7	151,3	21,5	71,8	0,0	70,6	61,8	12,4
Średnie ogólnokształcące.....	132,5	72,9	60,6	12,3	59,7	-	55,0	45,7	16,8
Zasadnicze zawodowe.....	408,4	257,3	222,1	35,2	151,2	-	63,0	54,4	13,7
Podstawowe ukończone i gimnazjalne ^a	395,2	62,1	50,7	11,4	333,0	0,0	15,7	12,8	18,4
Nieustalony poziom wykształcenia...	67,3	0,2	0,2	0,0	0,3	66,8	38,8	31,6	18,5

a łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia

**TABL. 16. LUDNOŚĆ WEDŁUG KRAJU URODZENIA ORAZ POWIATÓW
ZAMIESZKANIA W 2011 R.**

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Kraj urodzenia					
		Polska		inny kraj		nieustalone miejsce urodzenia	
		w osobach	w % ^a	w osobach	w % ^a	w osobach	w % ^a
Woj. małopolskie...	3337471	3305033	99,03	31390	0,94	1049	0,03
powiaty:							
bocheński	103357	102503	99,17	828	0,80	25	0,02
brzeski	92225	91228	98,92	940	1,02	56	0,06
chrzanowski.....	127948	127049	99,30	894	0,70	5	0,00
dąbrowski.....	59495	58657	98,59	811	1,36	28	0,05
gorlicki	109155	108419	99,33	718	0,66	18	0,02
krakowski	259706	257901	99,30	1753	0,67	52	0,02
limanowski	126816	126157	99,48	632	0,50	27	0,02
miechowski	50484	50330	99,69	141	0,28	13	0,03
myślenicki	121797	121126	99,45	661	0,54	10	0,01
nowosądecki	207753	206520	99,41	1179	0,57	54	0,03
nowotarski	187982	186239	99,07	1705	0,91	39	0,02
olkuski	114832	114297	99,53	494	0,43	41	0,04
oświęcimski	154998	153751	99,20	1222	0,79	25	0,02
proszowicki	43978	43820	99,64	155	0,35	3	0,01
suski	83829	83207	99,26	605	0,72	17	0,02
tarnowski	197791	196323	99,26	1425	0,72	43	0,02
tatrzański	67373	66609	98,87	718	1,07	46	0,07
wadowicki	158017	157202	99,48	778	0,49	37	0,02
wielicki	113981	113097	99,22	856	0,75	28	0,02
m. Kraków	757611	744861	98,32	12366	1,63	384	0,05
m. Nowy Sącz.....	84290	83306	98,83	953	1,13	31	0,04
m. Tarnów.....	114053	112431	98,58	1556	1,36	67	0,06

a w % ogólnej liczby ludności w powiatach województwa małopolskiego

**TABL. 17. LUDNOŚĆ WEDŁUG OBYWATELSTWA ORAZ POWIATÓW
ZAMIESZKANIA W 2011 R.**

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Obywatelstwo polskie		Cudzoziemcy ^a		Obywatelstwo nieustalone	
	w osobach	w % ^b	w osobach	w % ^b	w osobach	w % ^b	
Woj. małopolskie...	3337471	3332582	99,85	4310	0,13	579	0,02
powiaty:							
bocheński	103357	103295	99,94	55	0,05	6	0,01
brzeski	92225	92138	99,91	61	0,07	26	0,03
chrzanowski.....	127948	127857	99,93	89	0,07	2	0,00
dąbrowski.....	59495	59454	99,93	37	0,06	3	0,01
gorlicki	109155	109101	99,95	53	0,05	1	0,00
krakowski	259706	259357	99,87	331	0,13	19	0,01
limanowski	126816	126740	99,94	71	0,06	5	0,00
miechowski	50484	50463	99,96	12	0,02	9	0,02
myślenicki	121797	121671	99,90	121	0,10	5	0,00
nowosądecki	207753	207667	99,96	85	0,04	1	0,00
nowotarski	187982	187831	99,92	135	0,07	16	0,01
olkuski	114832	114770	99,95	35	0,03	27	0,02
oświęcimski	154998	154892	99,93	105	0,07	1	0,00
proszowicki	43978	43961	99,96	17	0,04	-	-
suski	83829	83771	99,93	53	0,06	5	0,01
tarnowski	197791	197689	99,95	85	0,04	17	0,01
tatrzański	67373	67281	99,86	75	0,11	17	0,03
wadowicki	158017	157912	99,93	92	0,06	13	0,01
wielicki	113981	113777	99,82	187	0,16	18	0,02
m. Kraków	757611	754899	99,64	2395	0,32	317	0,04
m. Nowy Sącz	84290	84189	99,88	79	0,09	22	0,03
m. Tarnów.....	114053	113867	99,84	137	0,12	49	0,04

a osoby z obywatelstwem niepolskim i bezpaństwowcy

b w % ogólnej liczby ludności w powiatach województwa małopolskiego

TABL. 18. STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a W 2011 R.

Powiaty	Mieszkania o liczbie izb w % ogółu ^b					Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
	1	2	3	4	5 i więcej	
Woj. małopolskie.....	3,4	14,4	30,0	27,3	24,9	3,8
powiaty:						
bocheński	1,8	10,5	25,3	26,5	35,9	4,2
brzeski	1,7	12,0	27,9	26,2	32,3	4,1
chrzanowski.....	2,2	11,6	32,1	32,5	21,6	3,8
dąbrowski.....	1,5	11,8	30,7	25,3	30,7	4,1
gorlicki	1,6	13,1	27,3	26,9	31,1	4,0
krakowski	1,7	11,9	25,5	29,0	31,9	4,1
limanowski	1,4	13,2	30,0	23,1	32,2	4,0
miechowski	1,8	16,5	29,6	25,7	26,4	3,8
myślenicki	1,2	9,2	25,4	28,3	36,0	4,3
nowosądecki	1,4	12,3	30,1	22,3	33,9	4,1
nowotarski	2,0	10,8	26,5	21,7	39,0	4,3
olkuski	1,2	10,1	27,8	36,3	24,6	4,0
oświęcimski	2,5	11,4	28,4	31,6	26,0	3,9
proszowicki	1,6	10,9	23,7	25,8	37,9	4,3
suski	0,8	9,8	28,6	26,8	34,0	4,2
tarnowski	1,2	12,9	25,8	25,8	34,3	4,1
tatrzański	4,7	12,6	23,4	17,5	41,9	4,7
wadowicki	1,4	9,2	27,1	30,2	32,1	4,1
wielicki	1,3	9,4	23,1	29,3	36,9	4,3
m. Kraków	7,1	20,9	34,4	27,2	10,3	3,2
m. Nowy Sącz.....	2,7	11,3	35,7	25,5	24,7	3,8
m. Tarnów.....	3,5	14,6	36,8	29,1	16,0	3,5

a bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb

b ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie

TABL. 19. STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^a W 2011 R.

Powiaty	Mieszkania o powierzchni użytkowej w % ogółu ^b			Przeciętna powierzchnia użytkowa w mieszkaniu w m ²
	do 39 m ²	od 40 do 79 m ²	80 m ² i powyżej	
Woj. małopolskie.....	17,2	48,3	34,5	73,3
powiaty:				
bocheński	9,7	39,5	50,8	85,4
brzeski	9,2	42,4	48,5	84,0
chrzanowski.....	14,7	56,7	28,5	69,1
dąbrowski.....	7,4	41,9	50,7	86,8
gorlicki	13,0	46,0	41,0	76,6
krakowski	11,4	38,5	50,1	85,4
limanowski	9,5	42,1	48,4	82,4
miechowski	13,5	42,5	44,0	79,3
myślenicki	9,2	38,9	51,9	86,4
nowosądecki	10,8	40,4	48,8	83,5
nowotarski	10,6	40,2	49,2	85,7
olkuski	13,2	53,8	33,1	72,6
oświęcimski	15,4	48,8	35,8	74,5
proszowicki	9,2	30,6	60,2	96,9
suski	9,5	42,0	48,5	83,8
tarnowski	8,0	37,8	54,2	86,6
tatrzański	15,9	37,5	46,6	87,3
wadowicki	11,0	41,9	47,2	83,0
wielicki	9,3	38,3	52,4	87,1
m. Kraków	29,1	58,4	12,5	56,1
m. Nowy Sącz	20,1	54,8	25,1	68,1
m. Tarnów.....	23,0	60,4	16,5	59,8

a bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb

b ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie

TABL. 20. MIESZKANIA WEDŁUG POWIATÓW W 2011 R.

Powiaty	Mieszkania		Przyrost mieszkań w latach 2002 - 2011 w tys.
	w tys.	2002=100	
Woj. małopolskie.....	1088,7	110,4	102,8
powiaty:			
bocheński	29,7	108,9	2,4
brzeski	26,1	105,4	1,3
chrzanowski.....	44,0	103,1	1,3
dąbrowski.....	15,9	102,8	0,4
gorlicki	30,3	107,1	2,0
krakowski	80,6	114,1	10,0
limanowski	32,1	110,1	3,0
miechowski	17,0	98,4	-0,3
myślenicki	32,6	110,6	3,1
nowosądecki	51,1	110,2	4,7
nowotarski	50,8	105,0	2,4
olkuski	37,2	100,4	0,1
oświęcimski	49,3	102,4	1,1
proszowicki	12,7	102,1	0,3
suski	23,8	104,4	1,0
tarnowski	50,7	111,4	5,2
tatrzański	23,5	111,2	2,4
wadowicki	44,5	104,7	2,0
wielicki	35,3	115,7	4,8
m. Kraków	331,1	117,9	50,3
m. Nowy Sącz	28,7	111,2	2,9
m. Tarnów.....	41,9	105,8	2,3

TABL. 21. WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ W INSTALACJE SANITARNO TECHNICZNE W 2011 R.

Wyszczególnienie	Mieszkania ogółem ^a	W tym wyposażone w :					
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	c.o.	gaz z sieci
		w tys.					
Woj. małopolskie.....	1 088,7	1 018,0	995,5	997,2	945,5	787,2	593,5
powiaty:							
bocheński	29,7	26,5	25,9	26,0	24,4	19,5	17,6
brzeski	26,1	22,0	21,4	21,5	19,9	15,8	15,4
chrzanowski.....	44,0	42,6	41,8	41,8	39,6	35,6	21,1
dąbrowski.....	15,9	13,7	12,8	12,8	12,1	9,4	9,0
gorlicki	30,3	26,9	26,1	26,2	24,0	19,1	13,1
krakowski	80,6	71,3	68,5	68,7	64,3	51,2	54,5
limanowski	32,1	28,8	27,4	27,4	25,3	19,5	17,7
miechowski	17,0	15,2	13,5	13,5	11,5	9,5	2,1
myślenicki	32,6	29,9	29,1	29,3	27,6	20,8	22,8
nowosądecki	51,1	45,0	43,4	43,6	40,3	32,8	22,3
nowotarski	50,8	46,3	44,4	44,6	42,7	33,3	24,6
olkuski	37,2	35,2	33,9	34,0	31,8	28,3	20,8
oświęcimski	49,3	47,8	47,3	47,3	45,6	41,9	26,8
proszowicki	12,7	11,3	10,6	10,6	9,7	8,0	4,4
suski	23,8	21,9	20,8	20,8	19,0	14,0	9,3
tarnowski	50,7	43,6	41,8	42,0	38,5	29,8	27,8
tatrzański	23,5	21,1	20,3	20,3	19,2	13,7	7,7
wadowicki	44,5	42,1	41,2	41,4	38,7	33,2	20,4
wielicki	35,3	32,0	31,1	31,3	29,6	21,9	29,3
m. Kraków	331,1	326,1	325,5	325,6	316,7	271,3	186,0
m. Nowy Sącz.....	28,7	27,6	27,5	27,5	25,9	23,4	16,8
m. Tarnów.....	41,9	41,3	41,1	41,1	39,3	35,1	24,0

a ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie

TABL. 22. MIESZKANIA WEDŁUG RODZAJU PODMIOTÓW BĘDĄCYCH ICH WŁAŚCICIELAMI W 2011 R.

Wyszczególnienie	Mieszkania ogółem	Stanowiące własność								
		osób fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych		gmin	Skarbu Państwa	zakładów pracy	TBS	pozosta- łych podmiotów	nieustaloną
			mieszka- nia wła- snościowe	mieszka- nia loka- torskie						
	w tys.	w %								
Woj. małopolskie.....	1088,7	61,1	14,0	5,7	5,3	0,4	0,9	0,2	0,4	11,9
powiaty:										
bocheński	29,7	75,6	5,4	3,4	4,4	0,4	0,4	.	0,3	10,0
brzeski	26,1	79,3	7,1	1,3	2,9	0,0	0,3	.	0,3	8,7
chrzanowski.....	44,0	64,8	10,2	9,9	6,1	0,0	3,0	0,2	0,2	5,7
dąbrowski.....	15,9	82,0	5,2	1,5	2,8	.	0,5	.	0,2	7,8
gorlicki	30,3	70,1	10,5	5,7	3,8	0,5	1,0	0,0	0,2	8,2
krakowski	80,6	75,3	4,1	1,5	2,4	0,4	0,5	.	0,2	15,7
limanowski	32,1	83,4	2,4	1,2	2,3	0,1	0,4	.	0,5	9,8
miechowski	17,0	81,3	7,3	2,2	3,7	0,2	0,9	.	0,3	4,1
myślenicki	32,6	80,2	5,1	1,5	1,1	0,0	0,1	.	0,2	11,8
nowosądecki	51,1	80,3	3,7	1,1	1,7	0,2	0,7	.	0,4	11,9
nowotarski	50,8	77,0	8,2	2,6	2,2	0,3	0,6	.	0,2	8,9
olkuski	37,2	63,1	11,4	13,2	4,0	0,1	1,3	.	0,1	6,8
oświęcimski	49,3	62,2	10,0	6,5	10,1	0,5	3,0	.	0,2	7,5
proszowicki	12,7	87,1	3,8	0,8	3,0	0,2	0,1	.	0,2	4,8
suski	23,8	83,0	3,1	0,7	1,6	0,1	0,6	.	0,4	10,7
tarnowski	50,7	87,5	0,9	0,4	1,0	0,0	0,4	.	0,3	9,6
tatrzański	23,5	70,7	6,4	1,2	3,4	1,0	1,0	.	0,6	15,7
wadowicki	44,5	71,1	8,8	5,6	3,8	0,2	0,6	0,2	0,3	9,4
wielicki	35,3	78,1	3,7	0,9	0,8	0,4	0,3	.	0,2	15,7
m. Kraków	331,1	36,3	27,2	8,9	8,6	0,8	1,0	0,6	0,7	15,9
m. Nowy Sącz	28,7	42,8	26,8	9,7	7,3	0,8	0,5	0,6	0,2	11,4
m. Tarnów.....	41,9	34,5	30,3	15,4	9,8	0,3	1,4	0,2	0,4	7,8

TABL. 23. MIESZKANIA WEDŁUG OKRESU WYBUDOWANIA W 2011 R.

Wyszczególnienie	Mieszkania ogółem w tys.	W budynkach wybudowanych w latach								w budowie	nie ustalono
		przed 1918	1918- 1944	1945- 1970	1971- 1978	1979- 1988	1989- 2002	2003- 2007	2008- 2011		
		w %									
Woj. małopolskie.....	1 088,7	5,0	9,2	27,8	15,2	14,9	12,7	6,0	4,1	0,4	4,7
powiaty:											
bocheński	29,7	4,8	9,9	22,5	15,7	17,2	14,0	7,3	3,2	0,2	5,1
brzeski	26,1	4,7	10,6	26,5	15,1	16,0	13,3	5,8	2,2	0,1	5,7
chrzanowski.....	44,0	4,1	11,0	36,6	15,5	19,4	6,0	2,6	1,7	0,1	3,0
dąbrowski.....	15,9	3,0	9,3	33,1	12,7	16,5	12,7	3,1	1,8	0,4	7,6
gorlicki	30,3	4,8	12,2	26,2	16,0	16,8	12,9	4,2	2,3	0,1	4,5
krakowski	80,6	3,4	8,1	28,6	13,6	13,3	10,9	6,3	5,7	0,6	9,5
limanowski	32,1	4,1	9,9	23,1	12,5	17,3	17,8	5,3	2,6	0,3	7,2
miechowski	17,0	3,4	10,5	36,4	16,7	16,1	9,3	2,7	0,6	0,3	3,8
myślenicki	32,6	2,9	7,0	23,0	13,0	19,5	15,9	8,3	3,6	0,6	6,3
nowosądecki	51,1	4,0	11,1	20,0	12,5	17,0	16,1	4,5	3,1	0,5	11,3
nowotarski	50,8	3,1	9,2	28,7	15,3	17,2	13,2	4,0	2,4	0,3	6,7
olkuski	37,2	1,6	6,7	31,1	19,7	23,6	8,5	2,7	1,3	0,2	4,6
oświęcimski	49,3	3,4	8,3	38,0	19,7	12,8	9,3	3,8	2,0	0,1	2,6
proszowicki	12,7	2,0	7,6	37,8	17,3	14,5	11,3	2,7	2,2	0,3	4,2
suski	23,8	4,9	12,3	27,5	13,3	14,3	10,7	5,7	2,7	0,3	8,4
tarnowski	50,7	3,6	10,9	27,7	13,7	15,4	13,4	5,3	2,7	0,2	7,1
tatrzański	23,5	6,1	15,2	24,9	12,7	10,9	11,8	5,2	4,6	0,7	8,0
wadowicki	44,5	4,8	8,8	31,3	15,3	15,1	12,0	5,8	2,6	0,2	4,2
wielicki	35,3	5,0	10,2	22,5	12,1	12,6	13,2	9,7	7,2	0,9	6,5
m. Kraków	331,1	7,1	8,1	27,2	15,6	11,9	13,4	8,0	6,4	0,6	1,7
m. Nowy Sącz.....	28,7	5,9	7,7	20,9	14,7	18,9	17,7	6,6	3,3	0,2	4,1
m. Tarnów.....	41,9	5,6	10,3	27,2	18,8	18,5	11,6	4,0	2,5	0,0	1,5